

TÖÖ NR 2021-298

Mai 2022

Tellija: Lüganuse Vallavalitsus

**VIRU KEEMIA GRUPP AS TÖÖSTUSJÄÄTMETE
PRÜGILA KOHALIKU OMAVALITSUSE
ERIPLANEERING JA KESKKONNAMÕJU
STRATEEGILINE HINDAMINE
ASUKOHA EELVALIKU LÄHTESEISUKOHAD JA
KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE
VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS**

Juhataja:

Urmas Uri

Juhtekspertid:

Urmas Uri (KSH juhtekspert)

Teele Nigola (KSH juhtekspert)

Projektijuht/keskkonnaekspert:

Noela Kulm

KSH juhteksperti abi/keskkonnaekspert:

Maris Palo

Projektijuht/planeerija:

Teele Nigola (volitatud ruumilise
keskkonna planeerija, tase 7)

Kontrollija:

Ene Kõnd

ÜLDINFO

TÖÖ NIMETUS:	Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
TÖÖ LIIK:	Eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine
TÖÖ STAADIUM:	Eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus
OBJEKTI ASUKOHT:	Ida-Viru maakond, Lüganuse vald
TÖÖ EESMÄRK:	Eriplaneeringu koostamine Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila asukoha valiku tegemiseks
TÖÖ TELLIJ:	Lüganuse Vallavalitsus Keskpuiestee 20, 43199 Kiviõli
Kontaktisik:	Kaie Metsaots Tel +372 5361 8707 kaie.metsaots@lyganuse.ee
HUVITATUD ISIK:	Viru Keemia Grupp AS Registrikood 10490531 Järveküla tee 14, 30328 Kohtla-Järve
Kontaktisik:	Bert Lõuke Tel 334 2799 bert.louke@vkg.ee
TÖÖ TÄITJA:	Kobras OÜ Registrikood 10171636 Riia 35, 50410 Tartu Tel 730 0310 http://www.kobras.ee
Eriplaneeringu ja KSH töögrupp:	Urmas Uri (KSH juhtekspert ja KMH litsents nr KMH0046) urmas@kobras.ee Teele Nigola (volitatud ruumilise keskkonna planeerija, tase 7, KSH juhtekspert) teele@kobras.ee , +372 518 7602 Noela Kulm - projektijuht/keskkonnaekspert Maris Palo – keskkonnaekspert Erki Kõnd – insener, projekteerija/projektijuht Silvia Türkson – maastikuarhitekt-planeerija Piia Kirsimäe – kartograaf, planeerija Ene Kõnd – geoloog Marite Blankin – keskkonnaekspert Priit Paalo – maastikuarhitekt-planeerija Ivo Maasik – geodeet-maakorraldaja, projektijuht
Kontrollija:	Ene Kõnd – tehniline kontrollija

SISUKORD

1. SISSEJUHATUS	5
1.1 KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERING JA SELLE MENETLUSPROTSESS	5
1.2 KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA VAJADUS	8
2. ERIPLANEERINGU ASUKOHA EELVALIKU LÄHTESEISUKOHAD	9
2.1 ERIPLANEERINGU VAJADUS JA ÜLESANDED	9
2.2 ERIPLANEERINGU ALA	9
2.3 ERIPLANEERINGU ALA ÜLEVAADE	10
2.4 SEOSD ASJAKOHADE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	16
2.4.1 KÕRGEMA TASEME STRATEEGILISED PLANEERIMISDOKUMENDID	16
2.4.2 ÜLDPLANEERINGUD, TEEMAPLANEERINGUD JA ERIPLANEERINGUD	22
2.4.3 DETAILPLANEERINGUD	26
2.5 ERIPLANEERINGU ALA TÄPSUSTAMINE	27
3. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS	37
3.1 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VAJADUS JA EESMÄRK	37
3.2 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE RUUMILINE ULATUS	38
3.3 ASJAKOHADE MÕJUDE SELGITAMINE	38
3.3.1 MÕJU BIOLOOGILISELE MITMEKESISUSELE JA POPULATSIOONIDELE, TAIMEDELE NING LOOMADELE	40
3.3.2 MÕJU KAITSEALADELE	41
3.3.3 MÕJU VEEKVALITEEDILE JA VEEREŽIIMILE	41
3.3.4 MÕJU PINNASELE, SH VÄÄRTUSLIKULE PÕLLUMAJANDUSMAALE	42
3.3.5 MÕJU MAASTIKULE, SH VÄÄRTUSLIKULE MAASTIKULE	43
3.3.6 MÕJU ROHEVÕRGUSTIKULE	43
3.3.7 MÕJU ÕHUKVALITEEDILE	44
3.3.8 MÕJU INIMESE TERVISELE JA HEAOLULE	46
3.3.9 MÕJU SOTSIAALSETELE VAJADUSTELE JA VARALE	46
3.3.10 MÕJU MAAVARAVARUDELE	47
3.3.11 MÕJU KULTUURIPÄRANDILE	47
3.3.12 MÕJU KLIIMAMUUTUSTELE	48
3.3.13 PIIRIÜLESE KESKKONNAMÕJU ESINEMISE VÕIMALIKKUS	48
3.4 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE METOODIKA	48
4. ERIPLANEERINGU JA KSH PROTSESS	51
4.1 OSAPOOLED JA TÖÖRÜHM	51
4.2 KAASATAVAD JA KOOSTÖÖ TEGIJAD	52
4.3 AJAKAVA	54
4.4 ERIPLANEERINGU JA KSH MENETLUS	55
5. KASUTATUD MATERJALID	56

LISAD

Lisa 1. Eriplaneeringu algatamine (Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsus nr 289)

Lisa 2. Avalikul väljapanekul laekunud kirjad ja vastuskirjad

Lisa 3. Avaliku arutelu protokoll ja osalejate nimekiri

Lisa 4. Keskkonnaameti 16.02.2022 kiri ja vastuskiri

Lisa 5. Ettepanekute küsimisel laekunud kirjad ja ettepanekutega arvestamine

1. SISSEJUHATUS

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (edaspidi ka *EP*) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi ka *KSH*) koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ (lisa 1).

Eriplaneeringu algatamise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS poolt 18.08.2020 esitatud taotlus Lüganuse valla eriplaneeringu algatamiseks. Taotlusega avaldati soovi kavandada Lüganuse valla territooriumile tööstusjäätmete prügila. Kavandatava prügila puhul on tegemist jäätmeseaduse § 34 lg 4 tähenduses ohtlike jäätmete prügilaga.

13.01.2022 hakkas kehtima uus planeerimisseaduse (vastu võetud 28.01.2015, edaspidi ka *PlanS*) ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (vastu võetud 22.02.2005, edaspidi *KeHJS*) redaktsiooni, millega nähti ette ka kohaliku omavalitsuse EP ja KSH-ga seotud muudatusi. Eriplaneeringu koostamisele ja KSH läbiviimisele rakendub algatamise otsuse tegemise ajal kehtinud PlanS redaktsioon (kehtivusaeg 01.05.2019 kuni 12.01.2022) ja KeHJS redaktsioon (kehtivusaeg 01.01.2021 kuni 31.10.2021), edaspidi viidatakse dokumendis vastavatele redaktsioonidele.

1.1 KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERING JA SELLE MENETLUSPROTSESS

Kohaliku omavalitsuse eriplaneering on üldplaneeringut ja detailplaneeringut ühes menetluses ühendav planeering. Kohaliku omavalitsuse eriplaneering koosneb kahest osast: ehitise püstitamiseks sobivaima asukoha eelvalikust ja sobivaimasse asukohta detailse lahenduse (edaspidi ka *DL*) koostamisest. Mõlemas etapis viiakse läbi keskkonnamõjude strateegiline hindamine.

Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel määratakse püstitatava ehitise ehitusõigus ja lahendatakse muud detailplaneeringutele seatud ülesanded, mis on ehitise kavandatavas asukohas asjakohased, näiteks tehnovõrkude asukoha määramine. Kohaliku omavalitsuse kehtestatud eriplaneering on ehitusprojekti koostamise aluseks. See tähendab, et ehitusprojekti koostamiseks ei ole vaja läbi viia mitut erinevat planeeringumenetlust, vaid ehitusprojekti koostamiseni on võimalik jõuda ühe tervikliku menetluse käigus.

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlusprotsessi iseloomustab joonis 1.

Esimesena koostatakse eriplaneeringu asukoha valiku lähteseisukohad (edaspidi ka *LS*) ja KSH väljatöötamise kavatsus (edaspidi ka *VTK*). LS on aluseks eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse koostamiseks ja VTK on aluseks KSH I etapi aruande koostamiseks ning edasiseks KSH läbiviimiseks.

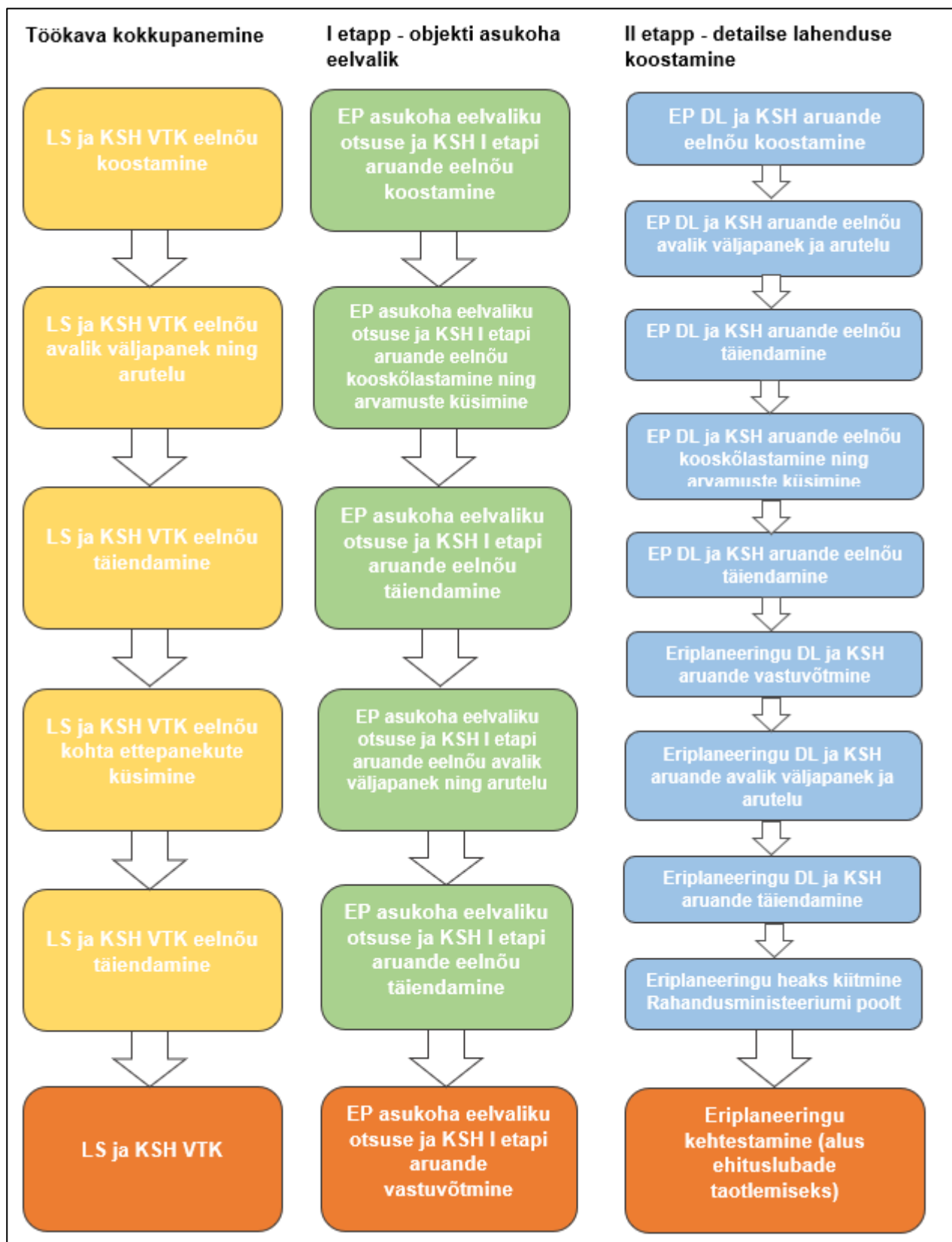
Eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis on planeerimise ja mõjuhindamise protsess tihedalt seotud, mistõttu on koostatud Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise jaoks asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH VTK dokument integreeritult.

KSH VTK põhjal toimub KSH I etapi aruande koostamine ja selle alusel asukoha eelvaliku otsuse tegemine. KSH I etapi aruanne käsitleb kavandatava tegevuse mõjusid asukoha eelvaliku etapi täpsusastmes. KSH esimese

etapi aruanne sisaldab lähteülesannet eriplaneeringu detailse lahenduse koostamise etapis KSH aruande koostamiseks.

Detailse lahendusega määratakse asukoha eelvaliku etapis valitud alal rajatiste ehitusõigused (sh paiknemine alal) ning lahendatakse muud planeerimisseadusest tulenevad ülesanded. Detailse lahenduse KSH aruanne käsitleb kavandatava tegevuse mõjusid detailse lahenduse täpsusastmes.

Eriplaneeringu detailse osa ruumilise lahenduse aluseks on töö käigus koostatav ladestu eskiisprojekt.

Joonis 1. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlusprotsess

1.2 KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK JA VAJADUS

Viru Keemia Grupp AS on erakapitalil põhinev Eesti suurtööstusettevõtte, mille peamised tegevusalad on põlevkivi kaevandamine, põlevkiviõli, soojus- ja elektrienergia koostootmine ning peenkeemia toodete valmistamine ja turustamine. Ettevõtte missiooniks on väärtustada Eesti põhilist maavara – põlevkivi.

Viru Keemia Grupp AS peamiseks toodanguks on põlevkiviõli. Kohtla-Järvel Järve linnaosas asuvas tootmiskompleksis toimub Viru Keemia Grupp AS tütarettevõtte VKG Oil AS põlevkiviõli tootmine. Põlevkiviõli toodetakse erinevate tehnoloogiatega – gaasilise soojuskandjaga tehnoloogia Kiviter ja tahke soojuskandjaga tehnoloogia Petroter (edaspidi *TSK*).

Põlevkivis on ligi 50% mineraalset osa, mis väljub põlevkivi utmise protsessis tahkete jäätmetena. Põlevkiviõli tootmisel tekkivaid jäätmed (poolkoks ja tuhk) ladestatakse tootmiskompleksi kõrval asuvasse ohtlike jäätmete prügilasse. Teadaolevate põlevkiviõli tootmise tehnoloogiatega ei ole võimalik vähendada tootmisest tulenevate jäätmete tekkimist. Jäätmete taaskasutamise võimalusi otsitakse pidevalt, kuid arvestades tekkivate jäätmete kogust, on põlevkiviõli tootmisjäätmete ladestamine vajalik kuni jätkatakse põlevkiviõli tootmist.

VKG Oil AS keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-198338 järgi töödeldakse Kiviter gaasigeneraatorjaamades ümber 1 759 862 t põlevkivi aastas ja tekib 1 003 121 t poolkoksi aastas. VKG Oil AS keskkonnakompleksloa nr KKL/300389 järgi on Petroter seadmetel lubatud ümber töödelda 3 650 000 t põlevkivi aastas ja tekib 2 015 000 t põlevkivikoldetuhka aastas (*TSK* tuhk). Praegu on olemasolevasse prügilasse keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-198338 alusel lubatud ladestada kuni 2 100 000 t põlevkivikoldetuhka (sh põlevkivi soojuselektrijaama ohtlikke aineid sisaldavad gaasipuhastusjäätmed), st summaarne ladestatavate põlevkivijäätmete kogus on 3 103 121 t/a ning lisaks muudest keskkonnaprojektidest pärinevad jäätmed 150 000 t.

Kavandatava tööstusjäätmete prügila täitmisel rakendatakse ka praegu kasutatavat ladestusmetoodikat. Poolkoksiprügila ladestut täidetakse 0,5..0,7 m tihendatavate kihtidena nii, et alumine kiht moodustab ülemisele vettpidava põhja ning pealmine alumisele vettpidava katte. Kui *TSK* tuha ladestamisel järgitakse eelpool kirjeldatud tööjuhust moodustub ühtlaselt tugev ja vettpidav mäemassiiv, mille filtratsioonimoodul on $<10^{-9}$ m/s, mistõttu on nõrgvee teke minimaalne. *TSK* tuha ladestamisel kujuneb mägi nõlvadega 1:3. Selline nõlvus ei nõua hiljem täiendavaid töid, võimaldab nõlval liikuda tehnikaga ning tagab mäe pikaajalise stabiilsuse ka juhul, kui keskkonnatingimuste muutumisel võivad osakestevahelised sidemed (keemiliste reaktsioonide tagajärjel kujunev tsementeeritus) kas osaliselt väheneda või kaduda.

Põlevkivi ümbertöötlemise jätkamisel ammendub praegu tekkiva aastase jäätmete koguse korral olemasolev tööstusjäätmete prügila eeldatavalt 6-10 aasta pärast lähtuvalt täitumise monitooringust ja prognoosides olemasolevaid tootmisvõimsusi. Kavandatava prügila mahu 100 miljonit tonni korral on praegu tekkiva aastase jäätmete koguse ladestamisel prügila kasutusiga 31 aastat.

2. ERIPLANEERINGU ASUKOHA EELVALIKU LÄHTESEISUKOHAD

2.1 ERIPLANEERINGU VAJADUS JA ÜLESANDED

Vastavalt PlanS § 95 lg 1 koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrusele nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ loetakse olulise ruumilise mõjuga ehitiseks tavajäätmete keemiliseks töötlemiseks mõeldud rajatis, kus töödeldakse üle 100 tonni jäätmeid ööpäevas (p 6) ja ohtlike jäätmete ladestamise paik (p 7). Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Keskkonnaministri 14.12.2015 määrus nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lg 2 ja määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajäätme (koldetuhk koodiga 10 01 97, lendtuhk koodiga 10 01 98) ja poolkoks ohtlik jääde (kood 05 06 97*). Sellest lähtuvalt on algatatud Lüganuse valla eriplaneering Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete ladestamise prügila rajamiseks eesmärgiga viia läbi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus.

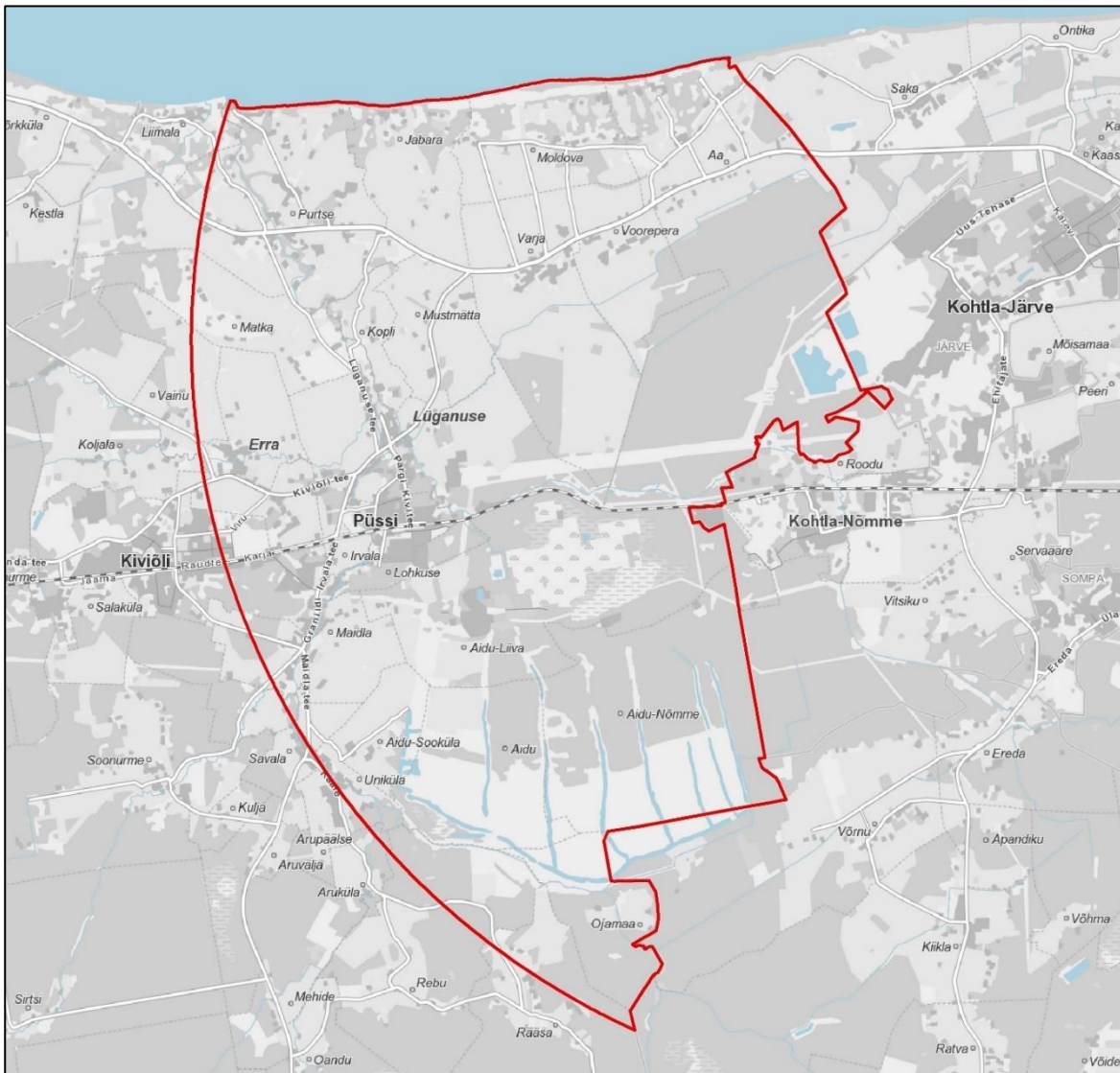
Asukoha eelvalikuga tuleb teha ettepanek olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha määramiseks, kaaludes mitut võimalikku asukoha alternatiivi.

2.2 ERIPLANEERINGU ALA

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ala jääb Lüganuse valla territooriumile. Vastavalt eriplaneeringu algatamise otsusele võetakse asukoha valimisel arvesse VKG Oil AS tootmiskompleksi lähedust. Lisaks peab asukoht vastama järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km kaugusel VKG Oil AS tootmiskompleksist;
- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Eriplaneeringu algatamisotsuse lisas 2 määratletud ala hõlmab ligikaudu 172 km² suuruse osa Lüganuse valla territooriumist (joonis 2). Planeeringuala hõlmab Lüganuse valla kirdeosa, piirnedes idas Toila valla ja Kohtla-Järve linnaga ning kagus Alutaguse vallaga.

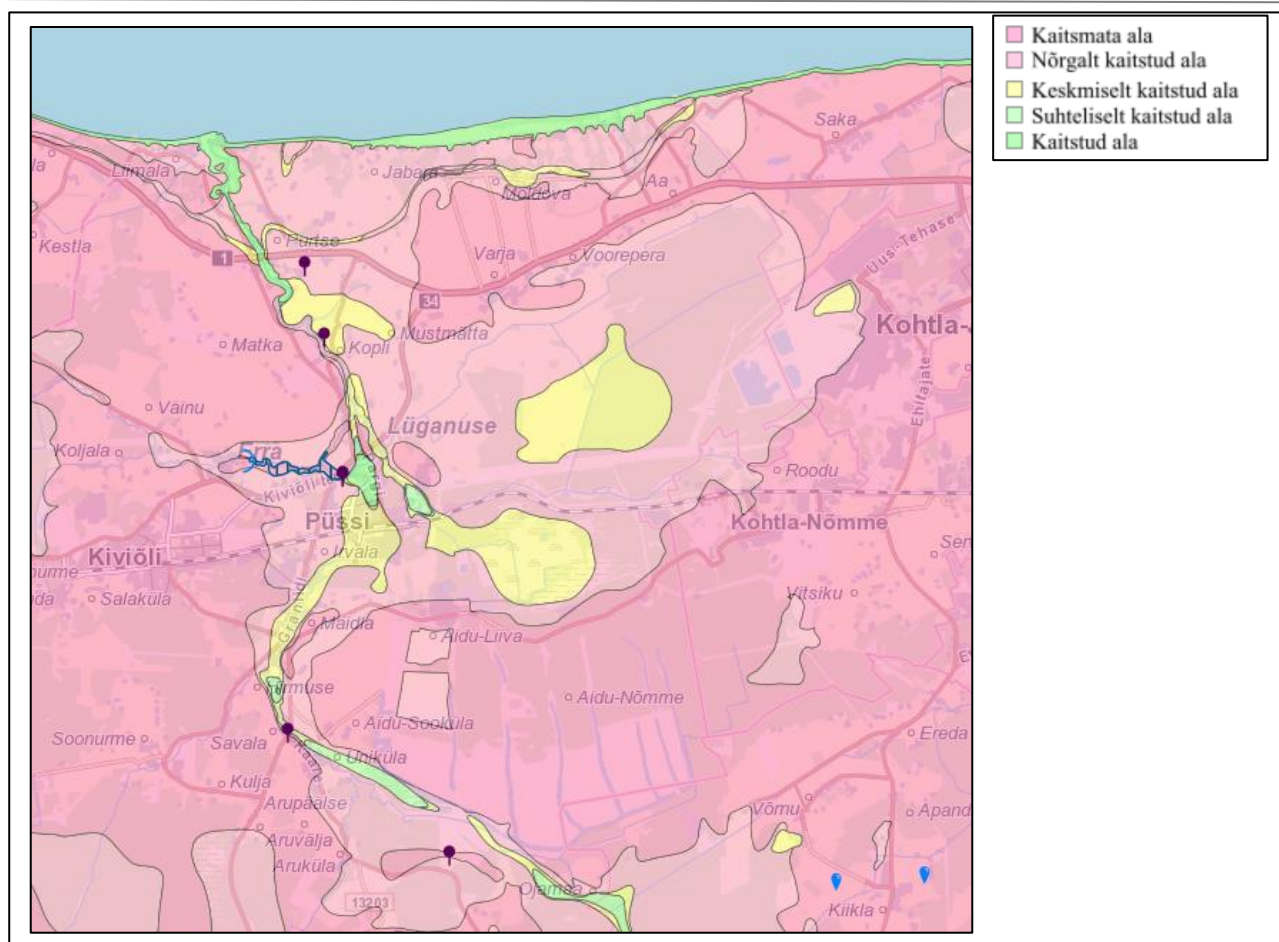

Joonis 2. Lügánuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsuse nr 289 lisa 2 „Planeeringuala joonis”

2.3 ERIPLANEERINGU ALA ÜLEVAADE

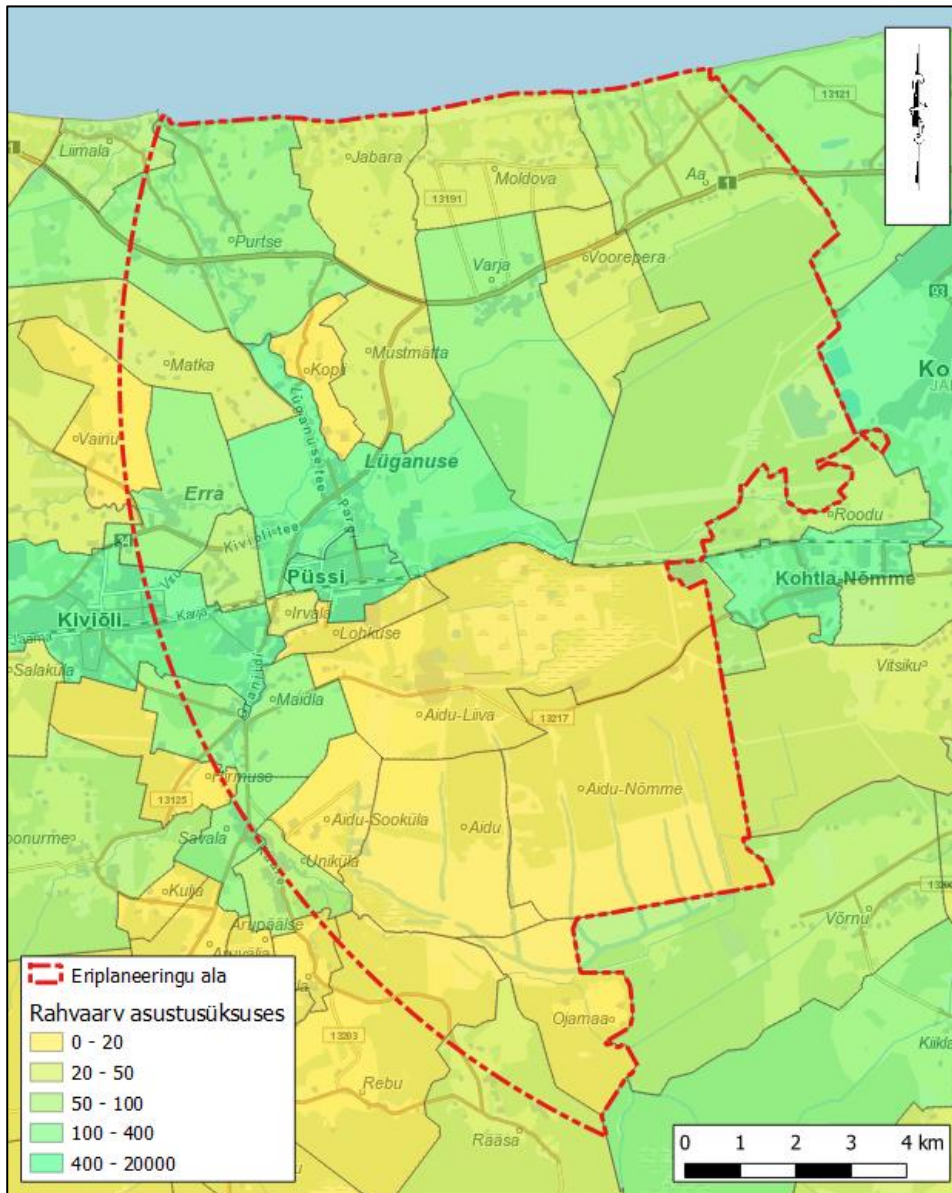
Maastikuliselt jääb planeeringuala valdavalt Viru lavamaale, mis hõlmab Kirde-Eestis klindist lõuna poole kuni Alutaguse madalikuni ulatuva paese rannikumaale. Maastiku eripära on kujundanud rõhtkihilise paese aluspõhja maapinnalähedus ja lõhestatus tektoonilistest lõhedest, mandrijää valdavalt kulutav tegevus, Soome lahe kliimaatiline mõju ning inimtegevus. Piirkonnas on pinnamoodi, põhja- ja pinnavee liikumist mõjutatud põlevkivi kasutamise ja ümbertöötlemisega. Põlevkivitööstusest on mõjutatud ka asustus ja teedevõrk. Viru lavamaa idaosa on omandanud tööstus-liku olemuse, rajatised ning maastikusilueti (Arold, 2005).

Eriplaneeringu alal on esimene aluspõhjaline põhjaveekiht valdavalt kaitsmata või nõrgalt kaitstud, kuid esineb ka suuremaid keskmiselt kaitstud põhjaveega piirkondi ning väikesemaid kaitstud või suhteliselt kaitstud põhjaveega piirkondi (joonis 3).

Joonis 3. Põhjavee kaitstus eriplaneering alal (Maa-ameti geoportaal, 15.11.2021)

Planeeringualale jäävad Püssi linn, Lüganuse alevik ja Erra alevik. Lisaks on ala idapiiri lähistel Kohtla-Järve linn ja Kohtla-Nõmme alev ning läänepiiri lähistel Kiviõli linn. Joonisel 4 on värviskaala abil kujutatud piirkonna asustusüksuste rahvaarvu seisuga 01.01.2020. Elanike arv on suurem linnade ja alevike ümbruses, näiteks oli planeeringuala läheduses asuva Kohtla-Järve linna Järve linnaosa elanike arv oli 2020. aasta alguses 15 297. Statistikaameti veebilehe andmetel on Lüganuse valla rahvaarv 2021. aastal 8219, kusjuures Püssi linnas elab 863 ja Kiviõli linnas 4725 inimest. Planeeringualale jäävatest asustusüksustest on tihedamalt asustatud Lüganuse alevik (452 elanikku), Purtse küla (261), Erra alevik (140), Varja küla (106) ja Maidla küla (108). Piirkonnas on rahvaarv eelmise aastaga võrreldes kahanenud: Lüganuse vallas on rahvaarvu kahanemine 1,9%, Kiviõli linnas lausa 2,4%.

Joonis 4. Rahvaarv eriplaneeringu alal (aluskaart: Maa-amet, 11.11.2021; rahvaarv: Statistikaamet, andmed seisuga 01.01.2020)

Planeeringualale jääb Aidu karjäär. Aidu veespordikeskuse veebilehe andmetel alustas põlevkivikarjäär alal tööd 1974. aastal ja lõpetas töö 2012. aastal varude ammendumise tõttu. Pärast karjääri sulgemist hakkasid sissesõiduteed ja kaevealad veega täituma. Aidu karjäär on omanäoline tehismaastik, mis on perspektiivne suure turismipotentsiaaliga ala. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse projekti „Aidu veespordi- ja vabaajakeskuse arendamine” raames on kavas rajada endise põlevkivikarjääri tehismaastikule ainulaadne külastusatraktsioon Aidu veemaa, mis ühendab tipptasemel veespordi ja aktiivse puhkuse võimalused.

Ülevaade kogu eriplaneeringu alaga seotud potentsiaalselt kitsendusi põhjustavatest või tegevust oluliselt mõjutavatest objektidest, millega tuleb asukoha eelvaliku tegemisel ja KSH raames arvestada, on esitatud tabelis 1. Tabelis toodud info ei ole lõplik. Eriplaneeringu lahenduse täpsustumise käigus võib selguda muid piiranguid põhjustavaid objekte.

Tabel 1. Eriplaneeringu alal paiknevad objektid, millega tuleb asukoha eelvaliku tegemisel ja KSH raames arvestada

Objekti tüüp	Objekti nimetus	Olulisus KSH kontekstis
Kaitseala (EELIS, 29.10.2021)	Eriplaneeringu alale jääb kuus looduskaitse alust ala: Aa männik – KLO1200202; Purtse männik – KLO1200201; Aa mõisa park – KLO1200438; Maidla mõisa park – KLO1200447; Püssi mõisa park – KLO1200450; Uhaku maastikukaitseala – KLO10006219.	Tööstusjätmete prügila jaoks sobiva asukoha leidmisel tuleb arvestada kaitse-eeskirjades ja looduskaitseseaduses (vastu võetud 21.04.2004) kehtestatud piirangute ja eesmärkidega.
Kaitsealused üksikobjektid (EELIS, 29.10.2021)	Planeeringualal asuvad järgmised kaitsealused üksikobjektid: Varja rändrahn – KLO4001015; Ohvipärn – KLO4000695 (Purtse külas).	Kaitsealuste üksikobjektide kaitsekorra aluseks on LKS ja keskkonnaministri 02.04.2003 määrus nr 27 „Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri”. Tööstusjätmete prügila asukoha valimisel tuleb arvestada kaitsealuste üksikobjektide ja nende piiranguvööndi osas määratud tingimustega.
Kaitsealused taime-, seene- ja samblikuliigid (EELIS, 29.10.2021)	Alale jäävad järgmised kaitsealuste taime-, seene- ja samblikuliikide keskkonnaregistrisse kantud leiukohad: II kaitsekategooria: kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>) – leiukohad KLO9302886, KLO9302887, KLO9337728, KLO9337727, KLO9302893; III kaitsekategooria: hall käpp (<i>Orchis militaris</i>) – leiukohad KLO9337745, KLO9337746; laialehine neiuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>) – leiukoht KLO9302890; soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>) – leiukoht KLO9334742; mets-kuukress (<i>Lunaria rediviva</i>) – leiukoht KLO9301102.	Kaitsealustele taime- ja samblikuliikidele avaldub negatiivne mõju eelkõige juhul, kui ehitustegevust kavandatakse liigi kasvukohas. Prügila asukoha valikul on võimalik negatiivset mõju liikidele ära hoida.
Kaitsealused loomaliigid (EELIS, 29.10.2021)	Alale jäävad järgmised kaitsealuste loomaliikide keskkonnaregistrisse kantud leiukohad: II kaitsekategooria: laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>) – leiukohad KLO9114290, KLO9114291; põldtsiitsitaja (<i>Emberiza hortulana</i>) – leiukoht KLO9121337; sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>) – leiukoht KLO9127488; kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>) – leiukoht KLO9128084; III kaitsekategooria: võldas (<i>Cottus gobio</i>) – leiukohad KLO9125054, KLO9125062, KLO9125074, KLO9125073; väike-kirjurähn (<i>Dendrocopos minor</i>) – leiukoht KLO9121635; rabakonn (<i>Rana arvalis</i>) – leiukohad KLO9121861, KLO9121862; nõmmelööke (<i>Lullula arborea</i>) – leiukoht KLO9127504.	Kaitsealustele loomaliikidele avaldub tööstusprügila rajamisel negatiivne mõju eelkõige juhul, kui ehitustegevust kavandatakse liigi leiukohas või selle vahetus läheduses. Tööstusprügila rajamine võib mõjutada loomaliikide populatsioone negatiivselt ka toitumisalade pindala või kvaliteedi vähenemise ning keskkonnaseisundi halvenemise kaudu.

Natura 2000 (EELIS, 29.10.2021)	Alale jääb Uhaku loodusala (RAH0000683, EE0070132). Alale jääb 63 inventeeritud Natura elupaika, millest 39 on loodusdirektiivi lisas I esmatähtsa elupaigatüübi elupaigad.	Kavandatava tegevuse elluviimise tulemusena ei tohi kahjustada Natura alade terviklikkus ja kaitse-eesmärgid.
Vääriselupaik (EELIS, 29.10.2021)	Eriplaneeringualal on registreeritud 22 vääriselupaigana määratletud ala: VEP209775, VEP209774, VEP207390, VEP207389, VEP207384, VEP207373, VEP207345, VEP204371, VEP157225, VEP157100, VEP157099, VEP157098, VEP157097, VEP157096, VEP157094, VEP157092, VEP157091, VEP157089, VEP157088, VEP157086, VEP157067, VEP157066.	Vääriselupaikadele avaldub negatiivne mõju eelkõige juhul, kui vaadeldavale alale kavandatakse otseselt ehitustegevust. Vääriselupaikades kehtiv kord tuleneb keskkonnaministri 04.01.2007 määrusest nr 2 „Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused”.
Veekogud (EELIS, 29.10.2021)	Alale jääb neli keskkonnaregistrisse kantud seisuveekogu: Suurlaugas (Hiiesoo Suurlaugas) (VEE2014200), Moldova karjäär (VEE2014030), Püssi paisjärv (VEE2064510) ja Hiiesoo turbamaardlaga seotud tehiskraav (VEE2014120). Alale jääb 20 keskkonnaregistrisse kantud vooluveekogu, mille hulgas on kuus jõge (Purtse jõgi (VEE1068200), Hirmuse jõgi (VEE1069700) Kohtla jõgi (VEE1070700), Erra jõgi (VEE1070200), Raudjõgi (VEE1069600), Ojamaa jõgi (VEE1068700)), viis oja (Männiku oja (VEE1068225), Naisteoja (VEE1071401), Sajori oja (VEE1068201), Varja oja (Naisteoja) (VEE1071400), Hundiaugu oja (VEE1071410)), kolm peakraavi (Hiiesoo peakraav (Külmoja) (VEE1071300), Varja peakraav (Reite oja) (VEE1071200), Varbe peakraav (Varbe oja) (VEE1071100)) ja kuus kraavi (Emakraav (VEE1068226), Kallikormi kraav (VEE1071402), Vahtsepa kraav (VEE1071000), Sookraav (VEE1071301), Heinakraav (VEE1071403), Saka kraav (VEE1200005)).	Veekogudel kehtivad vastavalt looduskaitseadusele (vastu võetud 21.04.2004) ehituskeeluvöönd ja piiranguvöönd ning vastavalt veeseadusele (vastu võetud 30.01.2019) veekaitsevöönd.
Riigiteed (Maa-ameti geoportaal, 29.10.2021)	Eriplaneeringuala läbib ida-läänesihiliselt Tallinn-Narva põhimaantee (tee nr 1). Alale jääb Kiviõli-Varja tugimaantee (tee nr 34) ning järgmised kõrvalmaanteed: Lügänu-Oandu-Tudu (tee nr 13103), Purtse-Lügänu (tee nr 13118), Purtse-Hiie (tee nr 13119), Voorepera-Saka (tee nr 13121), Aa-Hooldekodu (tee nr 13123), Kiviõli-Maidla (tee nr 13124), Maidla-Hirmuse (tee nr 13125), Savala-Arvila (tee nr 13129), Savala-Uniküla (tee nr 13130), Kõrkküla-Erra (tee nr 13132), Lügänu kalmistu tee (tee nr 13171), Lügänu tee (tee nr 13177), Püssi jaama tee (tee nr 13178), Püssi tee (tee nr 13179),	Tööstusjäätmete prügila asukoha valikul peab arvestama teede paiknemise ja ehitusseadustikust (vastu võetud 11.02.2015) tuleneva avalikult kasutatava tee kaitsevööndi ulatuse ja kaasnevate kitsendustega.

	Noorte laagri tee (tee nr 13188), Purtse-Liimala-Kõrkküla (tee nr 13190), Soodumäe-Moldova-Aa (tee nr 13191), Varja-Moldova (tee nr 13192), Moldova karjäär (tee nr 13193), Aa - Aa rand (tee nr 13194), Maidla - Kohtla-Nõmme - Kohtla (tee nr 13217).	
Riigikaitse ehitised	Vastavalt Ida-Viru maakonnaplaneeringule 2030+ (2016) jääb alale kaks riigikaitse ehitist: Aidu lasketiir Lüganuse vallas (perspektiivne), piiranguvööndi ulatus kuni 2 km välispiirjoonest; Aidu linnak Lüganuse vallas, piiranguvööndi ulatus kuni 2 km kinnisasja välispiirjoonest.	Riigikaitse ehitise piiranguvööndisse püstitatav ehitise ei tohi vähendada riigikaitse ehitise töövõimet ja suurendada ohtu riigikaitsele ehitisele.
Kultuurimälestised (EELIS 20.10.2021)	Alale jääb 42 muinsuskaitsealust ala ja 104 punktobjekti.	Vastavalt muinsuskaitse seaduse (vastu võetud 20.02.2019) § 33 ei tohi mälestist hävitada ega rikkuda. Kinnismälestise kaitsevööndis on ilma Muinsuskaitseameti loata keelatud ehitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine, muud mulla- ja kaevetööd ning maaparandustööd.
Maardlad (Maa-ameti geoportaal, 29.10.2021)	Eriplaneeringualal asub täielikult neil maardlat ja osaliselt viis maardlat või maardla osa. Täielikult jäävad alale Moldova (AA) kruusamaardla (registrikaardi nr 174), Lüganuse lubjakivimaardla (registrikaardi nr 788), Lohkuse savimaardla (registrikaardi nr 672), Hiiesoo turbamaardla (registrikaardi nr 149) ning osaliselt Aseri fosforiidimaardla (registrikaardi nr 191), Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla (registrikaardi nr 16), Eesti põlevkivimaardla Aidu kaevaväli (registrikaardi nr 3), Eesti põlevkivimaardla Uus-Kiviõli uuringuväli (registrikaardi nr 11) ja Eesti põlevkivimaardla Ojamaa uuringuväli (registrikaardi nr 2). Alal on kuus aktiivset mäeeraldist: Kohtla-Järve lubjakivikarjäär (registrikaardi nr 16, keskkonnanaloga nr L.MK/330055), Lüganuse lubjakivikarjäär (registrikaardi nr 788, keskkonnanaloga nr KL-509345), Moldova kruusakarjäär (registrikaardi nr 174, keskkonnanaloga nr IVIM-007), Hiiesoo turbatootmisala (registrikaardi nr 149, keskkonnanaloga nr L.MK.IV-55900), Uus-Kiviõli II kaevandus (registrikaardi nr 11, keskkonnanaloga nr L.MK/333343), Uus-Kiviõli kaevandus (registrikaardi nr 11, keskkonnanaloga nr L.MK/329491).	Maavara kasutamist ja kaitset reguleerib maapõueseadus (vastu võetud 27.10.2016).

2.4 SEOSD ASJAKOHASTE STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

2.4.1 Kõrgema taseme strateegilised planeerimisdokumendid

Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ (kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.08.2012 korraldusega nr 368) määratleb Eesti riigi kestliku ja tasakaalustatud ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused. Üleriigiline planeering on aluseks maakonnaplaneeringute ja üldplaneeringute koostamisele.

Planeeringus tuuakse välja, et kasvavate keskkonnatasude tõttu ei ole põlevkivienergeetika pika aja jooksul konkurentsivõimeline. Riigi energiavarustuses tuleks suurendada taastuvenergia osakaalu ja vähendada energiatootmise keskkonnamõju (sh mõju kliimale) ning Eestil tasub energiapuuduse kindlustamiseks lisaks põlevkivienergeetikale keskenduda senisest rohkem hajutatumale piirkondlikule energiatootmisele.

Planeeringu kohaselt sõltub Eesti mootorikütuste valdkonnas praegu impordist. Kütuse tootmine Eestis on oluline ka energiapuuduse aspektist, sest tegu oleks riigi strateegilise energiareeserviga. Sellest tulenevalt nähakse ette põlevkivi väärindamist keemia- ja kütusetööstuse jaoks.

Eriplaneeringu eesmärgiks on leida põlevkivikeemiaga tegeleva Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila rajamiseks sobiv asukoht. Eriplaneeringu elluviimine loob seega eeldused põlevkivi väärindamiseks, mis on kooskõlas üleriigilise planeeringuga ette nähtud suundumusega.

Eesti pikaajaline strateegiaga „Eesti 2035“ (Riigikogu poolt vastu võetud 12.05.2021) seatakse Eesti riigile ja rahvale järgmiseks viieteistkümneks aastaks strateegilised sihid ning määratakse kindlaks nende saavutamiseks vajalikud muutused. Strateegia viiakse ellu eelkõige valdkonna arengukavade ja programmide kaudu. Seda saavad strateegilise planeerimise lähtealusena kasutada ka kohaliku omavalitsuse üksused ning avaliku, vaba- ja erasektori organisatsioonid.

Ettevõtluskeskkonna arenguvajadusena tuuakse välja, et Eestis on kohaliku ressursi väärindamise ressursitootlikkus väga väike. Ettevõtluses tuleb suuremat rõhku panna keskkonnanahoidlikele tehnoloogiatele ja ärimudelitele ning kohalike ressursside ning teise toorme suuremale ja keskkonnanahoidlikule väärindamisele. Majandusvaldkonna strateegiliseks sihiks on, et Eesti majandus on uuendusmeelne ja teadmispõhine, kasutades uusi tehnoloogiaid ja ärimodeleid ning paindlikke töövorme, ning vastutustundlik inimeste ja looduse suhtes. Kohalike ressursside väärindamine on kasvanud ja loodusvarade kasutamisel arvestatakse nii elurikkuse säilimise kui ka sotsiaal-majanduslike mõjudega.

Viru Keemia Grupp AS tegeleb põlevkiviõli tootmisega, mille puhul on tegemist kohaliku ressursi väärindamisega. Tööstusjäätmete prügila rajamiseks sobiva asukoha leidmisel võimaldab eriplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine inimeste ja loodus suhtes vastutustundliku valiku tegemist ning kaasnevate mõjude minimeerimist.

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 (heaks kiidetud Riigikogu 14.02.2007 otsusega) on keskkonnavaldkonna arengustrateegia, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia „Säästev Eesti 21“ põhimõtetest ja on katusstrateegiaks valdkondlikele arengukavadele. Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Visiooni 2030 kohaselt on Eesti majanduse struktuuris muu hulgas suurenenud teadusmahuka tootmise osatähtsus, majanduse surve loodusele on hajutatud ja vähenenud, tootmise energia- ja materjalimahukus on suhteliselt väike ning jäätmeid tekib minimaalselt, loodusmaastikud ja traditsioonilised kultuurmaastikud on säilinud ning tehiskeskkond ei domineeri rohelise elukeskkonna üle, põlevkivi kasutatakse efektiivsemalt ja vähemate jäätmetega, põlevkivitööstuse keskkonnakoormus on minimeeritud ja selle jääknähud on likvideeritud.

Eesti keskkonnanstrateegias on valdkondade kaupa toodud välja põhiprobleemid, strateegilised valikud, eesmärgid ja meetmed. Jäätmetekke kohta tuuakse välja järgmist: selleks et jäätmete ladestamist vähendada, on esmaselt oluline vähendada märkimisväärselt jäätmeteket, kasutades sealjuures tõhusamalt loodusvarasid ja muid ressursse, oluline on katkestada seosed ühelt poolt jäätmetekke ja loodusvarade kasutamise ning teiselt poolt majanduskasvu vahel, st majanduskasv ei tohi põhjustada loodusvarade kasutamise ja jäätmekoguste ning negatiivse keskkonnamõju suurenemist.

Viru Keemia Grupp AS puhul on tegemist teadusmahukale tootmisele ja põlevkivi efektiivsele kasutamisele keskendunud ettevõttega. Ettevõtte tegevuseks vajaliku taristu jaoks sobiva asukoha valimine eriplaneeringu koostamise kaudu toetab keskkonnanstrateegias seatud visiooni, mis näeb ette põlevkivitööstuse keskkonnakoormuse minimeerimist. Viru Keemia Grupp AS poolt praegu kasutusel oleva ja kavandatavas prügilas kasutatav ladestusmeetoodika keskkonnamõjusid on uuritud, seetõttu on neid piisava detailsusega võimalik käsitleda mõjude hindamisel. Samas tuleb tõdeda, et olulisemaks on, et ettevõtte otsiks oma töös jätkuvalt võimalusi jäätmetekke vähendamiseks ja jäätmete taaskasutamiseks.

Eriplaneeringu koostamine võimaldab leida maastikku ja keskkonda võimalikult hästi sobivat asukohta ja lahendust. Eriplaneeringu koostamisel tuleb silmas pidada eelkõige keskkonna (vesi, muld, õhk, mets jne) kasutuse, maastike ja looduse mitmekesisuse ning inimeste elukeskkonna kvaliteedi osas seatud suundumusi.

„Põlevkivi kasutamise riiklik arengukava 2016-2030“ (kinnitatud Riigikogu otsusega 16.03.2016) on riigi jaoks olulise tähtsusega strateegiline dokument, milles määratakse põlevkivi kasutamise arengu strateegilised eesmärgid ning kirjeldatakse nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ja tegevust.

Põlevkivi arengukava seab riigi huvi elluviimise vajadusest tulenevalt kolm strateegilist eesmärki:

- põlevkivi kaevandamise efektiivsuse tõstmine ja negatiivse keskkonnamõju vähendamine;
- põlevkivi kasutamise efektiivsuse tõstmine ja negatiivse keskkonnamõju vähendamine;
- põlevkivialase haridus-ja teadustegevuse arendamine.

Põlevkivi kaevandamise ja kasutamise efektiivsuse tõstmine on võimalik põlevkivi väärimise tulemusena, mille peamiseks teadaolevaks viisiks on õlitööstuse arendamine ja keemiasaaduste tootmine. Õlitootmise osakaalu suurendamine põlevkivi kasutamisel annab suuremat lisandväärtust.

Põlevkivitööstuse arengu tõttu muutuvad ladestatavate jäätmete koostis ja omadused. Tolmpõletuse kasutamise vähenemisega ja keevkihtkatelde ning TSK õlitootmisprotsessi osakaalu suurenemisega kaasneb väheuuritud omadustega põlevkivituha koguse kasv. Arengukavas nähakse, et on vajalik nende tuhajäätmete ohutu ladestamise ja taaskasutamise võimaluste analüüsimine, mille tulemusel täpsustuvad eri tootmisüksustes tekkiva põlevkivituha jäätmekäitluse keskkonnanõuded, sh jäätmete ohutu ladestamise ja seire nõuded. Tuha

omaduste uurimise tulemustest tulenevalt on võimalik, et tuleb rajada uus jäätmekäitluse infrastruktuur, mis mõjutab muuhulgas õlitootmise tasuvust. Õlitootmisel tekkiva tuha taaskasutus traditsioonilistel kasutuseladel ehituses, ehitusmaterjalide tootmisel ja põldude lupjamisel on samuti ebaselge.

Arengukavas juhitakse tähelepanu põlevkivitööstuse arenguga seotud ladestatavate jäätmete omaduste muutumisele. Viru Keemia Grupp AS-il on väljatöötatud toimiv ladestusmetoodika. Tööstusjäätmete prügila rajamisel tuleb arvestada ajakohaseima teabega ladestatavate jäätmete (sh vähem uuritud TSK tuha) käitlemise kohta.

Ida-Viru maakonna arengustrateegia 2019-2030+ (kiidetud heaks Lüganuse Vallavolikogu 19.12.2018 määrusega nr 48) määratleb piirkonna kõige olulisemad arenguprioriteedid aastateks 2019-2030+. Ida-Viru maakonna arengustrateegiaga võetud eesmärkide saavutamisel on kõige olulisem koostöö kohalike omavalitsuste üksuste, koostööpartnerite ja naaberregioonide ning riigi keskvõimuga.

Majanduse ja ettevõtluse valdkonna visiooniks on, et aastaks 2030+ toimib Ida-Virumaal mitmekesine, tugevatel ettevõtlikkushoiakutel tuginev ning suure lisandväärtuse loomist soodustav ettevõtluskeskkond. Nähakse, et maakonna sõltuvus nafta hindadest väheneb tänu maakonna tööstuse mitmekesistumisele ning põlevkivisektori osakaalu vähenemisele.

Elukeskkonna ja taristu valdkonnas on visiooniks, et aastaks 2030+ on Ida-Viru maakonnas kaasaegne ja kvaliteetne elu- ja ettevõtluskeskkond, mis tugineb puhtale looduskeskkonnale, moodsale ja mitmekesisele taristule ning kaasaegsetele energialahendustele. Nähakse, et energeetika valdkonnas toimuvate muutuste tulemusena paraneb Ida-Viru maakonna elukeskkond ning jõuab tasemele, mis on Eestis ja väljaspool konkurentsivõimeline.

Ruumiliseks suundumuseks on, et tööstus ja ettevõtluspiirkonnad koonduvad suuremate linnade ja linnastute juurde. Jõhvi - Kohtla-Järve tööstuspiirkond paikneb suhteliselt hajusalt, kuna tööstuspiirkonna orientatsioon on mitmekesine, hõlmates keemiatööstuskompleksi Kohtla-Järve Järve linnaosas kuni toiduainetööstuse kompleksini Jõhvis.

Puhke- ja rekreatsioonipiirkonnad keskenduvad loodusliku või inimtekkelise rekreatiivse- ja turismiressursi ärakasutamisele ning väärimisele. Eriplaneeringu alale jääb oluline Soome lahe ranniku- ja rekreatsioonipiirkond. Piirkonnas paiknevad maakonna spaad ja suurem osa maakonna majutuskohtadest. Arengustrateegias on esile tõstetud ka Kohtla-Nõmme - Kiviõli puhke- ja rekreatsioonipiirkond, mis on maakonna omanäolisim ning põhineb põlevkivi kaevandamise ja töötlemise alade taaskasutusel, saades alguse Kohtla-Nõmmelt endisest kaevandusest, kulgedes läbi endise põlevkivikarjääri Kiviõli endise poolkoksiladestu ja selle puhke otstarbel kasutatavate lähialadeni.

Maakonna arengustrateegia näeb ette põlevkivitööstuse osakaalu vähenemist ning on seadnud eesmärgiks soodustada kaasaegse ja kvaliteetse elu- ja ettevõtluskeskkonna soodustamist. Oluliseks on maakonnas asuvad puhke- ja rekreatsioonipiirkonnad. Kavandatavat prügilat kasutaksid juba olemasolevad tootmisüksused, tootmisvõimsuste suurendamist ei ole kavandatud. Tööstusjäätmete prügila asukoha valikul tuleb arvestada prügila ruumilise mõju ja piirkonna arengu ruumiliste suundumuste omavahelise suhtega.

Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+ (kehtestatud Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278, täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25). Maakonnaplaneeringu eesmärk on

kujundada strateegiliselt läbimõeldud, maakonna ja riigi huve tasakaalustatult ja ettevaatavalt arvestavad ruumilise arengu põhisuunad ning anda suunised üldplaneeringute koostamiseks; koordineerida vastavalt valla ja linna üldplaneeringuid; anda signaal investoritele ja arendajatele maakonna soovitud arengusuundade kohta.

Eriplaneeringu alale jäävad Püssi linna ja Kiviõli linna ning lähedusse Kohtla-Järve linna linnalise asustusega ala (joonis 5). Eriplaneeringu alale jääb kaks riigikaitselist ehitist: Aidu lasketiir Lügänu vallas (perspektiivne), piiranguvööndi ulatus kuni 2 km välispiirjoonest; Aidu linnak Lügänu vallas, piiranguvööndi ulatus kuni 2 km kinnisasja välispiirjoonest. Maakonnaplaneeringus on välja toodud territooriumil asuvad maardlad ning üldised tingimused maardlate kasutuselevõtuks ja üldplaneeringute koostamiseks.

Maakonnaplaneeringu lahenduse järgi ulatuvalt osaliselt eriplaneeringualale neli maakondliku tähtsusega väärtusliku maastiku ala: Sope-Ontika, Lügänu-Purtse, Kohtla-Nõmme ja Maidla. Väikeses ulatuses jääb alale Oandu-Räsa kohaliku tähtsusega väärtuslik maastik. Maakonnaplaneeringuga on määratud kasutustingimused väärtuslike maastike säilitamiseks ja väärtuste suurendamiseks.

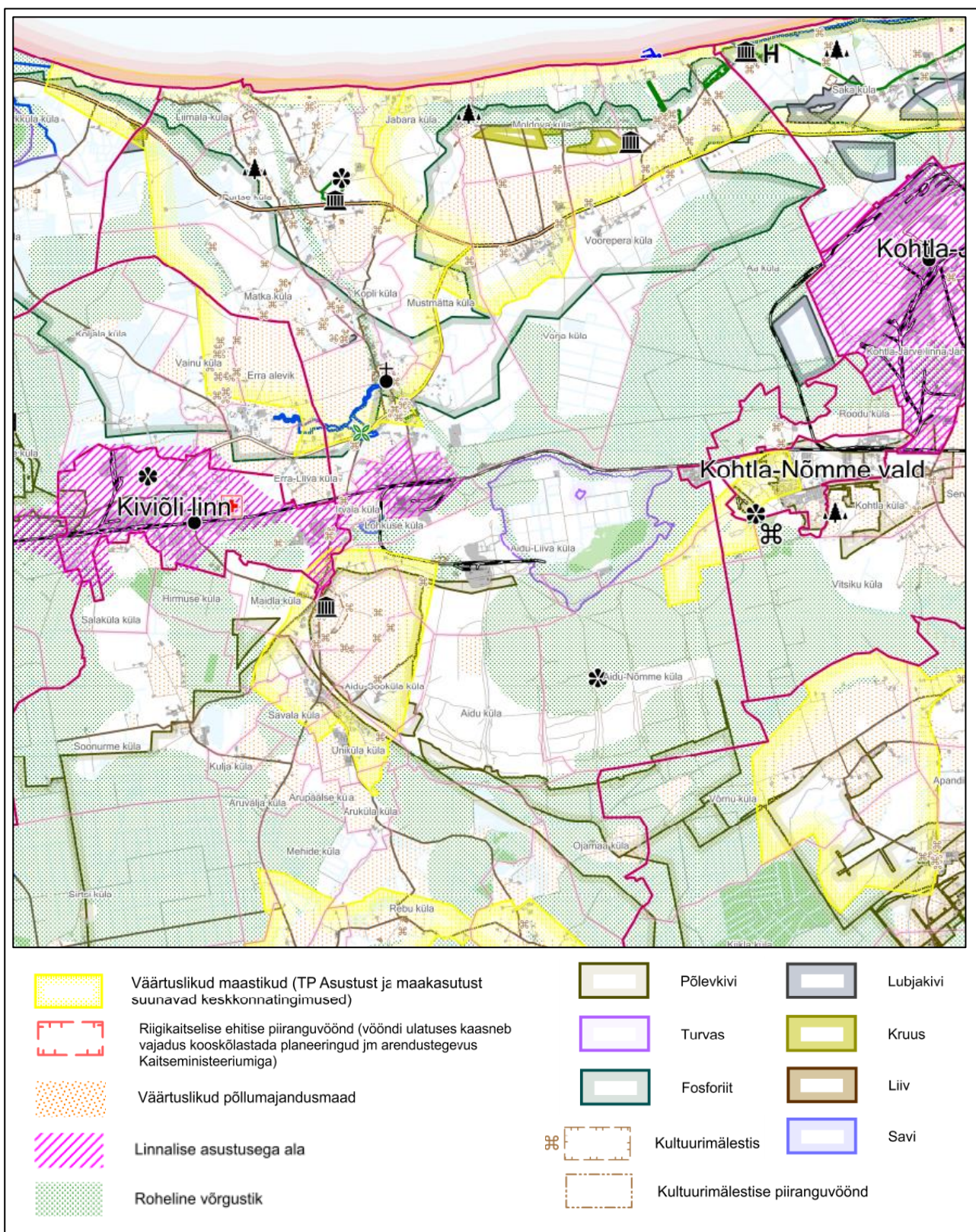
Eriplaneeringu ala jääb osaliselt maakonnaplaneeringuga määratud roheline võrgustiku alale. Ida-Virumaa roheline võrgustik on esmalt määratud maakonna teemaplaneeringuga „Ida-Virumaa asustust ja maakasutust suunavad keskkonningimused“ (kehtestatud maavanema 11.07.2003 korraldusega nr 130). Maakonnaplaneeringuga on täpsustatud rohevõrgustiku piire, lähtudes nii maakonna arengu kui rohevõrgustiku sidususe ja edaspidise toimimise vajadusest. Maakonnaplaneeringus on määratud roheline võrgustikuga seotud tingimused üldplaneeringute koostamiseks.

Eriplaneeringu alale jääb väärtuslikke põllumajandusmaid. Maakonnaplaneeringuga on seotud tingimused väärtuslike põllumajandusmaade kasutamiseks ja üldplaneeringute koostamiseks. Samas on nenditud, et maakonnaplaneeringus kajastatakse väärtuslike põllumajandusmaade kaardikihti informatiivsena ja kitsendused seatakse õigusaktiga, mis on ka praegu koostamisel.

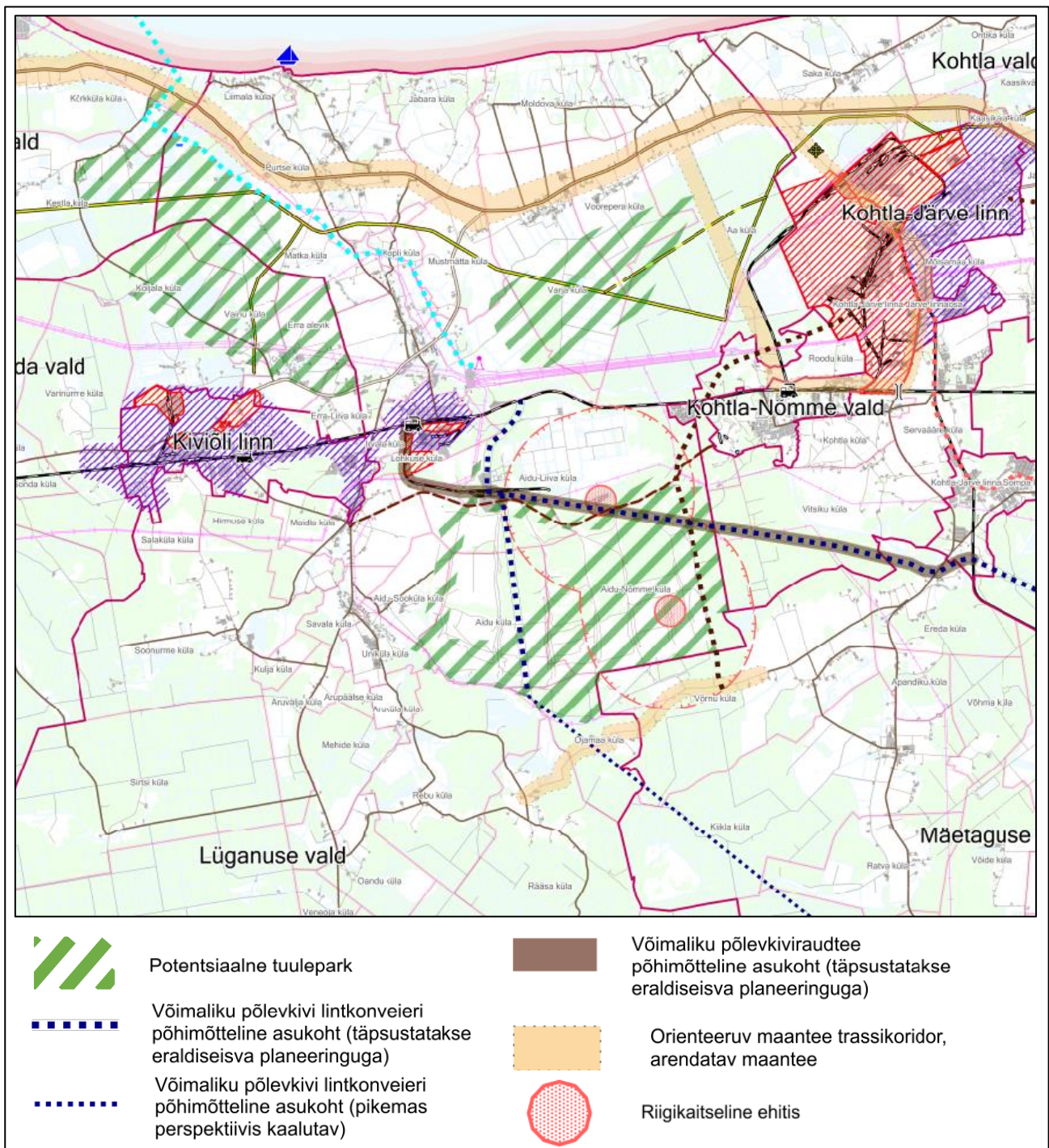
Maakonnaplaneeringus on Ida-Virumaa tuuleressursist lähtuvalt ära märgitud arvestatavaks tuuleenergia tootmise piirkonnaks olevad potentsiaalsed tuuleparkide asukohad, millest mõni asub ka eriplaneeringu alal (joonis 6). Maakonnaplaneeringus on määratud üldised taastuvenergia arendamistingimused.

Maakonnaplaneeringu koostamisel vaadati üle varemkehtestatud infrastruktuuri objektidega seotud teemaplaneeringud. Kui teemaplaneeringu lahendus oli endiselt kaasaegne ja uuendamist ei vajanud, viidi see sisse maakonnaplaneeringusse. Eriplaneeringu alale jääb varemkehtestatud planeeringutest maakonnaplaneeringu lahendusse sisse kantud orienteeruv maantee trassikoridor, arendatav maantee.

Eriplaneeringu koostamisel tuleb arvestada maakonnaplaneeringus välja toodud objektide ja alade ning nende kohta määratud tingimustega, arvestades eriplaneeringu täpsusastet. Maakonnaplaneeringuga on seotud suunised üldplaneeringu koostamiseks, mida on eeldatavalt võetud arvesse koostatava Lügänu valla üldplaneeringu eelnõu koostamisel. Tööstusjäätmete prügila kavandamisel tuleb arvestada koostatava Lügänu valla üldplaneeringu lahendusega, mis täpsustab maakonnaplaneeringus määratletud alade (nt väärtuslikud maastikud, roheline võrgustik) paiknemist ja kasutustingimusi.

Joonis 5. Väljavõte Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ (2016) joonisest „Ruumilised väärtused”

Joonis 6. Väljavõte Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ (2016) joonisest „Tehnilised võrgustikud”

Koostatava Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine” (algatatud Ida-Viru maavanema 19.05.2015 korraldusega nr 1-1/2015/150) eesmärgiks on Uus-Kiviõli kaevanduse logistika taristule optimaalse asukoha leidmine variantide võrdluse teel, mis on edaspidi alus taristu ehitamiseks vajaliku projektdokumentatsiooni koostamisele. Planeeringuala asub Alutaguse valla Võrnu külas ja Lüganuse valla Ojamaa, Rebu ja Rääsa külades. Praeguseks on toimunud planeeringu eskiislahenduse avalik arutelu (19.01.2022), misjärel on planeering ja KSH arunne esitatud kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks.

Haljala-Kukruse 2+2 riigimaantee riigi eriplaneeringu (algatatud Vabariigi Valitsuse 23.03.2022 korraldusega nr 97) eesmärk on kavandada riigiteel 1 Tallinn–Narva asuva Haljala ja Kukruse vahelise teelõigu kiirusele 120 km/h vastava 2+2 ristlõikega maantee rajamist. Eriplaneeringuga koos algatati ka keskkonnamõju strateegiline hindamine. Riigi eriplaneeringuga planeeritakse eelkõige riigimaantee toimimiseks vajalikud trassid ja tehnovõrgud, 5G taristu, eritasandilised liiklussõlmed, kogujateed, kergliiklusteed, ökoduktid, sillad jm vajalikud maakasutus- ja ehitustingimused. Planeeringuala asukoht hõlmab osaliselt ka Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ala. **Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel tuleb arvestada algatatava Haljala-Kukruse 2+2 riigimaantee riigi eriplaneeringuga.**

2.4.2 Üldplaneeringud, teemaplaneeringud ja eriplaneeringud

2.4.2.1 Üldplaneeringud

Lüganuse vald moodustati Kiviõli linna, Lüganuse valla ja Sonda valla ühinemise teel Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määrusega nr 102. Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse (vastu võetud 22.02.1995) § 14¹ lg-st 4⁴ tulenevalt kehtib kuni haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavad ja üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati.

Eriplaneeringu alale jääb väikeses ulatuses haldusreformieelse Sonda valla ja Kiviõli linna territoorium, kus kehtib vastavalt **Sonda valla üldplaneering** (kehtestatud Sonda Vallavolikogu 28.11.2000 määrusega nr 3) ja **Kiviõli linna üldplaneering** (kehtestatud Kiviõli Linnavolikogu 28.08.2014 määrusega nr 14).

Eriplaneeringu ala jääb valdavalt haldusreformieelse Lüganuse valla territooriumile. Vald moodustati Lüganuse Vallavalitsuse 12.04.2013 määruse nr 2 alusel Lüganuse valla, Maidla valla ja Püssi linna ühinemisel. Lüganuse valla haldusterritooriumil kehtivad kuni uue Lüganuse valla üldplaneeringu kehtestamiseni ühinenud haldusüksustel kehtinud üldplaneeringud. Eriplaneeringu alale jääval Püssi linna territooriumil kehtib seega **Püssi linna üldplaneering** (kehtestatud 27.04.2006), eriplaneeringu ala lõunaosas endise Maidla valla alal kehtib **Maidla valla üldplaneering** (vastu võetud 30.06.2008) ja eriplaneeringu ala põhjaosas endise Lüganuse valla alal kehtib **Lüganuse valla üldplaneering** (kehtestatud 17.03.1999).

Haldusreformijärgse Lüganuse valla üldplaneeringu koostamine ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine algatati Lüganuse Vallavolikogu 22.08.2018 otsusega nr 99. Üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek toimus 07.10.2021-05.11.2021. Tegemist ei ole kehtiva strateegilise planeerimisdokumendiga, kuid arvestades, et varasemad planeeringud on kehtestatud pikka aeg tagasi ja suures osas vananenud, on asjakohane arvestada koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu eelnõuga.

Maidla väärtuslik maastik on Lüganuse vallas võetud kohaliku kaitse alla (joonis 7). Üldplaneeringuga täpsustatakse maakonnaplaneeringus toodud väärtuslike maastike kasutustingimusi.

Koostatava Lüganuse valla üldplaneeringuga täpsustatakse roheline võrgustiku piire ja kasutustingimusi. Rohelist võrgustikku muudetakse olulisemalt endise Aidu karjääri piirkonnas, mis jääb ka eriplaneeringu alale.

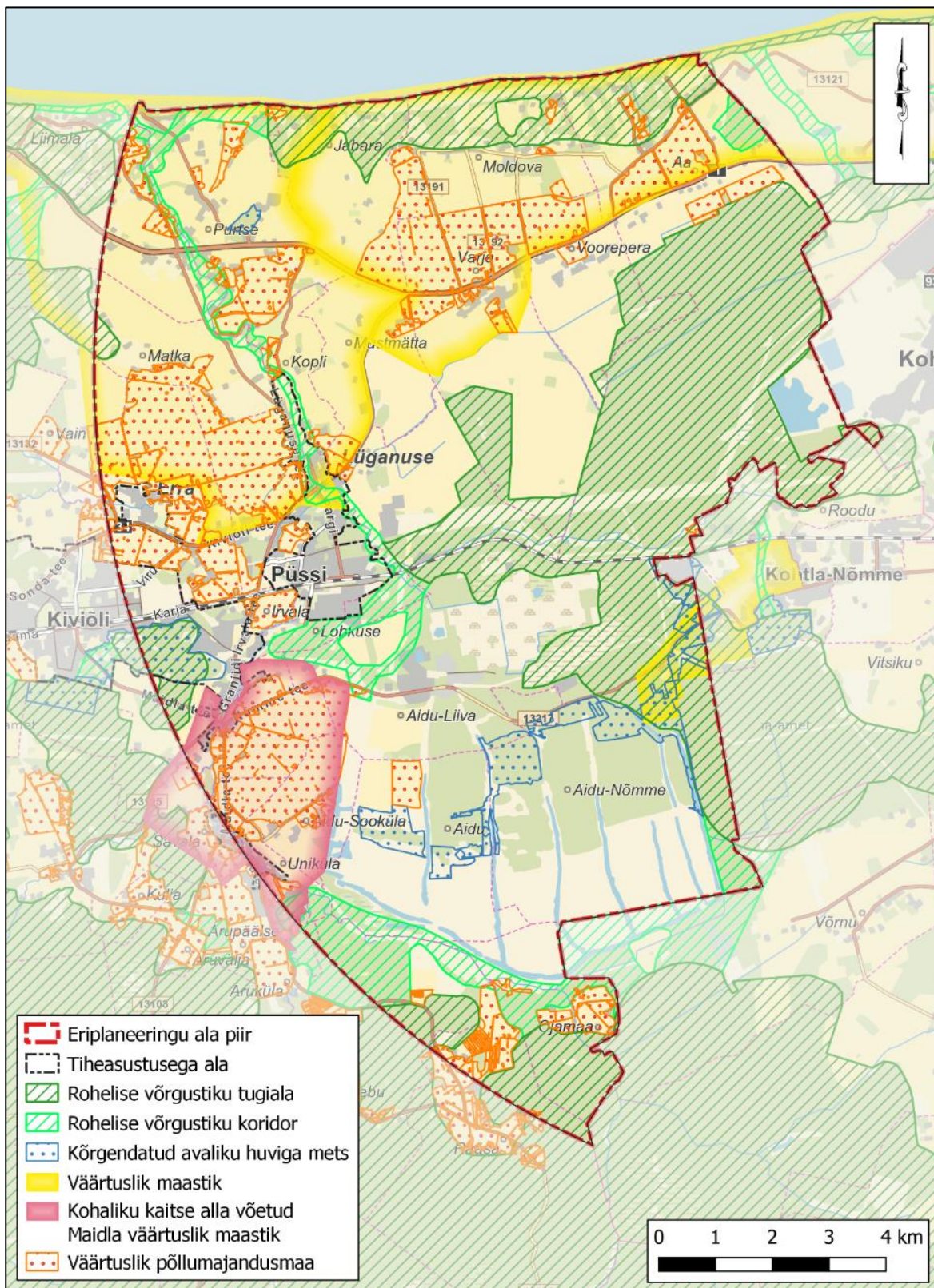
Üldplaneeringu maakasutusplaanil kajastatakse väärtuslike põllumajandusmaade paiknemise osas Maaeluministeeriumi poolt koostatud kaardikihti, mida on täpsustatud Kiviõli ja Püssi linna territooriumil, tiheasustusega aladel, metsamaadel, mäetööstusmaadel (mäeeraldistel) lähtudes olemasolevast ja kavandatavast maakasutusest. Üldplaneeringuga määratakse tingimused väärtuslike põllumajandusmaade kasutamiseks.

Üldplaneeringus kajastatakse kõrgendatud avaliku huviga ehk nn KAH-metsasid. KAH-metsad on määratud riigimetsamaadele koostöös RMK-ga. Üldplaneeringus antakse põhimõtted kõrgendatud avaliku huviga metsade osas.

Üldplaneeringu lisa 2 „Tuuleenergeetika kavandamiseks sobivate alade kriteeriumite täpsustamine, alade määramine ja tingimuste väljatöötamine” põhjal on määratud põhimõtteliselt sobivad alad tööstuslike tuulikute tuuleparkide arendamiseks. Potentsiaalsed tuulepargi alad erinevad maakonnaplaneeringus määratud aladest. Mitu üldplaneeringus väljatoodud potentsiaalset tuulepargi ala jäävad ka eriplaneeringu alale. Üldplaneeringus antakse tingimused tuuleparkide arendamiseks.

Üldplaneeringuga määratakse maakasutuse juhtotstarve valdavalt tiheasustusega ala piires, kuid kohati määratakse juhtotstarve ka väljaspool tiheasustusega ala.

Eriplaneeringu koostamisel tuleb arvestada koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu osas kõige ajakohasema lahendusega ja Lüganuse valla poolt antava täiendava infoga.

Joonis 7. Eriplaneeringu alal koostatava Lügánuse valla üldplaneeringuga kavandatavad ruumilised väärtused (aluskaart: Maa-amet, 17.11.2021; üldplaneeringu kaardikihid eelnõu avalikustamise seisuga)

2.4.2.2 Üldplaneeringu teemaplaneeringud

Maidla valla üldplaneeringu teemaplaneering „Olulise ruumilise mõjuga Aidu tuulepargi, seda toetava infrastruktuuri ja rekreatsioonialade ning lasketiiru asukohavalik” kehtestati Maidla Vallavolikogu 17.03.2011 otsusega nr 143.

Planeeringu koostamise eesmärgid:

- Aidu karjääri kaevandatud alade kasutamine taastuenergia tootmiseks 2 ja 3 MW tuulikute, tuulepargi asukohavaliku, sh tuulikute teenindusmaa, elektrikaabelliinide, teede ja teenindavate ehitiste asukoha määramine;
- Aidu karjääri sulgemise järel kaevandatud aladele spordi-, puhke- ja virgestusalade asukoha määramine, kaitseliidu lasketiiru asukoha määramine, Aidu karjääri raudteeharu koridori määramine põlevkivi vedamiseks Ojamaa kaevandusest.

Lüganuse valla üldplaneeringu teemaplaneering „Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektid” on kehtestatud Lüganuse Vallavolikogu 23.04.2020 otsusega nr 252.

Teemaplaneeringu koostamise eesmärgiks on:

- Lüganuse valla territooriumil Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektide ruumilise arengu põhimõtete ning maa- ja veealade üldiste kasutamise- ja ehitustingimuste täpsustamine;
- kavandatava ruumilise arenguga kaasneda võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ning selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu tingimuste seadmine;
- tehnilise taristu objektideks on ettevõtte või ühiskonna üldiseks majanduslikuks arenguks ja omavalitsuse ülesannete täitmiseks vajalikud tehnilised struktuurid nagu maavara kaevandamiseks vajalikud tehnilised rajatised, teed, elektri- ja sidevõrgud, veevarustuse ja kanalisatsioonivõrgud, sademevee kanalisatsiooni ja maaparandussüsteemid või muud tehnorajatised.

Teemaplaneeringu põhieesmärk on planeerida Lüganuse valla piires Uus-Kiviõli kaevanduse maapealne taristu, mida ei ole planeeritud kehtiva detailplaneeringuga „Maidla valla kehtivat üldplaneeringut muutva Uus-Kiviõli kaevanduse kaevise lintkonveieri ja teenindustee, kaevise veokonveieri ja abikallakšahti ja väljapumbatava vee settebasseini maa-ala detailplaneering”.

2.4.2.3 Eriplaneeringud

Lüganuse valla territooriumile rajatava biotoodete tootmiskompleksi kohaliku omavalitsuse eriplaneering on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 317. Taotletava eriplaneeringu eesmärgiks on olulise ruumilise mõjuga ehitise objekti asukohavaliku menetluse läbiviimine ja biotoodete tootmiskompleksi rajamise detailse lahenduse väljatöötamine. Soovitakse leida biotoodete tootmiskompleksile parim võimalik asukoht, misjärel on võimalik lahendada ehituslikud küsimused. Eriplaneeringu planeeringualaks määrati esialgu kogu Lüganuse valla territoorium. Eriplaneeringu koostamisest huvitatud isik on Viru Keemia Grupp AS. Praeguseks on toimunud eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek ja tulemusi tutvustavad avalikud arutelud (06.05.2022).

Koostatav Varja tuulikupargi kohaliku omavalitsuse eriplaneering algatati Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 318. Eriplaneeringu alaks on kogu Varja küla piiresse ja Tallinna-Narva maanteest põhjapoolse jääv ala. Ala pindala ja alternatiivsed asukohad täpsustuvad planeeringu koostamise käigus. Eriplaneeringu eesmärgiks on algatada Lüganuse vallas põhjapoolisel planeeringualal olulise ruumilise mõjuga ehitise Varja tuulikupargi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja tuulikute ja vajalike tehnorajatiste detailne lahendus. Eriplaneeringu koostamisest huvitatud isik on Varja Windfarm OÜ. Lüganuse Vallavolikogu 21.12.2021 otsusega nr 18 tunnistati täielikult kehtetuks Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsus nr 318 „Varja tuulikupargi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine”.

2.4.3 Detailplaneeringud

Järgnevalt on nimetatud ja lühidalt kirjeldatud eriplaneeringu alal kehtestatud ja algatatud detailplaneeringud lähtudes Lüganuse valla veebilehel esitatud infost (<https://www.lyganuse.ee/detailplaneeringud>, seisuga 12.11.2021).

Aheraine ladestusala ja Kaitseliidu lasketiiru maa-ala detailplaneering kehtestati 23.08.2012. Detailplaneeringu eesmärk oli kruntide moodustamine ladestusala ja lasketiiru ehitiste rajamiseks.

Aidu Veespordikeskuse detailplaneering kehtestati Lüganuse Vallavolikogu 27.02.2014 otsusega nr 48. Detailplaneeringuga kavandati maa-ala kruntideks jaotamine, sihtotstarbe ja ehitusõiguse määramine, Aidu Veespordikeskuse hoonete, tehnovõrkude ja -rajatiste asukohad ning haljastuse ja liikluskorralduse põhimõtted.

Uus-Kiviõli kaevanduse detailplaneering algatati Maidla Vallavolikogu 17.11.2011 otsusega nr 196. Detailplaneering kehtestati 30.10.2014. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks oli Uus-Kiviõli kaevanduse ja kaevanduse teenindamiseks vajalike tehnorajatiste ning teenindus- ja olmehoonete planeerimine ning olemasoleva Aidu karjääri tööstusterritooriumi kasutusotstarbe määratlemine.

Lüganuse vallas Lüganuse alevikus Pargi tn 52 detailplaneering kehtestati Lüganuse Vallavalitsuse 16.08.2021 korraldusega nr 482. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kinnistu jagamine ja hoonestamine.

Koostatav Lüganuse valla Moldova küla Mõru vkt 15 detailplaneering kehtestati Lüganuse Vallavalitsuse 10.12.2018 korraldusega nr 226). Detailplaneeringu eesmärk on katastriüksuse sihtotstarbe muutmine elamumaast ärimaaks.

Koostatav Lüganuse aleviku Papli 7b krundi detailplaneering kehtestati Lüganuse Vallavalitsuse 23.03.2016 korraldusega nr 163. Detailplaneeringu eesmärgiks on Papli 7b krundi maakasutuse määramine ärimaaks (75%) ja elamumaaks (25%) ning ehitusõiguse määramine turismitalu hoonete püstitamiseks. Tegemist on kehtivat Lüganuse valla üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Koostatav A. Kitzbergi tn 5 kinnistu detailplaneering kehtestati Lüganuse Vallavalitsuse 15.09.2021 korraldusega nr 531. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagamine kaheks ning hoonestamata osale tingimuste määramine, et ehitada sellele elumaja ja saun koos nende juurde kuuluvate kommunikatsioonidega.

Koostatav Aidu taastuvenienergiapargi detailplaneering (menetluses) on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 28.01.2021 otsusega nr 298. Detailplaneeringu eesmärk on tuule- ja päikeseenergiapargi rajamiseks tingimuste

määramine. Alale kavandatakse elektrialajaam, mikrotuulikud ja päikesepaneelid ning neid teenindavate ehitiste, ühenduste ja elektrikaabelliinide võimalikud asukohad.

Koostatav Lügause vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 1 detailplaneering (menetluses) on algatatud Lügause Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 319. **Koostatav Lügause vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 2 detailplaneering (menetluses)** on algatatud Lügause Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 320. **Koostatav Lügause vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 3 detailplaneering (menetluses)** on algatatud Lügause Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 321. Lügause Vallavolikogu 21.12.2021 otsusega nr 18 muudeti Lügause Vallavolikogu 25.08.2021 otsuste nr 319, 320 ja 321 teksti. Detailplaneeringud on algatatud Varja Windfarm OÜ esitatud taotluse alusel. Tegemist on üldplaneeringut muutvate detailplaneeringutega, mille eesmärk on viia läbi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ning töötada välja tuulikute ja vajalike tehnorajatiste detailne lahendus. Detailplaneeringud koosnevad võimalikes tuulikute asukohtades ca 1 ha suurustest planeeringualadest. Vajadusel kaasatakse detailplaneeringusse ka tee- ja kaablikoridorid nendes asukohtades, kus neid muul viisil lahendada ei saa. Tuulikute maksimaalseks kõrguseks kavandatakse kuni 300 m maapinnast ja elektriliseks võimsuseks kavandatakse vähemalt 3 MW.

Koostatav Lügause valla Kiviõli linna Teeserva kinnistu detailplaneering (menetluses) algatati Lügause Vallavolikogu 22.09.2021 otsusega nr 326. Detailplaneeringu eesmärk on muuta kinnistu sihtotstarvet tootmiskaas ja rajada kinnistule päikesepaneelid (ligikaudu 2000 tk).

2.5 ERIPLANEERINGU ALA TÄPSUSTAMINE

Prügila asukoha valikul tuleb järgida keskkonnaministri 29.04.2004 määruses nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" esitatud põhimõtteid. Määruse § 7 kohaselt kavandatakse prügila kohta, kus prügilast lähtuv keskkonnamõju ja keskkonnamõju on võimalikult väikesed. Kavandatava tegevuse puhul on oluline välja tuua, et prügila asukoha valikul juhendatakse muuhulgas maa-ala geoloogilistest ja hüdrogeoloogilistest tingimustest, sealhulgas põhjavee reostustundlikkusest tuleneva ohu suurusest; ohust, mida tekitab prügila põllumajandusmaade ja veekogude läheduses; prügila ja asustusalade, eriti tiheasustusalade vahemaast. Oluliseks on välja tuua, et määruse kohaselt eeldatakse keskkonnamõju ja negatiivse keskkonnamõju ülemäärast suurust prügila rajamisel näiteks kalda ehituskeeluvööndis; loodus-, maastiku- või muinsuskaitsealal ja kaitstavate looduse üksikobjektide ning kultuurimälestiste vahetus läheduses; tiheasustusalal; puhke- ja virgestusalal; väikese kandevõimega vajumis- või maalihkeohtlikul pinnasel.

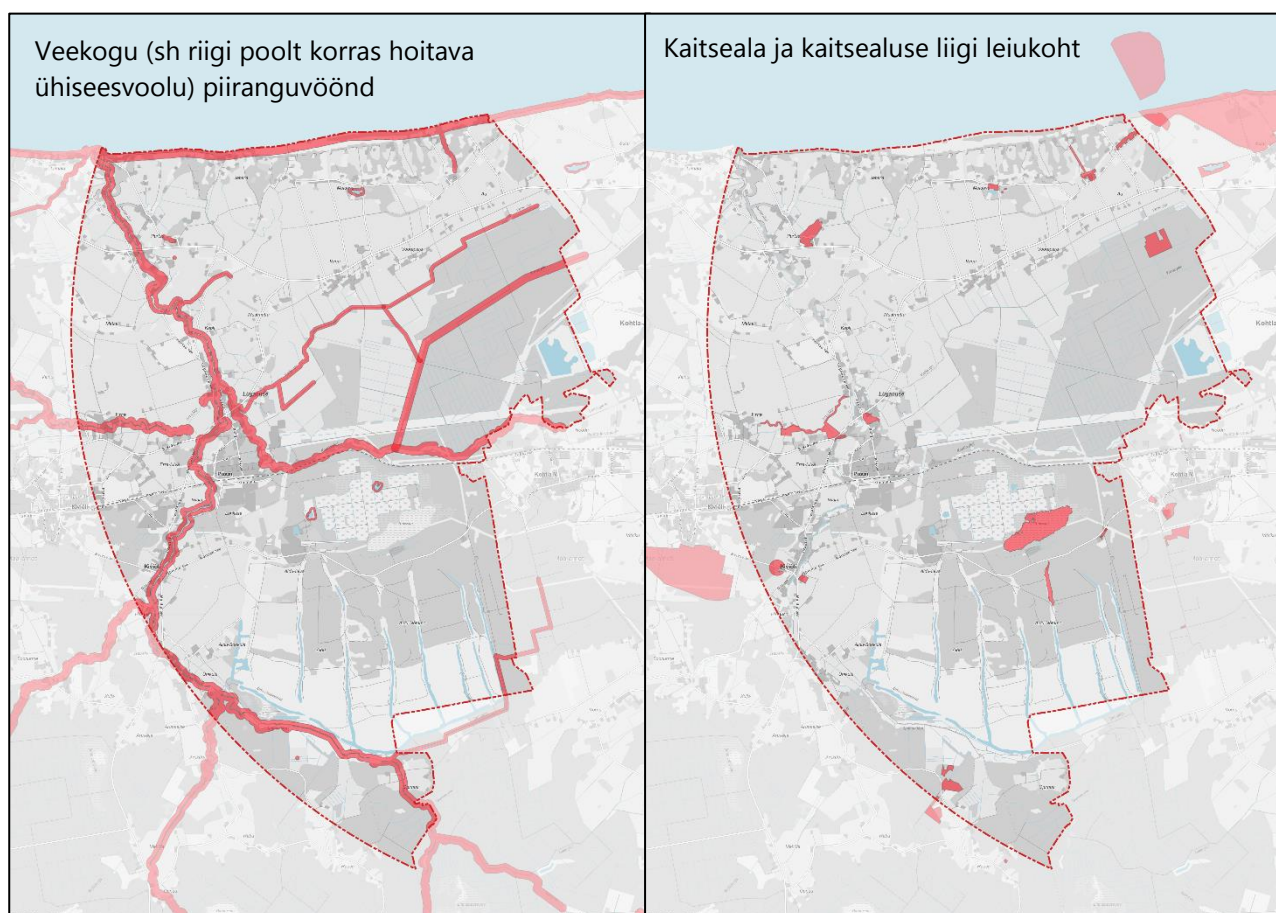
Kavandatava prügila puhul on tegemist jäätmeseaduse § 34 lg 4 tähenduses ohtlike jäätmete prügilaga. Keskkonnaministri 29.04.2004 määruses nr 38 on välja toodud ka eraldi ohtlike jäätmete prügilatele kehtivaid nõudeid, kuid prügila asukoha valiku osas ohtlike jäätmete prügilatele erisusi ei ole.

Eriplaneeringu LS ja KSH VTK koostamisel tehti esmane analüüs prügila võimalike asukohaalternatiivide ala välja selgitamiseks. Analüüsi tegemisel arvestati keskkonnaministri 29.04.2004 määrusest nr 38 tulenevaid tingimusi prügila asukoha valikuks ning kaasati täiendavaid tegureid.

Analüüsi jaoks määratleti kriteeriumid, mis välistavad alal prügila rajamise või mille tõttu ei ole ala prügila rajamiseks eelistatud. Kaardianalüüsi põhjal sobivaks osutunud ala vaadeldi täpsemalt arvestades prügila jaoks vajaliku ala suuruse ja täiendavate teguritega vaadeldaval alal.

Järgnevalt on välja toodud analüüsis käsitletud tegurid, mis on esitatud joonistel 8-14.

Veekogud (sh riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud) koos piiranguvööndiga loeti prügila rajamist välistavaks tingimuseks (joonis 8). Veekogude rannal ja kaldal tuleb järgida looduskaitseaduses (vastu võetud 21.04.2004, edaspidi ka *LKS*) esitatud nõudeid. LKS § 37 lg 3 p 3 kohaselt on ranna või kalda piiranguvööndis keelatud jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine. Maaparandussüsteemi eesvoolude puhul on alale siiski võimalik prügila rajada maaparandussüsteemi ümberehitamisel. Küll aga tuleb arvestada, et riigi poolt korras hoitavate ühiseesvoolude puhul on tegemist oluliste maaparandusehitistega, mille ümberehitamine mõjutab laiemat ala ning on seega seotud suuremate kulutuste ja võimalike negatiivsete mõjude esinemisega.

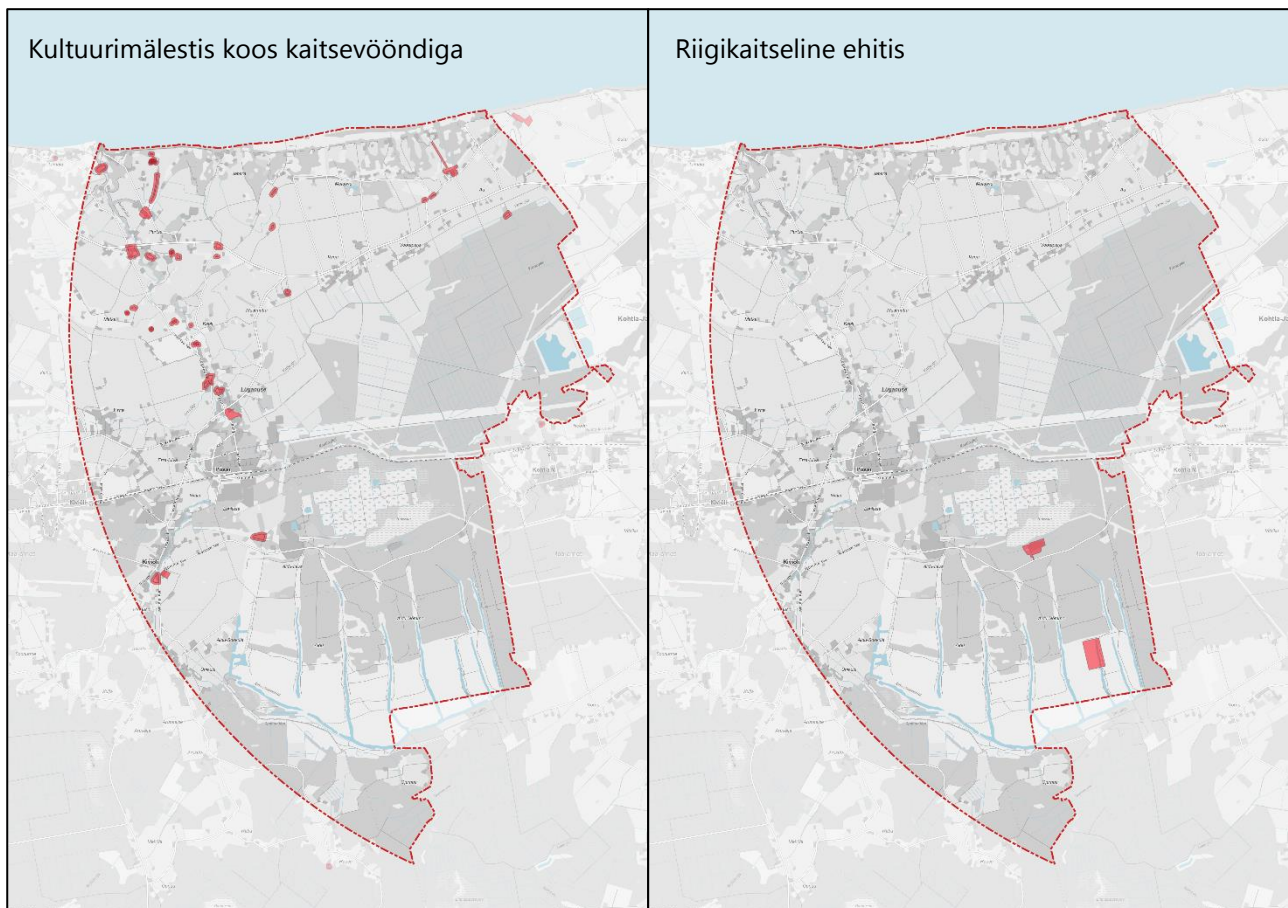

Joonis 8. Veekogud (sh riigi poolt korras hoitavad ühiseesvoolud) koos piiranguvööndiga ning kaitsealad ja kaitsealuste liikide leiukohad, mis loeti prügila rajamist välistavaks tingimuseks

Kaitsealad ja kaitsealuste liikide leiukohad loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 8). Kaitsealuste objektidega seotud kitsendused tulenevad eelkõige LKS-st või selle alamaktidest. Olenevalt loodukaitsealusest objektist võib olla ka vajalik ümbritseva puhverala määramine, kuid ühtset puhverala esmaseks analüüsiks ei määratud. Kriteeriumite põhjal määratud ala edasisel analüüsimisel vaadeldi vajadusel olukorda eraldi seisvalt.

Kultuurimälestised koos kaitsevööndiga loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 9). Muinsuskaitsealuste objektide ja aladega seotud kitsendused tulenevad muinsuskaitseadusest (vastu võetud 20.02.2019). Mälestist ja muinsuskaitsealal asuvat ehitist ei tohi hävitada ega rikkuda ning tuleb hoiduda tegevustest, mis võivad mälestist või muinsuskaitsealal asuvat ehitist ohustada.

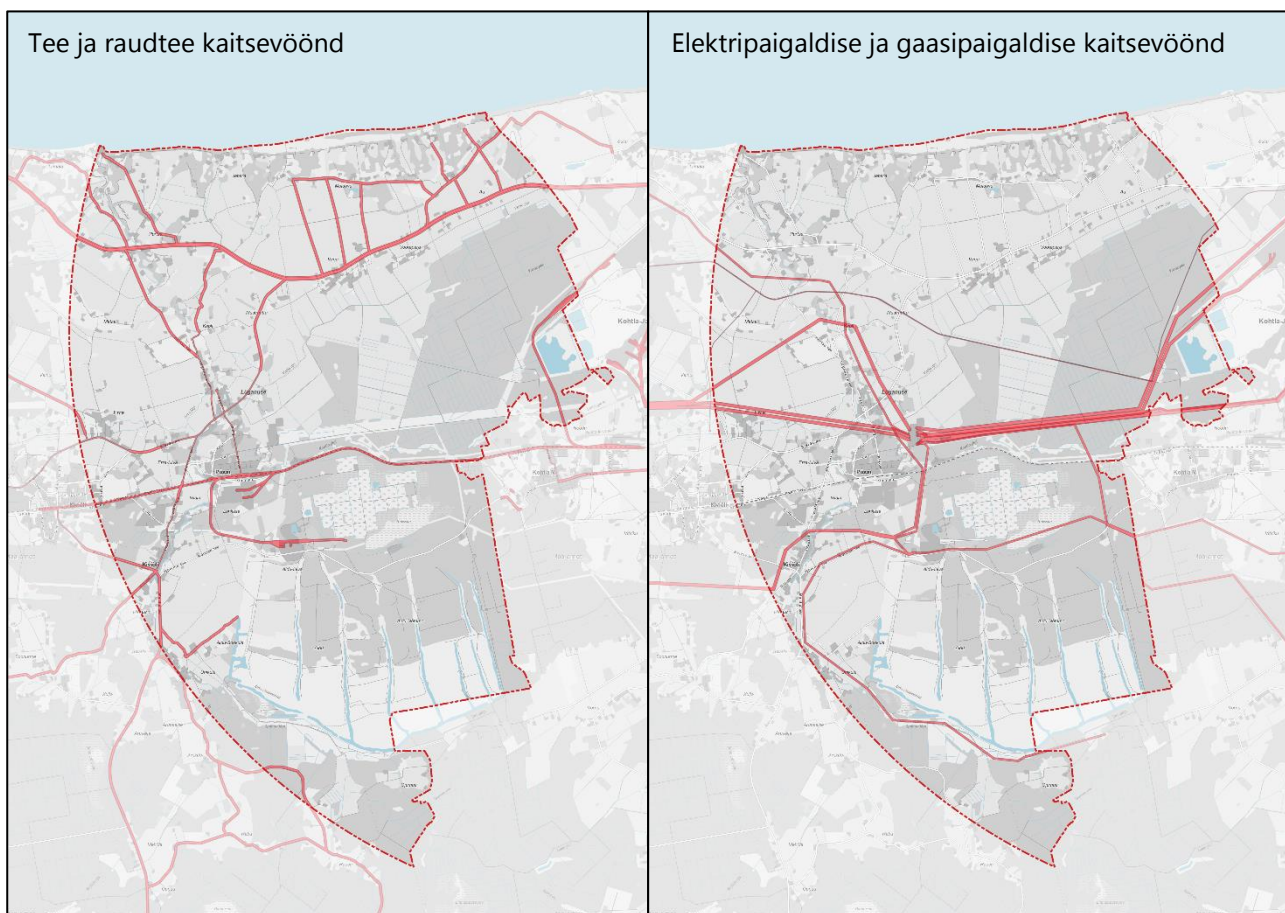
Riigikaitse ehitised (ilma piiranguvööndita) loeti prügila rajamist välistavaks (joonis 9). Kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 § 3 lg 1 põhjal ei tohi riigikaitse ehitise piiranguvööndisse püstitatav ehitise vähendada riigikaitse ehitise töövõimet ja suurendada ohtu riigikaitsele ehitisele. Riigikaitse ehitiste piiranguvööndit ei käsitletud analüüsis välistava kriteeriumina, kuna ei ole põhjust eeldada, et prügila rajamine ehitise piiranguvööndis võiks konkreetseid riigikaitse ehitisi ohustada.

Joonis 9. Kultuurimälestised koos kaitsevööndiga ja riigikaitse ehitised, mis loeti prügila rajamist välistavaks tingimuseks

Teed ja rööbasteed koos kaitsevööndiga loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 10). Olemasoleva teedevõrgu ümberkujundamisega kaasneb täiendavaid kulutusi ning võimalik mõju liikluse sujuvusele ja liiklusohutusele.

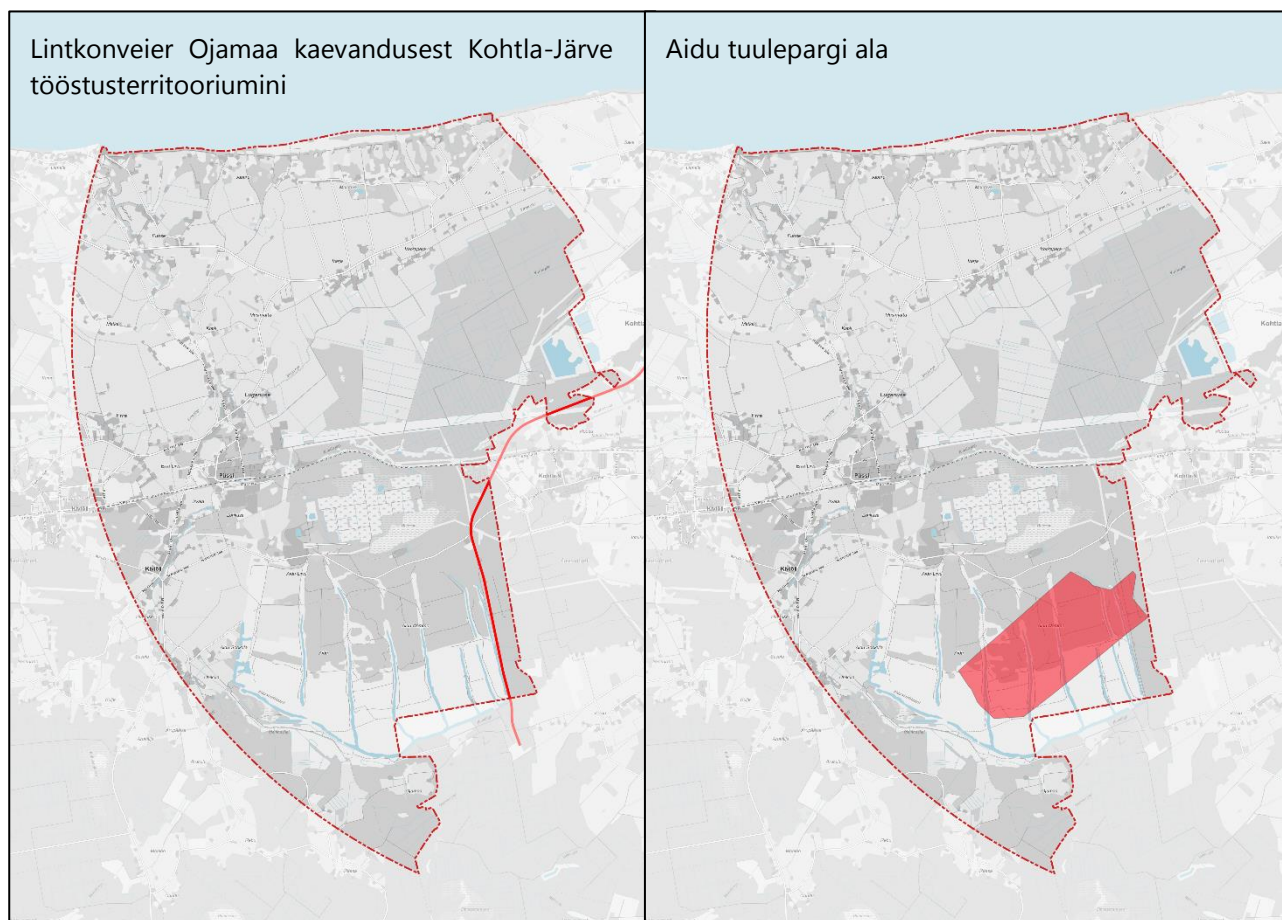
Elektripaigaldised ja gaasipaigaldised koos kaitsevööndiga loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 10). Olemasolevate trasside ümberehitamisega kaasneb täiendavaid kulutusi ning riske trasside toimimisele ja ohutusele.

Joonis 10. Teed ja rööbasteed koos kaitsevööndiga ning elektripaigaldised ja gaasipaigaldised koos kaitsevööndiga, mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks

Lintkonveier Ojamaa kaevandusest Kohtla-Järve tööstusterritooriumini loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 11). 12,5 kilomeetri pikkuse maapealse konveieri abil jõuab tooraine kaevandusest põlevkiviolitehasteni. Lintkonveieri ümberehitamine on tehniliselt keeruline ja kulukas.

Aidu tuulepargi ala loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 11). Maidla valla üldplaneeringu teemaplaneering „Olulise ruumilise mõjuga Aidu tuulepargi, seda toetava infrastruktuuri ja rekreatsioonialade ning lasketiiru asukohavalik“ kehtestati Maidla Vallavolikogu 17.03.2011 otsusega nr 143. Praeguseks on alal püstitatud osa tuulegeneraatoreid ja ettevalmistatud ehitusalasid tuulegeneraatorite rajamiseks. Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasneb oluline reljeefi muutus, mis mõjutab ka õhu liikumist. Olemasoleva (ja osaliselt ehitamisel oleva) tuulepargi alale ega lähiümbrusesse ei ole prügila rajamine seega mõistlik.

Joonis 11. Lintkonveier Ojamaa kaevandusest Kohtla-Järve tööstusterritooriumini ja Aidu tuulepargi ala, mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks

Mäeeraldised ja turbaalad loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 12). Maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 tulenevalt võib alal maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

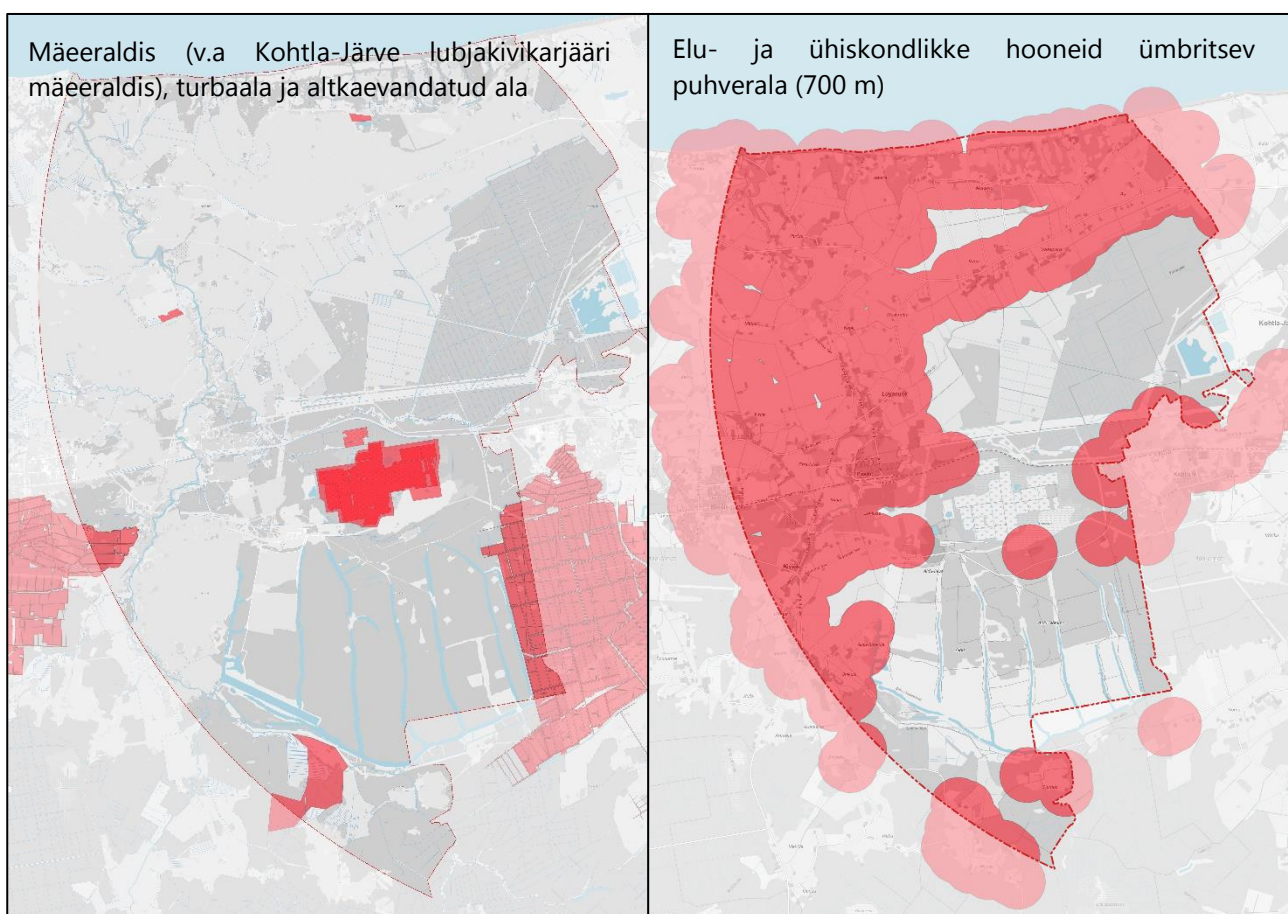
- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga;
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise (edaspidi riigikaitse ehitise) ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Esmases analüüsis välistati kehtivad mäeeraldised, kuid tehti erand Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisel osas. Mäeeraldisel on kaevandamisloa nr LMK/330055 alusel lubatud lubjakivi kaevandamine Viru Keemia Grupp AS kuuluval osaühingul VKG Tsement (registrikood 11436628, alates 17.08.2018 VKG Logistika OÜ). Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõtte kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub.

Mäeeraldisel ala on varasemalt peetud sobivaks uue tööstusjäätmete prügila rajamiseks ja alal on juba varasemalt nõukogude ajal prügila rajamiseks ette valmistatud. Töid on looduses juba tehtud. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku koostamisel tehakse koostööd Maa-ametiga ja selgitatakse välja, kas ja millistel tingimustel

on võimalik mäeeraldise ala käsitleda reaalse prügila asukoha alternatiivina. Eeltoodud asjaoludest tulenevalt ei välistatud seda ala esmase analüüsi käigus. Eriplaneeringu koostamise tulemusena võib tekkida ka olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks. Sel juhul võib esineda tõendatud ülekaalukas avalik huvi rajada prügila sellele alale ning see võib osutuda kaalukamaks kui riiklik huvi konkreetsel alal lubjakivi kaevandamise vastu. Maa-ameti 15.12.2021 kirjas nr 6-3/21/18168-2 esitatud seisukohast tulenevalt analüüsitakse praeguse maardla ala prügila rajamiseks kasutamise võimalust, selgitades maavara kaevandamisväärsust, kaaludes alternatiivseid asukohti ja ülekaaluka avaliku huvi esinemist.

Lisaks loeti välistavaks Tallinna Tehnikaülikooli poolt on SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel 2015. aastal koostatud töös „Põlevkivi altkaevandatud alade planšettide digitaliseerimine ja stabiilsushinnangu andmine“ määratud altkaevandatud alad.

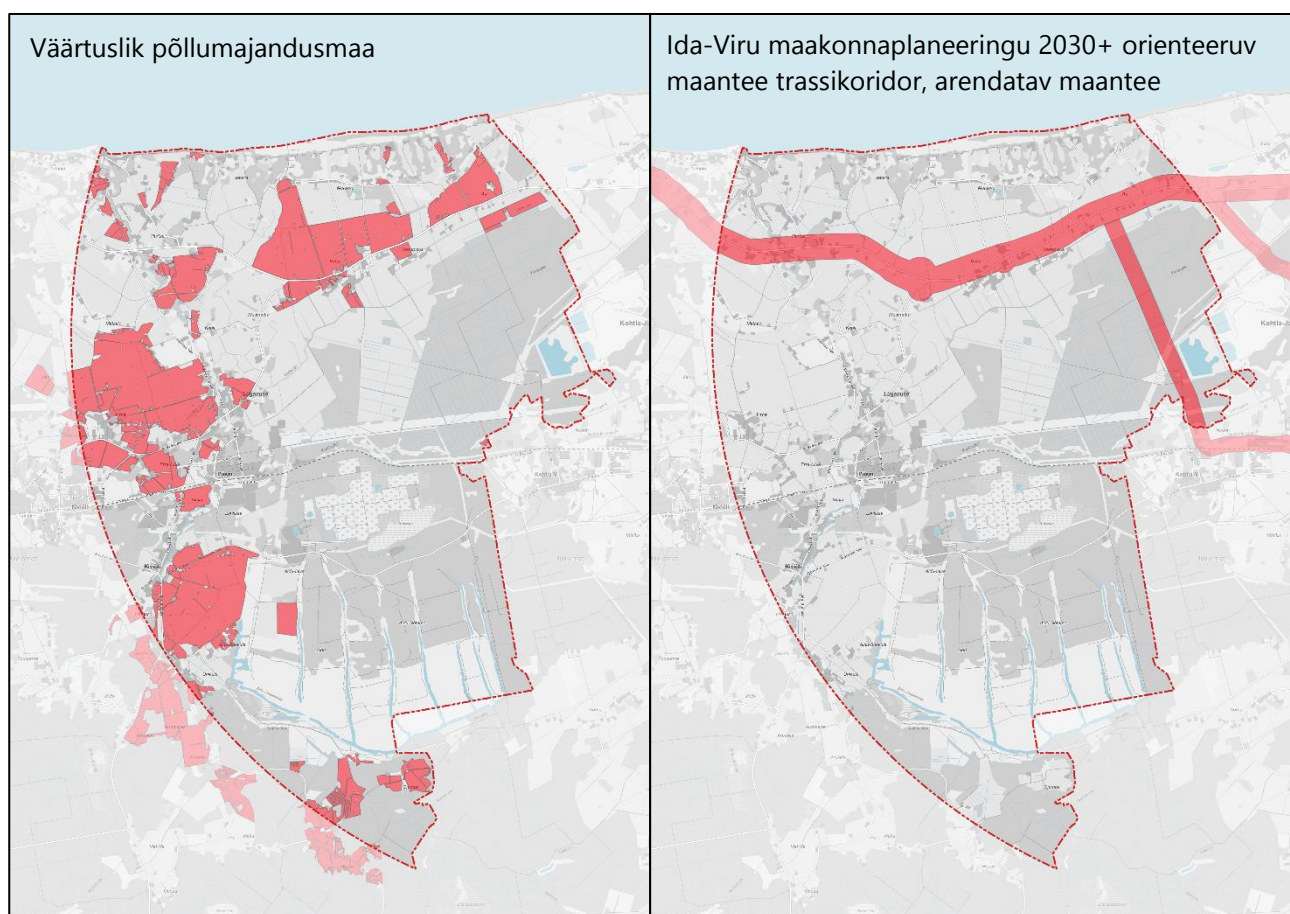

Joonis 12. Mäeeraldis (v.a Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldis), turbaalad ja altkaevandatud alad ning elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev puhverala (700 m), mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks

Elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev 700 m raadiusega puhveralaga loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 12). Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasneb eeldatavalt negatiivne mõju õhu kvaliteedile ja müratasemele, võimalik pinnase, pinna- ja põhjavee reostusohu ning visuaalne häiring. Puhverala määramisel arvestati distantsiga, mille korral on suure tõenäosusega tervist mõjutav õhusaaste ja müra elamualade juures välistatud ning mille korral võiks prügila rajamisega kaasnev reljeefi muutus elamute juurest avanevas vaates olla vähetajutav. Tegemist on hinnanguga, et välistada olulise negatiivse mõju avaldumine inimeste elukvaliteedile. Planeerimise järgmistes etappides arvestatakse lokaalsete oludega ja vajadusel täpsustatakse vajaliku puhverala laiuse hinnangut.

Väärtuslikud põllumajandusmaad loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 13). Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ (2016) ja koostatava Lügane valla üldplaneeringuga määratud väärtuslike põllumajandusmaade säilitamine ning kaitse on vajalik toidujulgeoleku kindlustamiseks. Väärtuslikud põllumajandusmaad on ette nähtud hoidmiseks põllumajanduslikus kasutuses.

Maakonnaplaneeringu kohane orienteeruv maantee trassikoridor, arendatav maantee loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks (joonis 13). Ida-Viru maakonnaplaneeringusse 2030+ (2016) kanti sisse varemkehtestatud planeeringutest orienteeruv maantee trassikoridor, arendatav maantee. Maakonnaplaneeringu koostamise ajal olid lahendused endiselt kaasaegsed ja uuendamist ei vajanud. Tegemist on kehtestatud kõrgema taseme strateegilise planeerimisdokumendiga kavandatava tegevusega, mille puhul ei ole olemasoleva info põhjal alust eeldada, et lahendus ei oleks ajakohane.

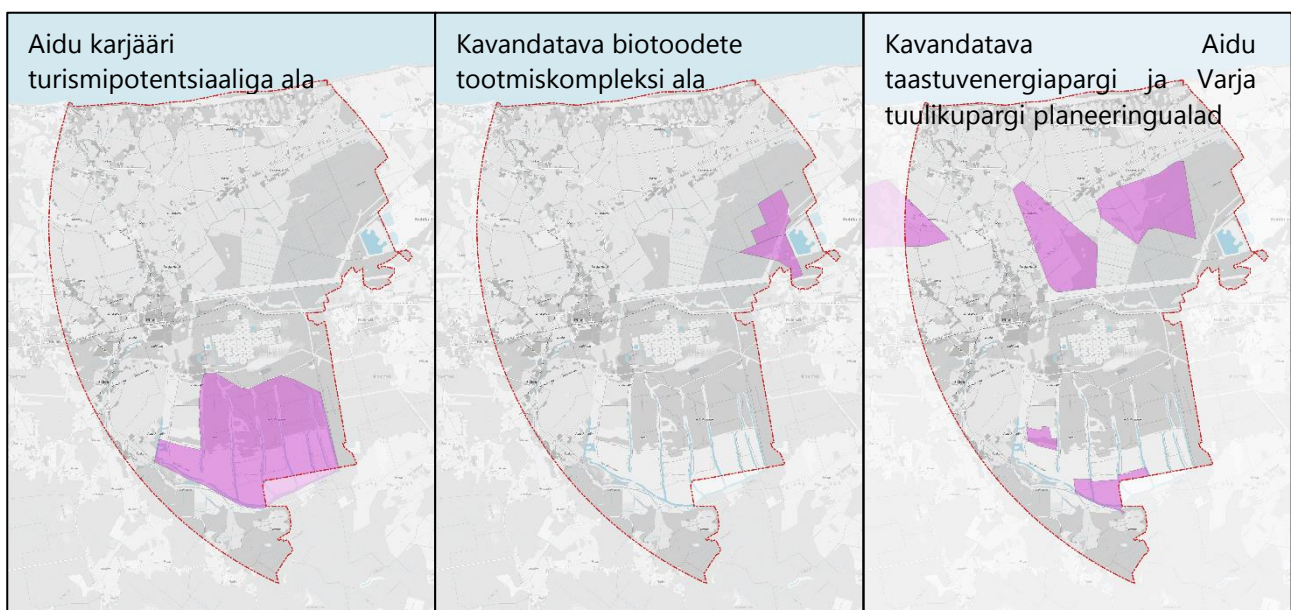
Joonis 13. Väärtuslikud põllumajandusmaad ja maakonnaplaneeringu kohane orienteeruv maantee trassikoridor, arendatav maantee, mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks

Aidu karjääri turismipotentsiaaliga ala käsitleti alana, mis ei ole prügila rajamiseks eelistatud (joonis 14). Osaliselt kehtib alal Aidu Veespordikeskuse detailplaneering (kehtestatud Lügane Vallavolikogu 27.02.2014 otsusega nr 48) ning ala nähakse Ida-Viru maakonna arengustrateegia 2019-2030+ (2018) kohaselt olulise ja omapärase turismi piirkonnana. Olulise ruumilise mõjuga tööstusobjekti rajamine turismi jaoks olulises piirkonnas võib märkimisväärselt kahjustada valdkonna arengut.

Kavandatava biotoodete tootmiskompleksi ala käsitleti alana, mis ei ole prügila rajamiseks eelistatud (joonis 14). Lügane valla territooriumile rajatava biotoodete tootmiskompleksi kohaliku omavalitsuse

eriplaneering on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 317. Praeguses menetlusetapis ei ole teada kavandatava tootmiskompleksi asukoht eriplaneeringu alal. Ka ei ole kindel, kas ja millal kavandatav tegevus realiseeritakse. Tööstusjäätmete prügila asukoha eelvaliku esmases analüüsis arvestati eriplaneeringu algatamisotsuse lisas esitatud sobivate aladega. Kuna kattuva ala planeerimisel võib esineda konflikte, ei käsitleta biotoodete tootmiskompleksi jaoks eriplaneeringu algatamisel sobivana määratletud ala prügila asukoha jaoks sobiva alana.

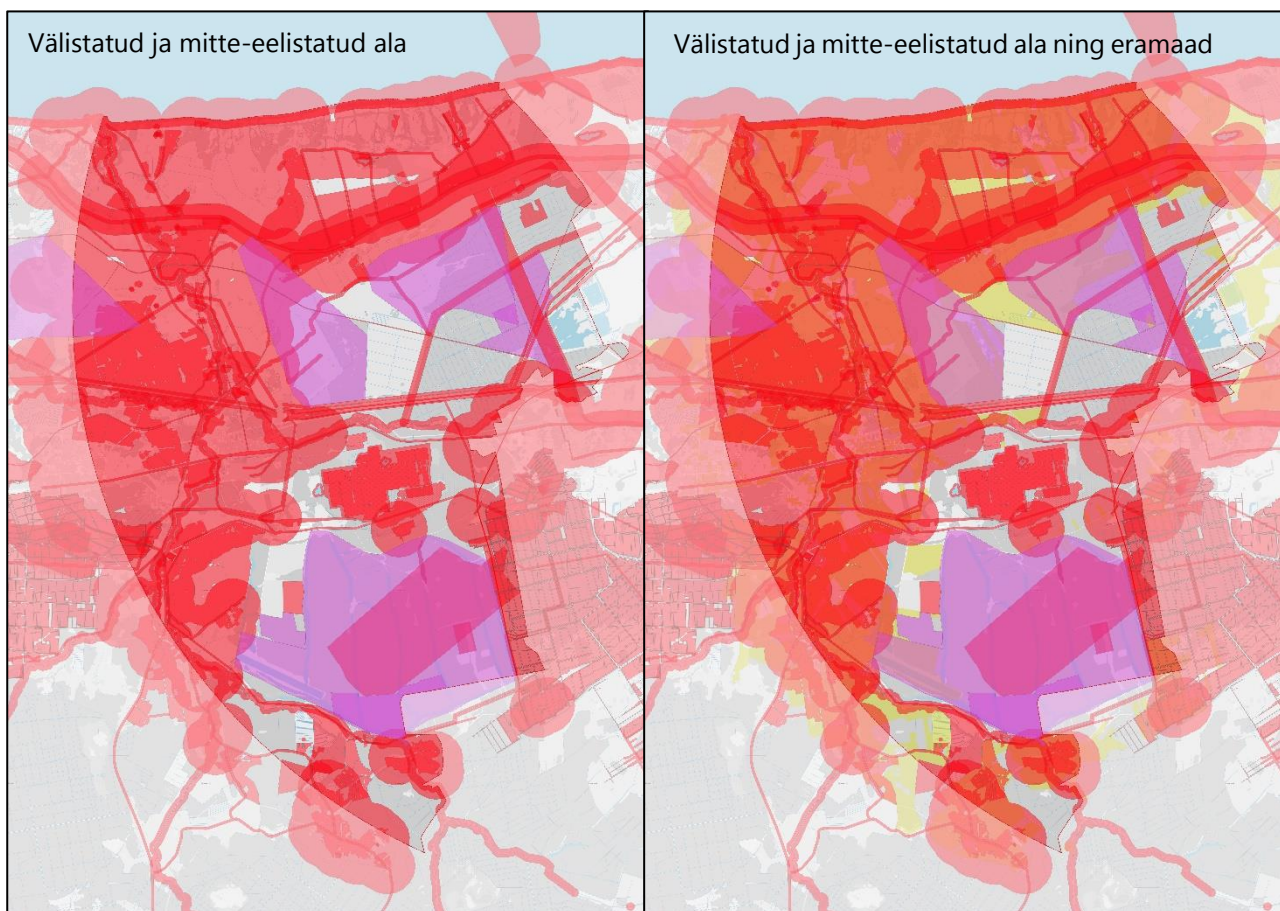
Kavandatava Varja tuulikupargi ja Aidu taastuenergiapargi ala käsitleti alana, mis ei ole prügila rajamiseks eelistatud (joonis 14). Lüganuse vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 1 detailplaneering on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 319, Lüganuse vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 2 detailplaneering on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 320 ja Lüganuse vallas Varja tuulikupargi planeeringuala nr 3 detailplaneering on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 25.08.2021 otsusega nr 321. Koostatav Aidu taastuenergiapargi detailplaneering (menetluses) on algatatud Lüganuse Vallavolikogu 28.01.2021 otsusega nr 298. Praeguses menetlusetapis ei ole teada planeeringulahenduste detailid ega kas ja millal kavandatav tegevus realiseeritakse. Kuna kattuva ala planeerimisel võib esineda konflikte, ei käsitleta detailplaneeringute ala prügila asukoha jaoks sobiva alana.

Joonis 14. Aidu karjääri turismipotentsiaaliga ala, kavandatava biotoodete tootmiskompleksi ala ning kavandatava Aidu taastuenergiapargi ja Varja tuulikupargi planeeringualad, mida käsitleti alana, mis ei ole prügila rajamiseks eelistatud

Esmase kaardianalüüsi põhjal ei ole prügila rajamine võimalik eriplaneeringu ala põhja- ja lääneosas. Määratud ala edasisel analüüsil oli prioriteetseks kriteeriumiks ala suurus. **Lisaks arvestati maaomandiga, läheduses asuvate looduskaitsealuste objektidega ja VKG Oil AS tootmiskompleksi lähedusega.**

Kaardianalüüsi põhjal jäi uuritavasse alasse piirkondi, kus oleks võimalik ära mahutada prügila jaoks vajalik maa-ala, kuid alale jääks mitmeid eraomandis maaüksusi (joonis 15). Üksikute või suurte eraomandis olevate maaüksuste puhul oleks kavandatava tegevuse võimaldamiseks kokkulepete sõlmimine eeldatavalt võimalik. Kui alal on palju eraomandis maaüksusi, siis võib sobivate kokkulepete saavutamine olla keeruline. Prügila võimalike asukohaalternatiivide ala määramisel välditi seega esialgu eramaade hõlmamist.

Joonis 15. Esmase kaardianalüüsi põhjal väljastatud ja mitte-eelistatud ala ning edasises analüüsis arvestatud eraomandis maade paiknemine

Eriplaneeringu alal lõunaosas Aidu karjääri läheduses asuvad esmase kaardianalüüsi põhjal sobivad alad, mis mahutaksid suhteliselt napilt ära vajaliku pindalaga prügila ala. Ala sobivuse täpsemal hindamisel arvestati, et aladel on mitmeid eraomandis maaüksusi ning ka prügila ja vajaliku infrastruktuuri rajamist segavaid joonobjekte. Lisaks asuvad alad tehastest linnulennul vähemalt 10 km kaugusel, mis põhjustab logistilisi keerukusi. Kohtla jõest lõunasse jääval eriplaneeringu ala osal seega analüüsi põhjal prügila jaoks eelistatud ala ei leitud.

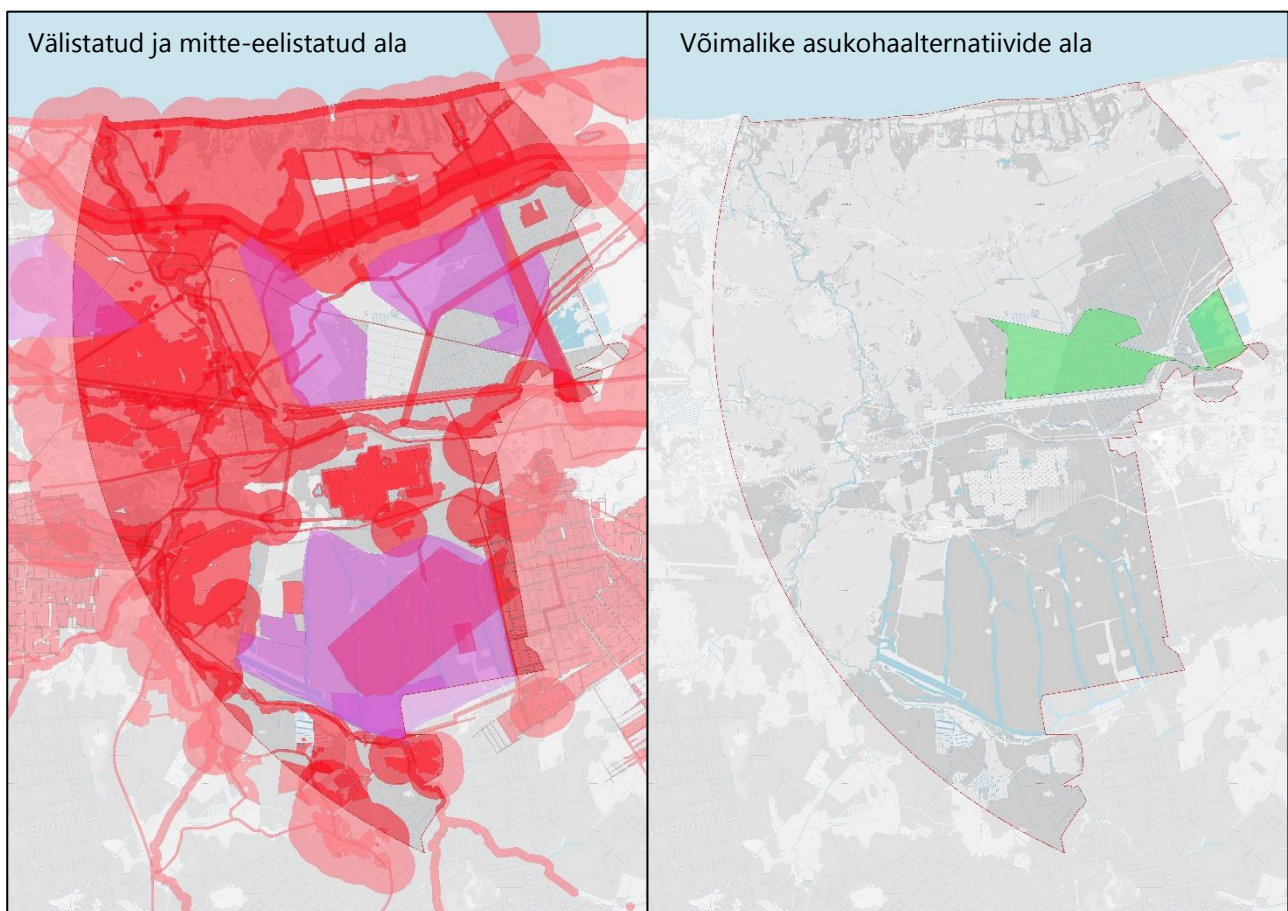
Esmase kaardianalüüsi põhjal on prügila rajamise jaoks sobiva suurusega alasid Aa külas ja Varja külas.

VKG Oil AS tootmiskompleksist loodes asub prügila rajamiseks piisava suurusega metsaala. Ala sobivuse täpsemal hindamisel arvestati, et piirneval alal asub kaitsealuse loomaliigi leiukoht. Alal tuleks prügila paigutada kaitsealuse liigi leiukoha vahetusse lähedusse, kuna ala suurus ei võimalda suuremat vahekaugust. Leiukoha kõrval toimuv aktiivne tegevus oleks kaitsealuse liigi seisukohast eeldatavalt olulise negatiivse mõjuga, mistõttu ei ole ala prügila rajamiseks eelistatud valik.

Esmase kaardianalüüsi põhjal selgunud ala täpsemal analüüsil määratleti prügila võimalike asukohtaalternatiivide ala, mis on kujutatud joonisel 16. Ala hõlmab riigimandis olevat sihtotstarbeta maad Tuhavälja (kü tunnus 43701:003:0127) katastriüksusel ning riigimandis olevat maatulundusmaad Kohtla metskond 2 (kü tunnus 43701:003:0310), Kohtla metskond 80 (kü tunnus 43701:003:0131), Kohtla metskond

81 (kü tunnus 43701:003:0132), Aru (kü tunnus 43701:004:0176) ja Aasa (kü tunnus 43701:004:0168) katastriüksusel.

Eriplaneeringu käigus tuleb järgnevalt eelkõige joonisel 16 määratud ala ulatuses läbi viia asukoha eelvalik. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemise ja KSH esimese etapi aruande koostamise käigus võib ilmnedasjaolusid, mille tõttu võib olla vajalik keskkonnamõju seisukohalt vaadeldava ala suurendamine või vähendamine. Prügila asukoha eelvaliku ala täpsustamine esmase analüüsi abil ei välista hiljem täiendavate alade kaasamist või ala kitsendamist. Ala planeerimisel keskendutakse esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alale, kuid käsitletava ala ruumilist ulatust täpsustatakse vajadusel vastavalt töö käigus ilmnevale teabele.

Joonis 16. Esmase kaardianalüüsi põhjal selgunud ala ja selle ala täpsemal analüüsil määratletud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala

3. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUS

3.1 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VAJADUS JA EESMÄRK

Vastavalt PlanS § 95 lg 5 ja KeHJS § 33 lg 1 p 2 on eriplaneeringu koostamisel keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine kohustuslik.

KSH eesmärgiks on arvestada keskkonnakaalutlusi strateegiliste planeerimisdokumentide koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut. Nende eesmärkide elluviimist toetab asjaolu, et KSH viiakse läbi samaaegselt eriplaneeringu koostamisega. KSH on planeerimisprotsessis otsuste tegemise abivahendiks, mis annab võimaluse arvestada keskkonnaaspekte ja keskkonnaväärtusi planeeringu lahenduse kujundamise käigus, mitte tagantjärele.

PlanS § 2 lg 3 kohaselt kohaldatakse planeeringu koostamise käigus läbiviidavale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele PlanS tulenevaid menetlusnõudeid ning nõuded keskkonnamõju hindamise aruande sisule ja muudele tingimustele tulenevad KeHJS-st. PlanS 7. peatükk käsitleb kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamist. PlanS § 98 lg 1 kohaselt tehakse pärast kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamist kavandatavale ehitisele sobivaima asukoha leidmiseks asukoha eelvalik, mis on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu detailse lahenduse väljatöötamise alus. PlanS § 100 sätestab tingimused eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku korraldamiseks, kuid PlanS ega KeHJS ei sätesta tingimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku KSH väljatöötamise kavatsuse sisule. PlanS paragrahvid 17, 60 ja 80 annavad üldised juhised üleriigilise planeeringu, maakonnaplaneeringu ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse sisu kohta. Nende paragrahvide põhjal märgitakse KSH väljatöötamise kavatsuses keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning planeeringu rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave. Ühtlasi on KSH väljatöötamise kavatsus KSH aruande koostamise alus.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemise käigus koostatavas keskkonnamõju strateegilise hindamise I etapi aruandes:

- kirjeldatakse eriplaneeringu sisu ja peamisi eesmärke;
- kirjeldatakse eeldatavalt mõjutatavat keskkonda kasutades olemasolevaid andmebaase (EELIS, Maa-ameti geoportaal, Metsaregister, Statistikaameti andmebaas, KESE, KOTKAS jt) ja alal eelnevalt teostatud uuringuid;
- määratletakse/täpsustatakse kriteeriumid, et selgitada välja sobiv potentsiaalne ala, mille piires leitakse asukoha alternatiivid. Potentsiaalse ala leidmiseks ja asukoha alternatiivide valimiseks koondatakse vajalikud taustandmed ja viiakse läbi kaardianalüüs;
- analüüsi käigus leitud asukoha alternatiivide kohta antakse hinnang kavandatava tegevuse elluviimisel eeldatavalt kaasneva olulise vahetu, kaudse, kumulatiivse, sünergilise, lühi- ja pikaajalise, soodsa ja ebasoodsa mõju kohta keskkonnale. Analüüsitakse peamiselt eeldatavalt mõjutatavat

looduskeskkonda (taimestik, loomastik, maastik), kuid ka sotsiaal-majanduslikku keskkonda, tehkeskkonda ja kultuurilist keskkonda (väärtuslikud maastikud, kultuurimälestised) looduskeskkonnale avalduvate mõjude kaudu. Mõjude hindamisel püstitakse eriplaneeringu vastava etapi täpsusastmes ja keskendutakse teemadele, mida saab eriplaneeringu vastava etapi koostamisel reguleerida ja mis on planeeringulahenduse etapi puhul olulised. Vajadusel viiakse läbi uuringuid;

- tehakse ettepanek sobivaima asukoha alternatiivi valimiseks;
- kirjeldatakse kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju vältimise või vähendamise meetmeid ning tuuakse välja tingimused, mida tuleks eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel arvestada. Eriplaneeringu täpsusaste määrab leevendavate meetmete detailsuse;
- esitatakse lähteülesanne eriplaneeringu KSH aruande koostamiseks, kus tuuakse välja detailse lahenduse kavandamiseks vajalike (täiendavate) uuringute/eksperthinnangute vajadus ja ulatus.

3.2 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE RUUMILINE ULATUS

Eriplaneeringu koostamisel ja kaasneva mõju hindamisel keskendutakse esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alale (vt joonis 16), kuid käsitletava ala ruumilist ulatust täpsustatakse vajadusel vastavalt töö käigus ilmnevale teabele.

Mõjuala ulatus sõltub ka mõju liigist ja vastuvõtjast, näiteks on eeldatavalt ulatuslikum õhusaaste mõju ja visuaalne mõju, mis võib ulatuda väljaspoole esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala ja ka Lüganuse vallast väljapoole naaberomavalitsustesse. Mõju hindamisel keskendutakse prügila võimalike asukohaalternatiivide alale, kuid vajadusel vaadeldakse mõjualana ka selles väljapoole jäävaid alasid.

3.3 ASJAKOHASTE MÕJUDE SELGITAMINE

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuses antakse hinnang asjakohasele keskkonnamõjule (PlanS § 4 lg 2 p 5) ulatuses, mis on seotud tööstusjäätmete prügila asukoha eelvaliku tegemisega. Eeldatavalt olulise mõju hindamine (KeHJS § 40 lg 4 p 4) toimub KSH I etapi aruandes. Järgnevates alampeatükkides on asjakohast mõju käsitletud valdkondade kaupa ning välja toodud, milliste asjakohaste mõjude puhul on tegemist eeldatavalt olulise mõjuga ja mida käsitletakse täpsemalt KSH I etapi aruandes.

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete ladestamine toimub praegu keskkonnakompleksloa nr L.KKL.IV-198338 alusel. Loa kohaselt on lubatud ladestada kuni 1 003 121 t poolkoksi ja kuni 2 100 000 t põlevkivikoldetuhka (sh põlevkivi soojuselektrijaama ohtlikke aineid sisaldavad gaasipuhastusjäätmed) ning lisaks muudest keskkonnaprojektidest pärinevaid jäätmed 150 000 t. Kavandatavas prügilas on kavas jätkata sarnase ladestustegevusega nagu praegu keskkonnakompleksloaga nr L.KKL.IV-198338 lubatud. Kavandatava tööstusjäätmete prügila täitmisel rakendatakse ka praegu kasutatavat ladestusmetoodikat.

Prügila rajamisega kaasnevad mõjud looduskeskkonnale on seotud:

- ala ettevalmistuse ja ehitustegevusega – taimestiku eemaldamine, vajadusel metsa raadamine, pinnasetööd, vajadusel veejuhtmete ümbersuunamine, maa kuivendamine jne ning prügila alustarindi rajamine, vajalike infrastruktuuride väljaehitamine (teed, rööbasteed, konveierid, sidekaablid, elektriliinid vmt);

- prügila kasutamise ehk jäätmete ladestamisega – tööstusjäätmete transport, tööstusjäätmete prügilasse paigutamine ja jäätmeladestu kujunemine/kujundamine, nõrg- ja sademevee kogumine ja käitlus;
- prügila sulgemine – nõrg- ja sademevee kogumine ja käitlus, maastiku kujundamine.

Ettevalmistuse ja ehitustegevuse etapis toimub taimestiku ja pinnase eemaldamine prügila ja vajalike infrastruktuuriobjektide ehitusaladelt. Tegevusega kaasneb loodusliku pinnase, taimekoosluste ja elupaikade hävimine. Tegemist on lokaalse ja kohapõhise pikaajalise mõjuga. Otseselt mõjutatud ala piirneb ehitusaladega. Tööstusjäätmete prügila ja vajaliku taristu väljaehitamisega võib kaasneda koosluste ja elupaigatüüpide killustumine, mis võib vähendada piirkonnas liikide arvukust ja olemasolevate liikide geneetilist varieeruvust. Ehitustegevus võib mõjutada ka rohelise võrgustiku toimimist, kui ala muutub loomadele raskesti läbitavaks või läbimatuks. Ehitustegevusega kaasneb kaudne mõju, mis avaldub kõige tugevamalt ehitusala lähiümbruses. Alast kaugemale liikudes mõju järk-järgult nõrgeneb. Samas tuleb arvestada kumulatiivset efekti piirkonnas eraldiseisvalt toimuva ehitus- ja tööstustegevuse mõjuga.

Igasuguse ehitustegevusega kaasneb ehitusmüra, mille peamiseks allikaks on ehitusmasinad. Tegu on lühiajalise mõjuga, mis lakkab pärast tööde tegemist. Lisaks kaasneb ehitustegevusega liikluskõormuse suurenemine, mis võib mõjutada piirkonna teede seisundit ja liiklusohutust. Ehitustegevusel võib kaasneda tehnika, kütuste ja kemikaalide kasutamisest tulenev oht pinnase, pinna- ja põhjavee reostumiseks.

Tööstusjäätmete prügila alal või ümbruses võidakse rajada kuivenduskraave (nt teede ehitusel), mis võib mõjutada ümbruses pinnase niiskusraajooni. Rajatavate kraavide juhtimisega olemasolevatesse vooluveekogudesse võib kaasneda settekoormuse suurenemine, mis võib kahjustada vooluveekogumi seisundit. Olenevalt valitavast asukohast võib olla vajalik maaparandussüsteemide ümberehitamine. Samas tuleb arvestada, et ka muu ehitustegevuse käigus võidakse mõjutada olemasolevate maaparandussüsteemide toimimist. Tööstusjäätmete prügila rajamine võib seega mõjutada pinnase niiskusraajooni lokaalselt kui ka laiemal alal.

Tööstusjäätmete prügila kasutusaegsed mõjud on seotud erinevate häiringutega, nagu tööstusjäätmete vedamisel ja prügilasse paigutamisel kasutatavate transpordivahenditega seotud müra ja õhusaaste, ladestatavast materjalist lähtuv õhusaaste (eelkõige tolm) ning maastikupildi muutuse tõttu ümbruses elavatele inimestele avaldunud visuaalne häiring.

Inimkartlikele loomadele võib lisaks mürale ja õhusaastele osutada häirivaks ka senisest intensiivsem inimeste liikumine. Tööstusprügila rajamisest tulenev elupaikade killustatus, liikumistakistus ja kasutusaegsed häiringud võivad halvendada piirkonnas elavate loomade ja lindude elupaikade kvaliteeti, mis võib omakorda tingida tööstusjäätmete prügila ümbruses liigilise mitmekesisuse vähenemise ja populatsioonide kadumise.

Tööstusjäätmete prügila rajamisega võib kaasneda oht pinnase, pinna- ja põhjavee reostumiseks prügilast sademeveega väljaleostuvate saasteainetega. Sademeveega väljaleostuvate saasteainete jõudmine keskkonda tuleb välistada ja reostuse esinemise risk minimeerida. Lisaks võib kaasneda veotehnika, kütuste ja kemikaalide kasutamisest tulenev oht pinnase, pinna- ja põhjavee reostumiseks.

Tegevuse lõpetamise järel jäävad püsima kasutusajal avaldunud iseloomult pöördumatud mõjud. Prügila hinnanguline kasutusaeg on ca 30 aastat. Kavandatava tööstusjäätmete prügila puhul on tegemist pikaajalise

objektiga ning ka prügila sulgemise järel jääb maastikupilt ja loodus mõjutatuks. Prügila sulgemise järel hakkab ümbruses looduslik taimestik ja loomastik taastuma, kuid prügila on suure pindalaga, mistõttu ei kujune alale looduslähedast keskkonda väga pika aja jooksul ja mõju võib pidada pöördumatuks. Prügila kasutamisel toimub alal reljeefi muutus, mis säilib ka prügila sulgemise järel. Ümbruses looduslikuma ilme taastumine pehmendab mõju, kuid maastikupildis avalduvat mõju võib samuti lugeda pöördumatuks. Kuumenemiskollete/põlemiskollete tekkimise ohtu kavandatava prügila puhul tulenevalt jäätmete omadustest ja ladusmetoodikast (õhu juurdepääs kehandisse on takistatud) ei esine. Prügila sulgemise järel võib jääda vajadus nõrg- ja sademevee kogumiseks.

Eriplaneeringu KSH I etapi aruandes käsitletakse mõjusid, mida on võimalik hinnata ja mis on asjakohased prügila asukohaalternatiivide omavahelisel võrdlemisel ja asukoha eelvaliku tegemisel. Detailse lahenduse KSH aruande koostamisel on teada tegevuse asukoht ning mõjude hindamine viiakse läbi asukohapõhiselt ja detailsemalt.

3.3.1 Mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja populatsioonidele, taimedele ning loomadele

Vaadeldavates alternatiivsetes asukohtades taimede ja loomade populatsioonide kirjeldamiseks kasutatakse olemasolevaid andmebaase (nt EELIS, Maa-ameti geoportaal, metsaportaal, KESE). Mõju hindamiseks kasutatakse kvalitatiivseid hindamismeetodeid (ekspertarvamused, konsultatsioonid jms) ja viiakse läbi kaardianalüüse.

Bioloogilise mitmekesisuse säilimine on tagatud, kui elupaigad ja liikide levikukohad on omavahel seotud ning toimivad ühtse ökoloogilise võrgustikuna. Seetõttu on oluline hinnata planeeringu mõju roheline võrgustiku sidususele. Mõju rohevõrgustikule on käsitletud täpsemalt peatükis 5.6.

Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasnev mõju taimestikule on otseselt seotud ehitustöödega. Ehitustööde käigus hävitatakse prügila ja kaasneva taristu ehitusaladel olemasolev taimkate. Lisaks kahjustub ehitustööde piirkonnas taimkate laiemal alal masinatest põhjustatud tallamise tõttu. Kui kavandatava prügila alal kasvab mets, on vajalik metsa raadamine kogu alal. **Olenevalt raadatava ala suurusest ja metsakoosluse väärtusest võib kaasnev mõju osutuda oluliseks teguriks. Mõju taimkattele käsitletakse KSH I etapi aruandes.**

Esmase analüüsi tegemisel välistati tööstusjäätmete prügila rajamine kaitsealuste taimeliikide leiukohtadesse. Mõju taimestikule on oluline, kui alale jäävad kaitsealused taimeliigid. Arvestada tuleb ka inventeeritud Natura elupaikade ja metsa vääriselupaikade paiknemisega, kus teadaolevalt esineb kõrge väärtusega taimekooslusi. Tööstusjäätmete prügila asukoha planeerimisega on võimalik olulist negatiivset mõju vältida. **Mõju hindamiseks koondatakse KSH I etapi aruandes ala taimestiku ja selle väärtuse kohta varem kogutud informatsiooni ning andmelünkade täitmiseks teostatakse välivaatlusi.**

Esmase analüüsi tegemisel välistati tööstusjäätmete prügila rajamine kaitsealuste loomaliikide leiukohtadesse. Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasnev negatiivne mõju lindudele ja loomadele avaldub eelkõige elupaikade hävimise kaudu, aga ka toitumisalade kadumise ja loomade liikumise takistamise kaudu. Asukoha eelvaliku etapis koondatakse olemasolev andmestik ala loomastiku ja linnustiku kohta. Koondatud andmestiku, välivaatluste ja maakatte analüüsi põhjal hinnatakse elupaikadele ning roheline võrgustiku toimimisele avalduvat mõju. Tööstusjäätmete prügila rajamisega seonduv mõju metsloomadele on seotud eelkõige nende

elupaikade ja liikumisteede kvaliteediga, mistõttu hinnatakse mõju metsloomadele analüüsides kavandatava tegevuse elluviimise mõju rohevõrgustikule.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel viiakse valitud (eelistatud) asukohaalternatiivi alal (juhul, kui see jääb väljaspoole kaevandamisõigusega ala) läbi linnustiku inventuur. Kogu võimalike asukohaalternatiivide alal linnustiku inventuuri tegemine ei ole vajalik ega proportsionaalne. Osal võimalike asukohaalternatiivide alast Keskkonnaameti poolt välja antud kaevandamisluba nr L.MK/330055, mille taotlemisel viidi läbi ka keskkonnamõju hindamine. Alal, kus on kehtiva keskkonnaloa alusel lubatud kaevandamistegevus, ei ole linnustiku inventuuri läbiviimine asjakohane.

3.3.2 Mõju kaitsealadele

Eriplaneeringu alale ja selle lähedusse jääb kuus kaitseala (vt tabel 1). Esmase analüüsi tegemisel välistati tööstusjäätmete prügila rajamine kaitsealale ning ka esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala ümbruses ei asu kaitsealasid. **Kaitsealad jäävad prügila rajamiseks sobivast alast suhteliselt kaugemale ja ei ole ette näha ka infrastruktuuri rajamist tingitud mõju kaitsealadele.** Puudub vajadus teema käsitlemiseks KSH I etapi aruandes.

3.3.3 Mõju veekvaliteedile ja veerežiimile

Eriplaneeringu alale jäävad veekogud on välja toodud tabelis 1. Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala läbib Varbe peakraav (Varbe oja) (VEE1071100), millesse suubub vahetult prügila võimalike asukohaalternatiivide alast ülesvoolu Varja peakraav (Reite oja) (VEE1071200). Varbe peakraav ja Varja peakraav kuuluvad Vabariigi Valitsuse 01.11.2018 korralduse nr 274 kohaselt riigi poolt korras hoitavate ühiseesvoolude loetellu. Alal on ka mitmeid maaparandusega seotud kraave ja hõlmab ala varasemalt tööstusjäätmete prügila rajamiseks ettevalmistatud ala, kuhu on kujunenud veekogu.

Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal on mitmeid maaparandussüsteemide ehitisi:

- maaparandussüsteemi 1107070010020 maaparandusehitise reguleeriv võrk Tuhavälja 2/PÜ-54 Kohtla ja alla 10 km² valgalaga eesvool Tuhavälja 2;
- maaparandussüsteemi 1107070010010 maaparandusehitise reguleeriv võrk Roodu 1/TP-758 Kohtla ning alla 10 km² valgalaga eesvool Roodu 1 ja Tuhavälja 1;
- maaparandussüsteemi 1107110020010 maaparandusehitise reguleeriv võrk Roodu 2/TP-758 Kohtla;
- maaparandussüsteemi 1107110020020 maaparandusehitise reguleeriv võrk Ühisjõud 2 ja alla 10 km² valgalaga eesvool Ühisjõud 2;
- maaparandussüsteemi 1107110020030 maaparandusehitise reguleeriv võrk Ahu/PÜ-54 Kohtla;
- maaparandussüsteemi 1107110020000 üle 25 km² valgalaga eesvool Varbe peakraav (Varbe oja).

Tööstusjäätmete prügila rajamisega võib kaasneda vajadus maaparandussüsteemide ümberehitamiseks või negatiivne mõju nende toimimisele, mis võib omakorda mõjutada piirkonna veekogude veerežiimi. Kui kavandatava tegevusega kaasneb suuremahuline maaparandussüsteemide ümberehitamine, võib olla tegemist

olulise mõjuga. **KSH aruande I etapis hinnatakse kavandatava tegevuse mõju maaparandussüsteemide toimimisele.**

Prügila jaoks vajaliku taristu jaoks võidakse rajada uusi kraave, mille kaudu suunatakse vett veekogudesse, kus avaldub sel juhul täiendav settekoormus. Prügila ja kaasneva taristu alal tuleb liigvee juhtimine kavandada nii, et ebasoodsat mõju veekogudele ei avalduks või et kaasnev mõju veekogudele oleks minimaalne. Veekogude läheduses toimuva ehitustegevusega võib kaasneda reostusohu, mille korral võib avalduda oluline mõju veekvaliteedile. **KSH I etapi aruandes hinnatakse kavandatava tegevuse mõju pinnavee kvaliteedile arvestades asukoha eelvaliku täpsusastmega. Vajadusel määratakse veekogude seisundi kaitseks leevendusmeetmeid või tingimusi, millega tuleb detailse lahenduse väljatöötamisel arvestada.**

Eriplaneeringu alal varieerub põhjavee (esimese aluspõhjalise põhjavee) kaitstud ulatuslikult (vt joonis 3). Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala idaosas on esimese aluspõhjalise põhjaveekihi põhjavesi nõrgalt kaitstud ja lääneosas keskmiselt kaitstud.

Tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasneb ehitustegevusel ja ka prügila tööperioodil veotehnika, kütuste ja kemikaalide kasutamisest tulenev oht pinnase, pinnavee- ja põhjavee reostumiseks. Võimalik reostusohu on eelkõige seotud avariilukordade ja kasutatavate ehitusmasinate rikete korral esinevate kütuse või kemikaalide leketega. Avariilukordade tekkimise riski maandamiseks ehitusperioodil on ehitustöövõtja kohustatud järgima ohutuseeskirju ja maandama riske vastavate tegevuskavade abil. Prügila kasutusperioodil maandatakse riske töökorralduslike meetmetega. **Avariilukorrad on erandid ja ei iseloomusta tavapärase olukorda. Nõuetekohase ehitustegevuse ja prügila käitamise korral ei ole ette näha olulise mõju esinemist. Arvestades eriplaneeringu asukoha eelvaliku täpsusastmega, ei ole vajalik teema täiendav käsitlemine KSH I etapi aruandes.**

Tööstusjäätmete prügila rajamisel on oht pinnase, pinna- ja põhjavee reostumiseks prügilast sademeveega väljaleostuvate saasteainetega. Võimalik mõju on rajatavast alustarindist ja ladestamisel kasutatavast tehnikast. Prügila rajamisel tuleb rakendada meetmeid ohu välistamiseks. **Tööstusjäätmete ladestamise võimalikku mõju põhjaveele käsitletakse täpsemalt KSH I etapi aruandes arvestades asukoha eelvaliku täpsusastmega.**

3.3.4 Mõju pinnasele, sh väärtuslikule põllumajandusmaale

Tööstusjäätmete prügila ja vajaliku taristu rajamine eeldab pinnasetõid, näiteks prügila alustarindi ja uute teede rajamisel kasvupinnase ja ehituseks mittesobiva pinnase koorimine ning asendamine sobilike täite- ja ehitusmaterjaliga. **Tööstusjäätmete prügila võib toimuda olemasoleva pinnase hävimine suurel alal ning mõju pinnasele tuleb pidada oluliseks. Mõju on olulisem, kui alal on tegemist loodusliku pinnasega. KSH I etapi aruandes käsitletakse asukoha eelvaliku tegemisel kavandatava tegevuse mõju pinnasele.**

Eriplaneeringu alale jääb väärtuslikuks põllumajandusmaaks määratud alasid. Väärtuslike põllumajandusmaade säilitamine ja kaitse on vajalik toidujulgeoleku kindlustamiseks. Tänapäeva maailma suure ehitussurve tõttu väheneb pidevalt põllumaade pindala. Põllumaade ehitiste kavandamine ei piirdu ainult toidu kasvatamiseks sobiva pinnase hävimisega, sellega võetakse ära ka eeldused ala uuesti kasutusele võtuks põllumajandusmaana. Esmase analüüsi tegemisel käsitleti väärtuslikke põllumajandusmaid välistavana. **Kuna esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal ega ümbruses, kuhu võidakse**

rajada vajalikku taristut, ei ole väärtuslikke põllumajandusmaid, võib mõju väärtuslikele põllumajandusmaadele pidada välistatuks.

Tööstusjäätmete prügila rajamisega võib kaasneda vajadus maaparandussüsteemide ümberehitamiseks või negatiivne mõju nende toimimisele (vt peatükk 5.3), mis võib omakorda mõjutada piirkonna pinnase niiskusréžiimi. Kui kavandatava tegevusega kaasneb suuremahuline maaparandussüsteemide ümberehitamine, võib olla tegemist olulise mõjuga. **KSH I etapi aruandes hinnatakse maaparandussüsteemide toimimisele avalduvat mõju.**

3.3.5 Mõju maastikule, sh väärtuslikule maastikule

Kavandatava tegevuse puhul asendub prügila asukohas olemasolev maastiku iseloom tööstusliku maastikuga. Mõju intensiivsus oleneb kontrastist olemasoleva ja ümbritseva maastiku ning kavandatava tööstusliku maastiku vahel. **Kuna tegemist on mastaapse tööstusliku objekti rajamisega, käsitletakse võimalikku mõju maastikule KSH I etapi aruandes.**

Tööstusjäätmete prügila on kahtlemata maastikus domineeriv objekt, mis mõjutab maastiku üldpilti. Eriplaneeringu alale jäävad maakonnaplaneeringuga ette nähtud väärtuslikud maastikud, mille osas koostatava Lüganuse valla üldplaneeringuga suuri muudatusi ei kavandata (vt peatükki 2.1 ja 2.2).

Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alale ega lähiümbrusesse ei jää väärtuslikke maastikke. **Oluline mõju väärtuslikele maastikele on välistatud, kui prügila rajatakse esmase analüüsi põhjal selgunud võimalike asukohaalternatiivide alale.**

3.3.6 Mõju rohevõrgustikule

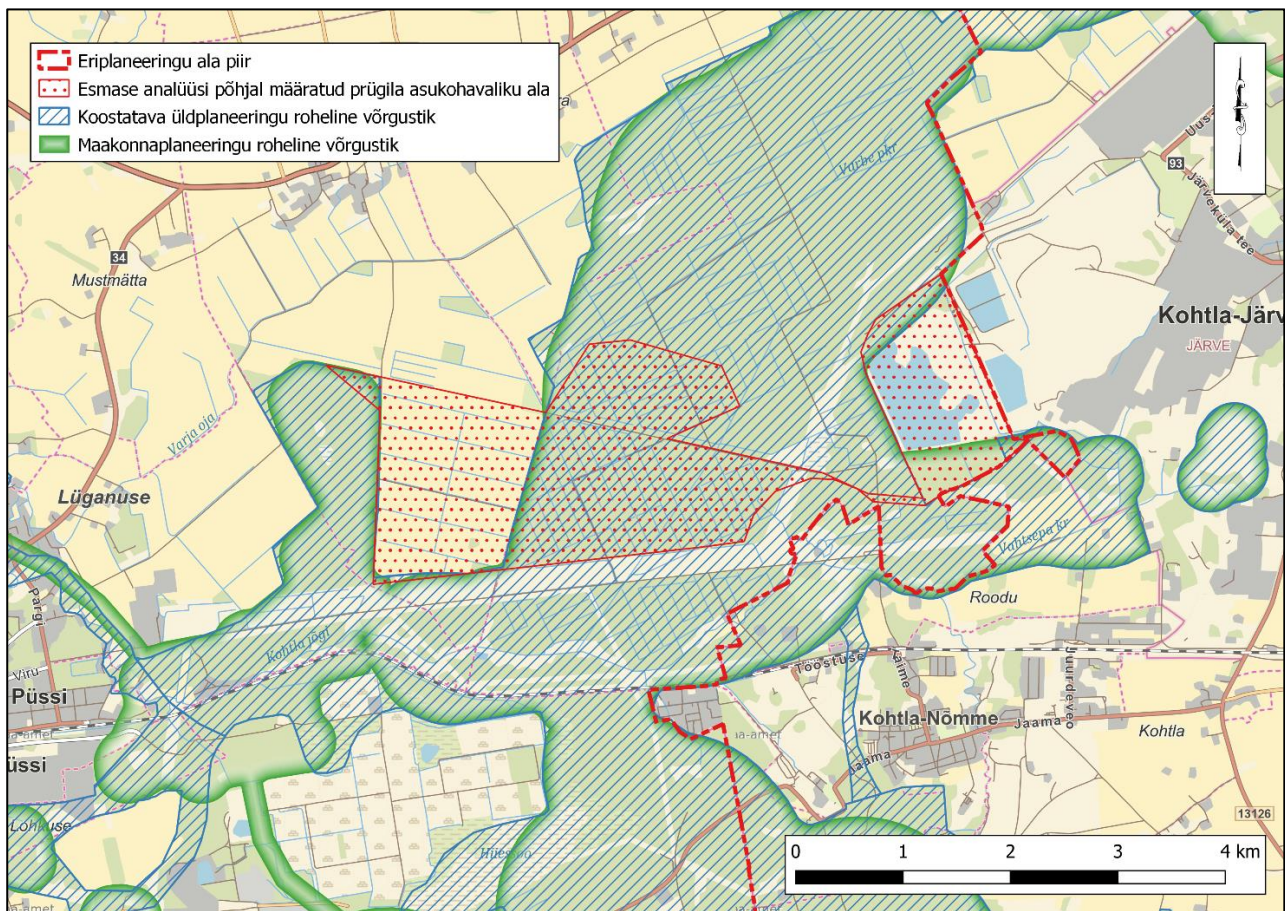
Eriplaneeringu alale jääb Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+ (2016) ette nähtud roheline võrgustiku tuumalasid ja koridore. Rohelise võrgustiku lahendust täpsustab koostatav Lüganuse valla üldplaneering.

Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jääb maakonnaplaneeringu ja üldplaneeringu lahenduse kohaselt roheline võrgustiku ala, mille osas üldplaneeringuga suuri muudatusi ei kavandata (joonis 17).

Tööstusjäätmete prügila rajamisel asendub looduslik maastik ulatuslikul alal tööstusliku maastikuga, mistõttu muutub ala loomadele raskesti läbitavaks või läbimatuks. Alal kaovad loomade elupaigad ja ala ümbruses asuvate elupaikade kvaliteet halveneb.

Prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jääv roheline võrgustiku osa on osaliselt majandatav metsamaa ja osaliselt olemasoleva tööstusjäätmete prügila ümbruses asuv tööstusest mõjutatud maastik. Tegemist on seega erineva iseloomuga maastikega, mille väärtus roheline võrgustiku seisukohast on mõnevõrra erinev. Kavandatava tegevuse mõju roheline võrgustiku toimimisele oleneb ka sellest, kas tegevust kavandatakse roheline võrgustiku ala ääres või keskel.

Asukoha eelvaliku etapis koondatakse olemasolev andmestik ala loomastiku ja linnustiku kohta. Koondatud andmestiku, välivaatluste ja maakatte analüüsi põhjal hinnatakse KSH I etapi aruandes roheline võrgustiku toimimisele avalduvat mõju.

Joonis 17. Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ (2016) ja koostatava Lügánuse valla üldplaneeringu roheline võrgustik (aluskaart: Maa-amet, 15.11.2021; rohevõrgustik: maakonnaplaneeringu rohelse võrgustiku kaardikiht ja koostatava üldplaneeringu rohelse võrgustiku kaardikihtid elnõu avalikustamise seisuga)

3.3.7 Mõju õhukvaliteedile

Tööstusprügila rajamisega kaasnev mõju õhukvaliteedile on seotud ehitustegevusel ning prügila kasutamisel tekkiva müra ja õhu paisatavate saasteainete, sh tolmuga.

Välisõhus leviv müra on atmosfääriõhu kaitse seaduse (vastu võetud 15.06.2016, edaspidi ka AÕKS) tähenduses inimtegevusest põhjustatud ning välisõhus leviv soovimatu või kahjulik heli. Eestis on keskkonnamüra normväärtused AÕKS § 56 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (tabel 2). Määrust ei kohaldata alal, kuhu avalikkusel puudub juurdepääs ja kus ei ole püsivat asustust, ning töökeskkonnas, kus kehtivad töötervishoidu ja tööohutust käsitletavad nõuded.

Müratundlike alade kategooriad määratakse vastavalt üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbele (v.a maatulundusmaal asuvate elamute õuealad, kus arvestatakse elamumaal kehtivate müranormidega).

Planeeringutes ja projekteerimisel kasutatakse järgmisi müra normtasemetega liigitusi:

- müra piirväärtus – suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid;
- müra sihtväärtus – suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel.

Eraldi normatiivid on kehtestatud liiklus- ja tööstusmürale. Tööstusmüra on määruse tähenduses müra, mida põhjustavad paiksed müraallikad. Ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00–7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasel.

Tabel 2. Liiklus- ja tööstusmüra piir- ja sihtväärtus päeval (07.00–23.00) ja öisel (23.00–07.00) ajal

Müra kategooria	Liiklusmüra piirväärtus (dB(A)) päev / öö	Liiklusmüra sihtväärtus (dB(A)) päev / öö	Tööstusmüra ^b piirväärtus (dB(A)) päev / öö	Tööstusmüra ^b sihtväärtus (dB(A)) päev / öö
I kategooria – virgestusrajatiste maa-alad ehk vaiksed alad	55 / 50	50 / 40	55 / 40	45 / 35
II kategooria – haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandeaustuste ning elamumaa-alad, maatulundusmaa õuealad, rohealad	60 / 55 (65 ^a / 60 ^a)	55 / 50	60 / 45	50 / 40
III kategooria – keskuse maa-alad, IV kategooria – ühiskondlike hoonete maa-alad	65 / 55 (70 ^a / 60 ^a)	60 / 50	65 / 50	55 / 45

^a Müratundliku hoone teepoolsel küljel.

^b Impulssmüra (nt lõhkamisel tekkiva müra) piirväärtusena rakendatakse asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasel ning ehitusmüra piirväärtusena rakendatakse kella 21.00–7.00 asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasel.

Koostatava Lüganuse valla üldplaneeringu eelnõuga on esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal maakasutuse juhtotstarve ette nähtud vaid Kohtla-Järve lubjakivikarjäär mäeeraldise alal (mäetööstuse maa-ala). Prügila võimalike asukohaalternatiivide ala läheduses rohkem kui 0,5 km kaugusele jääb ka jäätmekäitluse maa-ala ja taastuveneergetika maa-ala. Teised alad, kus oleks asjakohane arvestada maakasutuse juhtotstarbele vastava kategooria müranormidega, asuvad kaugemal.

Tööstusprügila ehitusetapiga kaasneb tavaline ehitustegevuse müra, mille allikaks on eelkõige ehitamisel kasutatavad masinad. Tegemist on lühiajalise ja pöörduva mõjuga, st tavapärasest suurem müra esineb ainult ehitusperioodil ning tegevuste lõppemisel see lakkab. Ehitustegevus toimub eeldatavalt päeval ajal (7.00–21.00), mil ei ole ehitusmüra lühiajalisusega arvestades normväärtusi sätestatud. Müranormide ületamine on seega ebatõenäoline.

Tööstusprügila kasutamise perioodil on müra põhiliselt seotud kasutatavate veomasinatega. Asukoha valikul on oluline, et prügila alalt ei kostuks ümbruses asuvate müratundlike aladeni normväärtust ületavat müra. Olenevalt kasutatavatest transpordivahenditest ja marsruutidest võib müraprobleeme esineda ka juurdepääsuteede või muu taristu läheduses. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapis ei ole täpselt teada, millised müraallikad tegevusega kaasnevad, milline on kaasnev liiklussagedus või milliste teede ümbruses müratasemid mõjutatakse. Esmase analüüsi käigus välistati prügila rajamiseks sobiva ala hulgast elu- või ühiskondlike hoonete ümbrus (puhverala raadiusega 700 m), seega ei hõlma prügila võimalike

asukohaalternatiivide ala tihedalt asustatud piirkondi, kus võiks kavandata tegevus tõenäolisemalt põhjustada inimesi häirivat müra. Siiski võib esineda müraprobleeme ehitustegevuse ja prügila kasutamise ajal kasutatavate juurdepääsuteede ümbruses. **Kavandatava tegevuse mõju müratasemele käsitletakse KSH I etapi aruandes, kus määratakse vajadusel tingimused, mida järgida eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel.**

Ehitusperioodil transpordi- ja ehitusmasinate kasutamisega kaasneb heitgaaside väljutamine välisõhku ning tolmu levik teedelt ja ehitusplatsilt. Mõju avaldub eelkõige masinate ja liikumisteede ning ehitusplatsi vahetus ümbruses ja väheneb kaugemale liikudes järk-järgult. Mõju intensiivsus oleneb kasutatavast tehnikast, kütustest ja teekatte materjalist. Tolmu tekib ka pinnasetöödel ja materjalide vedamisel. Mõju avaldub eelkõige ehitusplatsi vahetus ümbruses ning mõju intensiivsus oleneb pinnase omadustest ja ilmastikutingimustest. Tegemist on lühiajalise ja pöörduva mõjuga, mis tegevuste lõppemisel lakkab. Üldiselt on tööstusjäätmete prügila ehitusetapiga kaasnev mõju õhukvaliteedile iseloomult sarnane tavalise ehitustegevusega kaasnevale mõjule. **Samas on prügila alustarindi rajamiseks vajalikud suuremahulised pinnasetööd, mille ajal võib esineda olulise mõjuga tolmu teket. Kavandatava ehitustegevuse mõju õhukvaliteedile käsitletakse KSH I etapi aruandes.**

Kasutamisperioodil kaasneb veomasinate kasutamisega heitgaaside väljutamine välisõhku ja tolmu levik teedelt. Tolmu teket võib esineda ka ladestatava materjali transpordil ja prügilasse paigutamisel. Lisaks võib olenevalt ilmastikutingimusest olla õhukvaliteet mõjutatud ka prügilas ladestatud materjali pealmise kihi tolmmisest. **Kavandatava prügila kasutusaegset mõju õhukvaliteedile käsitletakse KSH I etapi aruandes.**

3.3.8 Mõju inimese tervisele ja heaolule

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku tulemusena tuleb prügila paigutada tundlikest aladest, sh elamualadest, kaugusele, mis välistab inimeste elukohas tervist otseselt kahjustava müra ja õhusaaste esinemise. Esmase analüüsi käigus välistati prügila rajamiseks sobiva ala hulgast elu- või ühiskondlike hoonete ümbrus (puhverala raadiusega 700 m), seega ei hõlma prügila võimalike asukohaalternatiivide ala tihedalt asustatud piirkondi, kus võiks kavandata tegevus tõenäolisemalt ja olulisemalt inimeste tervist ja heaolu mõjutada. Samas tuleb arvestada, et ümbruses elavad inimesed võivad tajuda häiringut ka juhul, kui olukord on seadusandluses sätestatud normidele vastav. **Mõju inimese tervisele on tööstusjäätmete prügila rajamisel seotud eeskätt õhukvaliteedile, müratasemele ja põhjavee kvaliteedile avalduva mõjuga, mida käsitletakse täpsemalt KSH I etapi aruandes.**

Inimeste heaolu mõjutab ka visuaalne häiring, kuna kavandatava tegevusega rajatakse suuremahuline tööstuslik objekt ja väheneb loodusliku maastiku ulatus. **KSH I etapi aruandes visualiseeritakse kavandatava tegevuse mõju maastikuilmele.**

3.3.9 Mõju sotsiaalsetele vajadustele ja varale

Asukoha eelvaliku etapis valitavas prügila asukohas ei ole võimalik jätkata endist maakasutust. Mitmete eramaaomanikega alal on vajalike nõusolekute saamine maa omandamiseks või kasutamiseks keeruline. Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala määramisel hoiduti seega eraomandis maa hõlmamisest.

Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide ala on suures osas maatulundusmaa sihtotstarbega ala, osaliselt on tegemist sihtotstarbega maaga ja transpordimaaga. Alal on haritavat maad ja

majandatavat metsamaad ning osaliselt on maa aktiivse kasutusega. Kuna valitaval alal ei ole võimalik jätkata endist tegevust, kaasneb prügila rajamisega mõju varale, mis väljendub vara müümise või kasutuslepingu tingimuste kaudu.

KSH I etapi aruande koostamisel arvestatakse üldiselt maakasutuse majanduslikele aspektidele avalduva mõjuga. Detailsem mõju hindamine arvestades tööhõive ning põllumajanduses või metsamajanduses loodavate lisaväärtustega ei ole asukoha eelvaliku etapis vajalik.

3.3.10 Mõju maavaravarudele

Eriplaneeringu alale jäävad maardlad on nimetatud tabelis 1. Esmase analüüsi koostamisel välistati kehtivate mäeeraliste alad, kuid tehti erand Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldise osas. Maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutav tegevus lubatud üksnes Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse nõusolekul.

Eriplaneeringu koostamisel ja KSH läbiviimisel tehakse koostööd Maa-ametiga, et selgitada välja, kas ja millistel tingimustel on prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jääva Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) alal võimalik tööstusjäätmete prügila rajamine.

3.3.11 Mõju kultuuripärandile

Eriplaneeringu mõjualale jääb mitmeid muinsuskaitsealuseid objekte ja alasid (vt tabel 1). Esmase analüüsi koostamisel välistati prügila rajamiseks sobiva ala hulgast kultuurimälestised koos piiranguvööndiga.

Küll aga tuleb prügila jaoks vajaliku taristu kavandamisel silmas pidada muinsuskaitsealuste objektide ja alade paiknemist ning lähtuda muinsuskaitseadusest (vastu võetud 20.02.2019) tulenevatest nõuetest. Kinnismälestise kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, mille eesmärk on tagada mälestiste säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist väärivas keskkonnas ning vältida mälestist ja ümbritsevat keskkonda kahjustavaid tegevusi. Kui kinnismälestisele või selle kaitsevööndisse soovitakse ehitada või rajada teid, liine, trasse vm, tuleb kavandatav tegevus kooskõlastada Muinsuskaitseametiga. Kui tööstusjäätmete prügila rajamisega kaasnevaid ehitisi kultuurimälestiste kaitsevööndisse ei kavandata, saab eeldada, et negatiivne mõju neile puudub.

Esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal ei asu kultuurimälestisi, kuid alal asub pärandkultuuri objekte (Maa-ameti geoprotaal, 15.11.2021):

- Varja maaparandusobjekt (registreerimisnumber 437:MPO:001) – pärandkultuuri objekti tüübiks on maaparandusobjekt; objekt on hästi või väga hästi säilinud;
- Vaigutuslank (registreerimisnumber 437:EKM:001) – pärandkultuuri objekti tüübiks on eripärase kasutuseesmärgiga puistud; objekt on hästi või väga hästi säilinud;
- Kohtla-Nõmme-Aa tee (registreerimisnumber 437:MET:001) – pärandkultuuri objekti tüübiks on põlised metsateed, jalgrajad, hobusesteed; objektist või tema esialgsest funktsionaalsusest säilinud 50-90%;
- Ahu metsavahikoht (registreerimisnumber 437:VKK:001) – pärandkultuuri objekti tüübiks on vahtkondade kordonid; objektist või tema esialgsest funktsionaalsusest säilinud alla 20%.

KSH I etapi aruandes käsitletakse muinsuskaitsealustele objektidele ja aladele ning pärandkultuuriobjektidele avalduvat mõju asukoha eelvaliku etapi täpsusastmes.

3.3.12 Mõju kliimamuutustele

Kliimamuutuste all mõeldakse eelkõige kasvuhoonegaasidest põhjustatud globaalse keskmise temperatuuri tõusu, mis omakorda toob kaasa mitmeid teisi muutusi. Maismaa ja merealade temperatuuri tõus toob kaasa liustike sulamise, maailmamere taseme tõusu, muutuse sademete hulgas ja jaotuses maailmas, mis omakorda mõjutab väljakujunenud ökosüsteemide toimimist. Kuna inimene sõltub ökosüsteemide poolt pakutavatest teenustest, mõjutavad kliimamuutused kaudselt või otseselt ka inimeste sotsiaalset ja majanduslikku olukorda.

Euroopa roheline kokkuleppe eesmärk on muuta Euroopa 2050. aastaks kliimaneutraalseks. Eesmärgi õiguslikult siduvaks muutmiseks tegi Euroopa komisjon ettepaneku võtta vastu Euroopa kliimamäärus, milles seatakse ka uus kõrgem eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside netoheidet 2030. aastaks vähemalt 55% võrreldes 1990. aasta tasemega. Euroopa kliimamäärusega seatakse õiguslikult siduv eesmärk vähendada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet nullini. EL institutsioonid ja liikmesriigid on kohustatud võtma eesmärgi saavutamiseks vajalikke meetmeid EL ja riiklikul tasandil, võttes samal ajal arvesse liikmesriikidevahelise õigluse ja solidaarsuse edendamise olulisust. Euroopa kliimamäärus avaldati Euroopa Liidu Teatajas 9. juulil 2021 ja see jõustus 29. juulil 2021.

Prügila rajamiseks on vajalik puittaimestiku eemaldamine prügila ja vajaliku taristu ehitusalalt. Olenevalt valitavast asukohast võib olla vajalik suurema või väiksema mahuline metsa raadamine, millega kaasneb süsinikku siduva taimkatte hävimine ja seega ka kaudne mõju kliimale.

Atmosfääri kasvuhoonegaaside sisaldust mõjutab ka fossiilsete kütuste kasutamine ehitustegevuse ja prügila kasutamisega seotud transpordil. Kuna tegemist on pikaajaliselt kasutatava objektiga, siis osutub eriti oluliseks prügila kasutamise aegne jäätmete transpordilahendus.

KSH I etapi aruandes arvestatakse mõjuhindamisel taimkatte eemaldamisest ja võimalikust transpordilahendusest tulenevat mõju atmosfääri kasvuhoonegaaside sisaldusele ja omakorda kaasnevat mõju kliimale. Lisaks käsitletakse KSH I etapi aruandes tööstusjäätme prügila asukoha valikul ka kliimamuutuste mõjuga seotud riske.

3.3.13 Piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus

Eriplaneeringu elluviimisega kaasnevat piiriülese keskkonnamõju esinemist ette näha ei ole.

3.4 KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE METOODIKA

Mõjude hindamisel lähtutakse asjakohastest metoodilistest juhendmaterjalidest (peamised juhendmaterjalid: „Keskkonnamõju strateegilise hindamise käsiraamat“ (Peterson *et al.*, 2017), „Keskkonnamõju hindamise käsiraamat“ (Pöder, 2017), „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ (MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2019)) ning kasutatakse üldtunnustatud metoodikaid, valides ning täpsustades töö käigus sobivaimad hindamismeetodid vastavalt vajadusele. Töö teostamisel tehakse koostööd vallavalitsuse ametnike, kohalike elanike, planeerimisdokumendi koostaja konsultandi ja keskkonnaekspertide vahel. Töö koostamisel võetakse arvesse asjaomaste asutuste, isikute ja avalikkuse ettepanekuid ning tuuakse välja nendega arvestamise või mitteamvestamise põhjendused.

KSH I etapi aruandes kirjeldatakse eeldatavalt mõjutatavat keskkonda kasutades olemasolevaid andmebaase (EELIS, Maa-ameti geoportaal, Metsaregister, Statistikaameti andmebaas, KESE, KOTKAS jt) ja alal eelnevalt teostatud uuringuid. Olemasolevaid andmeid kasutatakse eksperthinnangu andmisel sisendina mõjuvaldkondade lõikes.

KSH aruande koostamisel selgitatakse välja varasemalt tehtud uuringud, mis võiksid olla KSH läbiviimisel asjakohaseks referentsmaterjaliks ning hinnatakse olemasolevate materjalide sobivust ja kasutatavust keskkonnamõju hindamise sisendina. KSH VTK koostamisel on esitatud päringud olemasolevate andmete, inventuuride ja uuringute välja selgitamiseks Keskkonnaametile, Keskkonnaagentuurile, Eesti Geoloogiateenistusele, Lüganuse Vallavalitsusele ja Viru Keemia Grupp AS-ile. Eriplaneeringu KSH I etapi aruande koostamisel tehakse järgnevad uuringud ja analüüsid:

- **taimestiku kasvukohtade vaatlus või taimestiku inventuur** – esmase analüüsi põhjal valitavate asukoha alternatiivide aladel tehakse vaatlus või inventuur, mille läbiviimisel peetakse silmas kaitsealuste taimeliikide esinemist ja kasvukoha sobivust kaitsealustele liikidele;
- **rohelise võrgustiku toimivuse eksperthinnang** – esmase analüüsi põhjal valitavate asukoha alternatiivide alade loomastiku kohta koondatakse olemasolev info ja tehakse alade vaatlus, mille läbiviimisel peetakse silmas looduslike alade sidusust ja alade väärtust loomastiku elupaigana. Lisaks hinnatakse kaardiandmete põhjal laiemalt mõju Lüganuse valla üldplaneeringuga määratud rohelise võrgustiku toimivusele;
- **visuaalse mõju hindamine** – maastikus avalduva visuaalse mõju hindamiseks kasutatakse Autodesk Infraworks programmi, mille abil koostatakse esmase analüüsi põhjal valitavate asukoha alternatiivide alade kohta 3D mudel koos ortofoto alusplaani, puude, hoonestuse ja kavandatava ladestuga.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel viiakse valitud (eelistatud) asukohaalternatiivi alal (juhul, kui see jääb väljaspoole kaevandamisõigusega ala) läbi linnustiku inventuur. Kogu võimalike asukohaalternatiivide alal linnustiku inventuuri tegemine ei ole vajalik ega proportsionaalne. Osal võimalike asukohaalternatiivide alast Keskkonnaameti poolt välja antud kaevandamisluba nr LMK/330055, mille taotlemisel viidi läbi ka keskkonnamõju hindamine. Alal, kus on kehtiva keskkonnaloa alusel lubatud kaevandamistegevus, ei ole linnustiku inventuuri läbiviimine asjakohane.

KSH I etapi aruandes käsitletavate alternatiivide (väljaveotee ja kaevandamisjärgselt kujunev veekogu) eeliste ja puuduste esitamisel on kavas kasutada analüütiliste hierarhiate meetodit (AHM) ehk Saaty metoodilist analüüsi või muud sobivat metoodikat.

Saaty metoodiline analüüs töötati välja Ameerika Ühendriikides ca 20 aastat tagasi, Thomas L. Saaty poolt. Meetod on eeskätt mõeldud subjektiivsete hinnangute alusel tegutsevate süsteemide korrastamiseks ja kaalutletud otsusteni jõudmiseks.

Saaty meetod põhineb objektide (antud juhul kriteeriumite ja seejärel kriteeriumite alusel alternatiivide) paarikaupa võrdlemisel. Meetod võimaldab keerukat otsustusprobleemi modelleerida hierarhilise struktuuri kaudu, kus kogu tegevus jaotatakse järgmisteks etappideks:

- probleemi defineerimine;

- eesmärgi defineerimine;
- modelleerimine ehk süsteemi analüüs (tükeldamine) ja süntees (hierarhia koostamine);
- mõjurite ehk kriteeriumite leidmine;
- alternatiivide leidmine;
- kriteeriumite paarikaupa võrdlemine;
- alternatiivide paarikaupa võrdlemine iga kriteeriumi suhtes;
- kriteeriumite osakaalude leidmine;
- tulemuste analüüs.

Kriteeriumid, mille alusel võrreldakse KSH I etapi aruandes käsitletavaid asukohaalternatiive, lähtuvad peatükis 3.3 kirjeldatud mõju valdkondadest, mis asukohaalternatiivide omavahelisel võrdlemisel on asjakohased. Kriteeriumite loetelu võib KSH I etapi aruande koostamisel täieneda.

4. ERIPLANEERINGU JA KSH PROTSESS

4.1 OSAPOOLED JA TÖÖRÜHM

Eriplaneeringu ja KSH koostamise osapooled on järgmised:

- eriplaneeringu ja KSH algataja ning kehtestaja on Lüganuse Vallavolikogu ning eriplaneeringu koostaja ja koostamise korraldaja Lüganuse Vallavalitsus;
- eriplaneeringu heakskiitja Rahandusministeerium;
- eriplaneeringust huvitatud isik on Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531; Järveküla tee 14, 30328, Kohtla-Järve; e-post: info@vkg.ee);
- eriplaneeringu koostamise konsultant ja KSH koostaja Kobras OÜ (registrikood 10171636; Riia 35, 50410, Tartu; e-post: kobras@kobras.ee).

KSH eksperdirühma koosseis on esitatud tabelis 3. Tabelis on nimetatud, milliseid valdkondi ja mõju hakkab iga eksperdirühma kuuluv isik hindama. KSH läbiviimise käigus kaasatakse KSH protsessi vastavalt vajadusele täiendavaid eksperte. Lisaks kasutatakse töös ala kohta varasemalt koostatud ekspertarvamusi, uuringuid ja muid asjakohaseid andmeid ja allikaid. Lisaks kaasatakse KSH koostamisel täiendavalt eksperte vastavalt vajadusele.

Planeeringu koostaja konsultandi töörühma koosseis on esitatud tabelis 4.

Tabel 3. KSH eksperdirühma koosseis

Valdkond	Ekspert
KSH juhtekspertid	Urmas Uri (KSH juhtekspert ja KMH litsents nr KMH0046) Teele Nigola (KSH juhtekspert)
Mõju looduskaitsele väärtustele, roheline võrgustiku analüüs, mõju õhukvaliteedile ja müratasemele	Noeela Kulm (KMH litsents nr KMH0159)
Rohelise võrgustiku analüüs, mõju inimese tervisele ja heaolule, mõju kliimale	Marite Blankin
Mõju maastikule ja pinnasele	Maris Palo
Mõju pinnasele, pinna- ja põhjaveele	Urmas Uri (KSH juhteksperti õigused ja KMH litsents nr KMH0046)
Mõju pinna- ja põhjaveele	Ene Kõnd

Tabel 4. Planeeringu koostaja konsultandi töörühma koosseis

Valdkond	Ekspert
Kartograaf, planeerija	Teele Nigola
Maastikuarhitekt-planeerija, nähtavusanalüüsi visualiseeringud	Silvia Türkson
Kartograaf, planeerija	Piia Kirsimäe
Insener, projekterija/projektijuht (volitatud hüdrotehnikainsener, tase 8), vastutab prügila eskiisprojekti koostamise eest	Erki Kõnd
Maastikuarhitekt-planeerija	Priit Paalo
Geodeet-maakorraldaja, projektijuht (geodeet, tase 7; markšneider, tase 6);	Ivo Maasik

4.2 KAASATAVAD JA KOOSTÖÖ TEGIJAD

Planeerimismenetlus on avalik. Plans § 9 kohaselt tuleb planeerimisalase tegevuse korraldajal avalikkust planeerimismenetlusest arusaadavalt teavitada, menetlusse piisavalt kaasata ning korraldada planeeringu koostamise käigus planeeringu tutvustamiseks avalikke väljapanekuid ja avalikke arutelusid. Eriplaneeringuga seonduvat kajastatakse **ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes Postimees ja ajalehes Põhjarannik ning Lüganuse valla koduleheküljel (<https://www.lyganuse.ee/>)**. Teisi huvigruppe teavitatakse elektrooniliselt (e-kirja teel).

Eriplaneeringuga seotud sisulise dokumentatsiooni ja kommunikatsioonisõnumite avalikustamiseks, koondamiseks ja operatiivseks uuendamiseks luuakse eriplaneeringu veebileht (<https://arcg.is/zSnD5>). Veebilehel on ligipääs interaktiivsele kaardirakendustele, mille abil on avalikkusel võimalik mugavalt tutvuda asukoha eelvalikuga seotud informatsiooniga.

PlanS § 99 lg 2 kohaselt kaasatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvaliku koostamisse valdkonna eest vastutav minister, isikud, kelle õigusi võib planeering puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla eelvaliku tegemisse kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu elluviimise vastu, sealhulgas valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid neid ühendava organisatsiooni kaudu. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvaliku tegemisse võib kaasata isiku, kelle huvi planeering võib puudutada.

Isikud ja valitsusasutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu, on esitatud tabelis 5. Kui eriplaneeringu koostamise käigus ilmneb, et eriplaneeringu lahendus puudutab mõnda teist valitsusasutust, organisatsiooni, elanikke esindavat mittetulundusühingut või sihtasutust, tehnovõrkude ja -rajatiste valdajat, asutakse nendega koostööd tegema või kaasatakse puudutatu koheselt eriplaneeringu koostamisse.

Tabel 5. Kaasatavad asutused, ettevõtted ja isikud

Huvigrupp	Asutus või isik
Huvitatud isik	Viru Keemia Grupp AS
Naaberomavalitsused	Kohtla-Järve Linnavalitsus
	Toila Vallavalitsus
	Alutaguse Vallavalitsus
Ministeeriumid	Kaitseministeerium
	Keskkonnaministeerium
	Maaeluministeerium
	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
	Rahandusministeerium
	Siseministeerium
Ametid ja riigiasutused	Keskkonnaamet

	Transpordiamet
	Maa-amet
	Terviseamet
	Muinsuskaitseamet
	Põllumajandus- ja Toiduamet
	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
	Päästeamet
	Politsei- ja Piirivalveamet
	Põllumajandusuuringute Keskus
	Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet
Äriühingud ja ettevõtted	Riigimetsa Majandamise Keskus
	Eesti Keskkonnaühenduste Koda
	Osaühing Saka ERA
	Varja Windfarm OÜ
	Elering AS
	Telia Eesti AS
	Elektrilevi OÜ
	AS Eesti Raudtee
	NOVOTRADE Invest AS
	Nitrofert AS
Seltsid ja MTÜ-d	SAKA KÜLA SELTS
	Lüganuse Küla Selts
	Lüganuse Tagaküla MTÜ
	Kohtla-Nõmme Jahtkond
Maaomanikud	Prügila võimalike asukohaalternatiivide alal asuvate maaüksuste omanikud/esindajad

Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute koostööstamise alused” kohaselt koostatakse eriplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalasse või tegevusvaldkonda küsimus kuulub, samuti koostöös planeeringualaga piirnevate kohalike omavalitsustega. Eriplaneering koostatakse ja koostööstatakse asjaomaste asutustega, kelleks on Kaitseministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Maa-amet, Transpordiamet, Muinsuskaitseamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Päästeamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Terviseamet.

4.3 AJAKAVA

Eriplaneeringu koostamise ja KSH läbiviimise esialgne ja ligikaudne ajakava, mis täpsustub edasise planeerimisprotsessi käigus, on esitatud tabelis 6.

Tabel 6. Eriplaneeringu ja KSH ajakava

Etapp	Toimumise aeg/täitmine
Eriplaneeringu ja KSH algatamine	Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289
EP asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (LS) ja KSH väljatöötamise kavatsuse (VTK) koostamine	November 2021
EP asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK avalik väljapanek	01.12.2021-31.01.2022
EP asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK avalik arutelu	Veebruar 2022
Muudatuste tegemine	Veebruar kuni märts 2022
EP asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK ettepanekute küsimine	Aprill 2022
Muudatuste tegemine	Mai 2022
Ekspertiiside ja eskiisprojekti koostamine	November 2021 kuni august 2022
Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamine	Aprill kuni juuni 2022
Eelvaliku ja KSH I etapi aruande esitamine kooskõlastamiseks ja arvamuse andmiseks ning muudatuste tegemine	Juuli kuni september 2022
Eelvaliku ja KSH I etapi aruande avalik väljapanek	Oktoober 2022
Eelvaliku ja KSH I etapi aruande avalik arutelu	November 2022
Eelvaliku ja KSH I etapi aruande muudatuste tegemine	Detsember 2022
Asukoha eelvaliku otsuse ja KSH I etapi aruande vastuvõtmine	Jaanuar 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande koostamine	Detsember 2022 kuni veebruar 2023
Ekspertiiside ja eskiisprojekti koostamine	Oktoober 2022 kuni veebruar 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande avalik väljapanek	Märts 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande avalik arutelu	Aprill 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande muudatuste tegemine	Mai 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande kooskõlastamine	Mai kuni juuli 2023
Detailse lahenduse ja KSH aruande vastuvõtmine	August 2023
Eriplaneeringu avalik väljapanek	Oktoober 2023
Eriplaneeringu avalik arutelu	November kuni detsember 2023
Eriplaneeringu muudatuste tegemine	Detsember 2023
Eriplaneeringu esitamine Rahandusministeeriumile heakskiitmiseks	Jaanuar kuni veebruar 2024
Eriplaneeringu kehtestamine	Märts 2024

4.4 ERIPLANEERINGU JA KSH MENETLUS

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse EP ja KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“ (lisa 1).

Kobras OÜ koostöös Lüganuse Vallavalitsusega koostas eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõu, mille avalik väljapanek toimus 01.12.2021 kuni 31.01.2022. Avaliku väljapaneku ajal laekus kokku 16 kirja. Oma arvamuse dokumentide täiendamiseks või planeeringuprotsessis edaspidi arvestamiseks esitasid Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Maa-amet, Päästeamet, Muinsuskaitseamet, Kaitseministeerium, Rahandusministeerium, Riigimetsa Majandamise Keskus, Maaeluministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Elering AS, Transpordiamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Eesti Raudtee AS. Avaliku väljapaneku raames laekunud kirjade koopiad ja ülevaatlik tabel seisukohtadega arvestamisest on esitatud lisa 2. EP asukoha eelvaliku lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsust on avaliku väljapaneku käigus laekunud kirjade põhjal täiendatud.

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 23.02.2022 Maidla rahvamajas. Arutelul tutvustati eriplaneeringu protsessi ja avalikustamisel olnud dokumendi sisu, avaliku väljapaneku käigus laekunud arvamusi ning vastati kohalolnute küsimustele. Arutelul protokoll ja osalejate nimekiri on esitatud lisa 3.

Avaliku väljapaneku järel esitas Keskkonnaamet 16.02.2022 kirjas nr 6-5/21/24133-4 täiendava seisukoha seoses vajadusega linnustiku inventuuri läbiviimiseks (lisa 4). Keskkonnaameti seisukohale vastati Lüganuse Vallavalitsuse kirjas nr 6-2/2053-20 (lisa 4).

Lüganuse Vallavalitsus esitas avaliku väljapaneku ja arutelu järel täiendatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse ettepanekute küsimiseks. Ettepanekute küsimisel laekusid kirjad järgmistelt asutustelt: Eesti Geoloogiateenistus, Kaitseministeerium, Maaeluministeerium, Rahandusministeerium, Terviseamet, Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet, Transpordiamet, Päästeamet ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Ettepanekute esitamisel laekunud kirjade koopiad ja ülevaatlik tabel ettepanekutega arvestamisest on esitatud lisa 5.

5. KASUTATUD MATERJALID

Õigusaktid jmt

1. Atmosfääriõhu kaitse seadus, vastu võetud 15.06.2016.
2. Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus, vastu võetud 22.02.1995.
3. Ehitusseadustik, vastu võetud 11.02.2015.
4. Jäätmeseadus, vastu võetud 28.01.2004.
5. Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu, keskkonnaministri 14.12.2015 määrus nr 70 .
6. Kaitstavate looduse üksikobjektide kaitse-eeskiri, keskkonnaministri 02.04.2003 määrus nr 27.
7. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus, vastu võetud 22.02.2005.
8. Kiviõli linna, Lüganeuse valla ja Sonda valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmine, Vabariigi Valitsuse 22.06.2017 määrus nr 102.
9. Looduskaitse seadus, vastu võetud 21.04.2004.
10. Maapõueseadus, vastu võetud 27.10.2016.
11. Muinsuskaitse seadus, vastu võetud 20.02.2019.
12. Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri, Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102.
13. Planeerimisseadus, vastu võetud 28.01.2015.
14. Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused, Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133.
15. Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded, keskkonnaministri 29.04.2004 määrus nr 38.
16. Riigi poolt korras hoitavate ühiseesvoolude loetelu, Vabariigi Valitsuse 01.11.2018 korraldus nr 274.
17. Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta, kaitseministri 26.06.2015 määrus nr 16.
18. Veeseadus, vastu võetud 30.01.2019.
19. Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid, keskkonnaministri 16.12.2016 määrus nr 71.
20. Vääriselupaiga klassifikaator, valiku juhend, kaitse korraldamine ning vääriselupaiga kaitseks lepingu sõlmimine ja kasutusõiguse tasu arvutamise täpsustatud alused, keskkonnaministri 04.01.2007 määrus nr 2.

Strateegilised planeerimisdokumendid

1. Eesti 2030+, kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.08.2012 korraldusega nr 368.
2. Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030, heaks kiidetud Riigikogu 14.02.2007 otsusega.

3. Eesti pikaajaline strateegiaga „Eesti 2035“, Riigikogu poolt vastu võetud 12.05.2021.
4. Ida-Viru maakonna arengustrateegia 2019-2030+ (kiidetud heaks Lüganuse Vallavolikogu 19.12.2018 määrusega nr 48).
5. Ida-Viru maakonnaplaneering 2030+, kehtestatud Ida-Viru maavanema 28.12.2016 korraldusega nr 1-1/2016/278, täiendatud 08.02.2017 korraldusega nr 1-1/2017/25.
6. Kiviõli linna üldplaneering, kehtestatud Kiviõli Linnavolikogu 28.08.2014 määrusega nr 14.
7. Lüganuse valla üldplaneering, kehtestatud 17.03.1999.
8. Lüganuse valla üldplaneeringu eelnõu (seisuga 07.10.2021), algatatud Lüganuse Vallavolikogu 22.08.2018 otsusega nr 99.
9. Lüganuse valla üldplaneeringu teemaplaneering Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektid, kehtestatud Lüganuse Vallavolikogu 23.04.2020 otsusega nr 252.
10. Maidla valla üldplaneering, vastu võetud 30.06.2008.
11. Olulise ruumilise mõjuga Aidu tuulepargi, seda toetava infrastruktuuri ja rekreatsioonialade ning lasketiiru asukohavalik, kehtestatud Maidla Vallavolikogu 17.03.2011 otsusega nr 143.
12. Põlevkivi kasutamise riiklik arengukava 2016-2030, kinnitatud Riigikogu otsusega 16.03.2016.
13. Püssi linna üldplaneering, kehtestatud 27.04.2006.
14. Sonda valla üldplaneering, kehtestatud Sonda Vallavolikogu 28.11.2000 määrusega nr 3.

Teised allikad

1. Aidu veespordikeskuse veebileht: <https://www.aidu.ee/> (viimati vaadatud 11.11.2021).
2. Arold, I. 2005. Eesti maastikud. Tartu Ülikool Geograafia Instituut.
3. EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur (viimati vaadatud 17.11.2021).
4. Lüganuse valla veebileht: <https://www.lyganuse.ee/> (viimati vaadatud 17.11.2021).
5. Maa-ameti geoportaali aadress: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Kaardirakendused/Maainfo-kaardirakendus-X-GIS-20-p629.html> (viimati vaadatud 17.11.2021).
6. MTÜ Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing, 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis.
7. Peterson, K., Kutsar, R., Metspalu, P., Vahtrus, S. ja Kalle, H., 2017. Keskkonnamõju strateegilise hindamise käsiraamat.
8. Pöder, T., 2017. Keskkonnamõju hindamise käsiraamat.
9. Rahandusministeeriumi veebileht, Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine":
https://www.rahandusministeerium.ee/et/ruumiline-planeerimine/maakonnaplaneeringud#uus_kivioli
(viimati vaadatud 02.02.2022)

10. Statistikaameti kaardirakendus: <https://estat.stat.ee/StatistikaKaart/VKR> (viimati vaadatud 12.11.2021).
11. Statistikaameti veebileht: <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/piirkonnad/ida-viru-maakond/luganuse-vald> (viimati vaadatud 12.11.2021).

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISAD

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISA 1. ERIPLANEERINGU ALGATAMINE (LÜGANUSE VALLAVOLIKOGU 29.10.2020 OTSUS NR 289)

LÜGANUSE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kiviõli

29. oktoober 2020 nr 289

Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531; edaspidi VKG) esitas 18.08.2020 Lüganuse Vallavalitsusele taotluse (Lisa 1) Lüganuse vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu algatamiseks (edaspidi KOV EP), sooviga kavandada valla territooriumile tööstusjäätmete prügila (edaspidi prügila), kus hakata ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka.

Keskkonnaministri 14.12.2015 määruse nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lõike 2 ning määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajääde ja poolkoksi ohtlik jääde. Vastavalt planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi ORME) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Praegu kehtivas üldplaneeringus (kehtestatud 28.07.2004) ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valikuks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. PlanS § 98 lõige 2 näeb ette, et KOV EP asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut (minimaalselt kahte) võimalikku asukohta. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb ORME-na: tavajäätmete prügila, kui selle üldmaht on üle 25 000 tonni (punkt 6) ja ohtlike jäätmete ladestamise paik (punkt 7).

Taotletava KOV EP eesmärgiks on ORME jaoks parima võimaliku asukoha valiku menetluse läbiviimine ja prügila rajamise detailse lahenduse (sh ehituslikud küsimused) väljatöötamine. Asukoha valimisel palutakse arvesse võtta VKG õlitehase lähedust (Keemia vkt 12j, Kohtla-Järve, 32217:001:0046). Asukoht peab vastama ka järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlitehasest;
- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Taotluse esitamine just Lüganuse Vallavalitsusele on tingitud asjaolust, et prügila otstarbekam asukoht asub VKG õlitehasele lähedal, kuid samas vajab ulatuslikku maa-ala. Võimalik paiknemine Lüganuse vallas vähendab sundliikumise vajadusi ja on eeldatavasti majanduslikult otstarbekam. Lisaks peab KOV EP ala jääma tervenisti ühe omavalitsuse piiridesse. Eeltoodud kriteeriumitest tulenevalt on taotletava KOV EP ala pindalaks ca 500 km² (Lisa 2).

Kui kavandatava prügila maht on 100 mln tonni, siis praegu tekkiva aastase koguse ladestamisel on prügila kasutusiga 31 aastat. Koostatud on prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang (2019. a), milles kaaluti nelja asukohaalternatiivi (Lisa 3). Selgus, et Aa külas vahetult valla piiri ääres ja otse Kohtla-Järvel asuva olemasoleva poolkoksimäe naabruses asuv alternatiiv nr 1 on tehniliste ja keskkonningimuste poolest eelistatud asukoht, sest ala on õlitehasele lähedal, olemasolevat haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik ja kaitstavad loodusväärtused, ala kuulub VKG-le. Lisaks on VKG-le väljastatud sel alal lubjakivi kaevandamise luba, et varustada kavandatav tsemenditehas

toormega, kuid projekti ei realiseerita ja muuks otstarbeks see lubjakivi kasutatav ei ole. Ainuke võimalus muuta kinnistu kasutusotstarvet prügila rajamiseks on läbi KOV EP.

Asukohaalternatiivide 2 ja 3 puhul tuleb eriplaneeringu koosseisus arvestada taristu rajamisega (transporditeed ja konveieri kulgemine), lisaks on mõlemal alal kogu ulatuses maaparandust reguleerivad võrgud ning tagada tuleb piirkonna maaparandussüsteemi eesmärgipärane toimimine. Asukoht 4 tuleks samuti välistada – prügila rajamine eeldaks vahepeal väljatöötatud Aidu karjääri arengukontseptsiooni ümbervaatamist, samuti olemasolevate tuulegeneraatorite teise kohta üleviimist. Lisaks asub see kaalutud variantidest õlitehasest kõige kaugemal ja eeldatavad transporditeed läbiksid naabervalda. Alternatiivide põhjalikum analüüs ja sobivaim asukoha valik tuleb läbi viia KOV EP ja keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) käigus.

VKG on planeeringu koostamisest huvitatud isikuna vastavalt PlanS § 4 lõikele 2¹ valmis kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud. Ollakse valmis panustama planeeringu materjalide väljatöötamisse. Alusuuringute vajaduse väljaselgitamiseks on vajalik koostöö erinevate osapoolte, eelkõige Keskkonnaametiga.

Eriplaneeringu algatamise asjaolusid selgitati 17.09 kuni 28.09 toimunud vallavolikogu keskkonna- ja maaelukomisjoni koosolekul (Lisa 4). Muuhulgas selgitas VKG esindaja komisjonile, millist kasu omavalitsus oma territooriumile prügila rajamise võimaldamisest saab. Keskkonnatasude seaduse § 551 lõike 1 punkti 26 alusel saab kohalik omavalitsus 0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta. Planeeritava Uus-Kiviõli kaevanduse aastaseks kaevemahuks on planeeritud ca 6 000 000 tonni. Seega laekuks valla eelarvesse hinnanguliselt 1650 000 eurot aastas. Põlevkivi lend- ja koldetuha tonni kõrvaldamise saastetasust kantakse 0,08 eurot ühe kõrvaldatud tonni eest kõrvaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse. Kuna jäätmekoodi ei ole juurde pandud, siis seda rakendatakse Kiviter seadmete poolkoksi ja Petroter seadmete tuha puhul. Sellisel juhul lisanduks valla eelarvesse 248 000 € aastas. Komisjon jõudis otsusele, et prügila rajamisel on vaja arvesse võtta kõiki keskkonnohutuse nõudmisi, et mitte lubada õhu ja pinnasevee reostamist.

PlanS § 95 lõike 5 alusel on KSH kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel kohustuslik. PlanS § 96 lõike 1 kohaselt algatab mõlemad kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. Kohaliku eriplaneeringu koostamises eristatakse kaht etappi: asukohtade võrdlus ja neist sobivaima valik (asukoha eelvaliku etapp) ning täpse lahenduse väljatöötamine. KSH viiakse läbi mõlemas etapis.

Arvestades eeltoodud asjaoludega ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 2, planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 5 ja 6 ning § 96 lõike 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 ning Viru Keemia Grupp AS poolt 18.08.2020 esitatud taotluse, Lügänu Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Algatada Lügänu vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete ladestamise prügila rajamiseks, eesmärgiga viia läbi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus.
2. Algatada eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Kinnitada planeeringuala piir ja pindala (Lisa 2, ca 500 km²).

4. Planeeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Lüganuse Vallavolikogu, koostamise korraldaja Lüganuse Vallavalitsus.
5. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga haldusleping planeeringu koostamisega ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega kaasnevate kulude tasumiseks.
6. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga haldusleping tehnorajatiste ja -liitumiste väljaehitamiseks ning nende tegevustega kaasnevate kulude tasumiseks.
7. Eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, tööpäevadel kell 9:00 kuni 15:00.
8. Lüganuse Vallavalitsusel teatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise algatamisest ajalehes Põhjarannik, Lüganuse valla lehes, väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Lüganuse valla veebilehel www.lyganuse.ee ning teavitada asjaomaseid asutusi ja isikuid.
9. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.
10. Käesoleva korralduse peale võib esitada Lüganuse Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule, Jõhvi kohtumajas Kooli 2a, 41532 Jõhvi, halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse jõustumisest.

Risto Lindeberg
vallavolikogu esimees

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

18.08.2020 nr VKG.01-09/216

Taotlus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu
algatamiseks

Viru Keemia Grupp AS esitab (registrikood 10490531; edaspidi VKG) taotluse Lüganuse valla eriplaneeringu algatamiseks (edaspidi KOV EP), sooviga kavandada Lüganuse valla territooriumile tööstusjäätmete prügila (edaspidi prügila). Täpsem informatsioon kavandatava prügila üldinfo, planeeringuala ja -protsessi kohta on leitav käesoleva taotluse lisas.

Vastavalt planeerimisseaduse § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi ORME) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud.

Lüganuse valla üldplaneering on käesoleval hetkel koostamisel (ÜP ja KSH algatati 22.08.2018). Praegu kehtivas üldplaneeringus (kehtestatud 28.07.2004) ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valikuks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. Planeerimisseaduse § 98 lg 2 näeb ette, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut võimalikku asukohta. Alternatiivsete asukohtade arv ei ole õigusaktis määratletud, minimaalne asukohtade arv on kaks.

Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb ORME-na: tavajäätmete keemiliseks töötlemiseks mõeldud rajatis, kus töödeldakse üle 100 tonni jäätmeid ööpäevas (punkt 6) ja ohtlike jäätmete ladestamise paik (punkt 7). Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Keskkonnaministri 14.12.2015 määrus nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lg 2 ning määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajäätme (koldetuhk koodiga 10 01 97, lendtuhk koodiga 10 01 98) ja poolkoks ohtlik jäätme (kood 05 06 97*).

Eelnevast lähtudes palub VKG algatada tööstusjäätmete prügila rajamiseks KOV EP, mille eesmärgiks on ORME asukohavaliku menetluse läbiviimine ja prügila rajamise detailse lahenduse väljatöötamine. Täpsemalt soovitakse leida prügilale parim võimalik asukoht, misjärel on võimalik lahendada ehituslikud küsimused.

Kavandatava prügila sobivaima asukoha valimisel palume arvesse võtta VKG õlitehase lähedust (Keemia vkt 12j; Kohtla-Järve; 32217:001:0046).

VIRU KEEMIA GRUPP AS

Registrikood 10490531
Järveküla tee 14
30328 Kohtla-Järve
EESTI

Telefon +372 334 2700
Faks +372 337 5044
E-post info@vkg.ee
www.vkg.ee

VKG on planeeringu koostamisest huvitatud isikuna vastavalt planeerimisseaduse § 4 lg-le 2¹ valmis kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud.

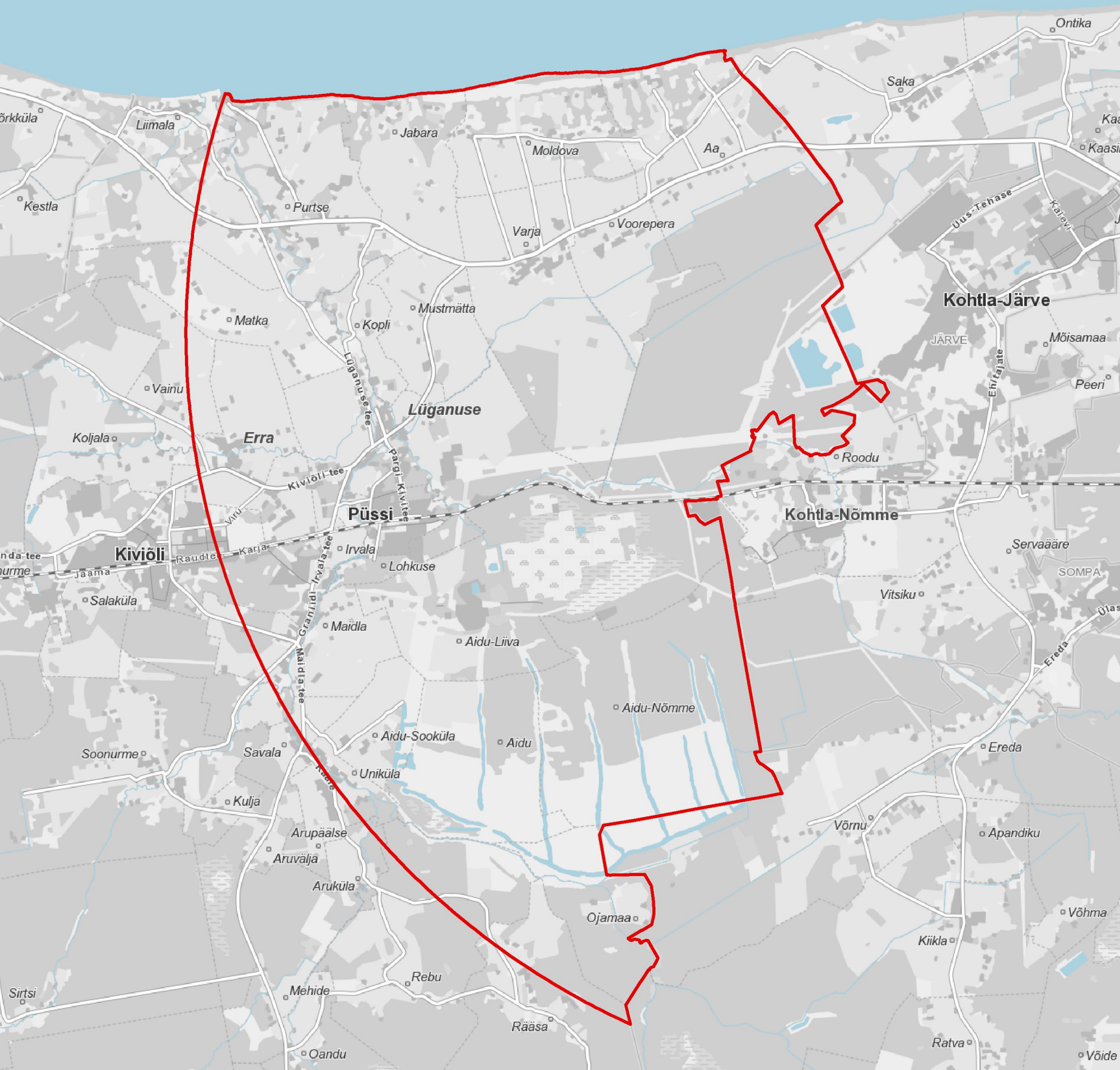
Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Asmann
juhatuse esimees

(allkirjastatud digitaalselt)
Meelis Eldermann
juhatuse aseesimees

Bert Lõuke
bert.lõuke@vkg.ee, 5682 0230

Lisa: Kavandatava tööstusjäätmete prügila iseloomustus, planeeringuala ja -protsess .pdf

Kavandatava prügila üldinfo, planeeringuala ja –protsess

1. Üldinfo

Viru Keemia Grupp (VKG) soovib planeerida VKG õlithase piirkonda põlevkiviõli tootmisjäätmete jaoks uut prügilat, kuhu ladestatakse poolkoksi ja põlevkivituhka. Lähtudes majanduslikust otstarbekusest peaks uue prügila asukohad olema VKG õlithasele võimalikult lähedal ja paiknema ühe kohaliku omavalitsuse territooriumil (arvestades, et asukohavalik tehakse läbi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu). Prügila asukoht peab vastama veel ka järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- aukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlithasest (vt joonis 1);
- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

VKG Oil AS toodab põlevkiviõli Kohtla-Järvel Järve linnaosas asuvas tootmiskompleksis. Põlevkiviõli toodetakse erinevate tehnoloogiatega – gaasilise soojuskandjaga tehnoloogia Kiviter ja tahke soojuskandjaga tehnoloogia Petroter. Põlevkiviõli tootmisel tekkivaid jäätmeid (poolkoksi ja tuhka) ladestatakse tootmiskompleksi kõrval asuvasse ohtlike jäätmete prügilasse. Kuna põlevkivis on ligi 50% mineraalset osa, mis põlevkivi ütmise protsessis väljub tahkete jäätmetena, ei ole teadaolevate põlevkiviõli tootmise tehnoloogiatega võimalik vähendada tootmisest tulenevate jäätmete tekkimist. Jäätmete taaskasutamise võimalusi otsitakse pidevalt, kuid arvestades tekkivate jäätmete kogust, on põlevkiviõli tootmisjäätmete ladestamine vajalik ka edaspidi, seni kuni jätkatakse põlevkiviõli tootmist.

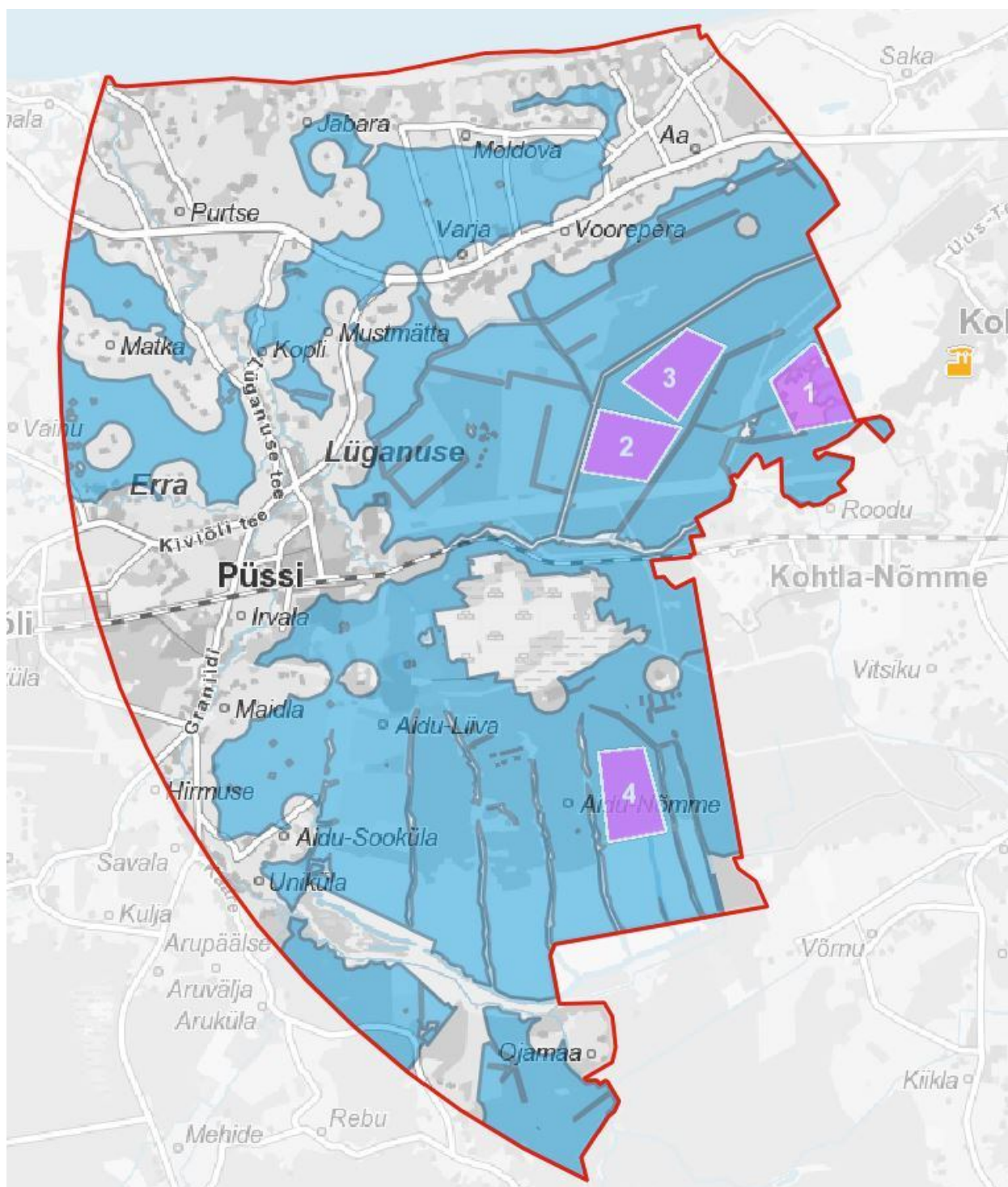
Kompleksloa nr L.KKL.IV-198338 järgi töödeldakse Kiviter gaasigeneraatorjaamades ümber 1 759 862 t/a põlevkivi ja tekib 1 003 121 t/a poolkoksi. Kompleksloaga nr KKL/300389 on Petroter seadmetel lubatud ümber töödelda 3 650 000 t/a põlevkivi ja tekib 2 015 000 t/a põlevkivikoldetuhka (TSK tuhka). Praegu on VKG prügilasse lubatud ladestada kuni 2 100 000 tonni põlevkivikoldetuhka (sh põlevkivi soojuselektrijaama ohtlike aineid sisaldavad gaasipuhastusjäätmed), st summaarne ladestatavate jäätmete kogus on 3 103 121 t/a. Kui kavandatava prügila maht on 100 mln tonni, siis praegu tekkiva aastase koguse ladestamisel on prügila kasutusiga 31 aastat.

2. Planeeringuala

KOV EP planeeringualaks on otstarbekas määrata kogu omavalitsuse territoorium (Lüganuse vald) ning majanduslikust aspektist peaks uue prügila asukoht olema VKG õlithasele võimalikult lähedal (maksimum 15 km õlithasest).

Praeguseks on koostatud prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang. Antud analüüsi eesmärk oli leida võimalikud asukohaalternatiivid uue prügila rajamiseks. Analüüsitava piirkonna määramiseks kasutati geoinformaatilist analüüsi, mille läbiviimiseks koondati avalikest andmebaasidest kättesaadav ruumi-info (Maa-ameti andmebaasid, Eesti Topograafiline Andmekogu, Eesti Looduse Infosüsteem, kultuurimälestiste register jm). Edasi määrati seadustest tulenevad prügila asukohta välistavad kriteeriumid ning informatiivsed piirangualad ning viidi läbi GIS-analüüs. Asukoha eelvaliku välistavad tegurid olid näiteks kaitse-, hoiualad, Natura 2000 alad, Ramsar alad (märgalad), sood, kaitsealused üksikobjektid, üleujutuste ohuga alad, veekogud ning puhvertsoonid seati ümber elu- ja ühiskondlike hoonete, kultuurimälestiste, kaitsealuste loomade elupaikade ja taimede kasvukohtade).

Prügila asukohaalternatiividena võrreldi 4 ala (toodud järgneval joonisel).

Joonis 1. Esiolgselt sobivate alade paiknemine Lügánuse vallas (tähistatud lillaga) ja VKG õlitehase asukoht (kollasega) (Hendrikson & Ko 2019)

Analüüsist selgus, et asukohaalternatiiv 1 on tehniliste ja keskkonnatingimuste poolest eelistatud asukoht (ala on õlitehasele lähedal, olemasolevat haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik, ala kuulub VKG-le).

Asukohaalternatiivide 2 ja 3 puhul tuleb eriplaneeringu koosseisus arvestada taristu rajamisega (transporditeed ja konveieri kulgemine), lisaks on mõlemal alal kogu ulatuses maaparandust reguleerivad võrgud ning tagada tuleb piirkonna maaparandussüsteemi eesmärgipärane toimimine.

Endise Aidu karjääri piirkonnas asuv asukohaalternatiiv 4 eeldaks vahepeal väljatöötatud Aidu karjääri arengukontseptsiooni ümbervaatamist, samuti olemasolevate tuulikute teisse kohta

üleviimist. Arvestades ka kaugust õlitehasest ning et eeldatavad transporditeed läbivad teist omavalitsusüksust, ei ole kokkuvõttes tegemist realistiku alternatiiviga.

3. Planeeringuprotsess

VKG on huvitatud maksimaalselt avalikust käitise kavandamise protsessist. Prügila kavandamine läbi KOV EP võimaldab välja selgitada olulised kaalutlused ja annab ühtlasi kindluse, et valitud asukoht ja prügila on piirkonda sobivad. Oleme arvestanud, et planeeringu koostamise orienteeruv ajaskaala on ligikaudu 2,5 aastat. Oleme omalt poolt valmis igati panustama planeeringu materjalide väljatöötamisse. Praeguseks on koostatud prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang (peatükis 3). Tutvustame seda hea meelega omavalitsusele, võimalusel ühisel kokkusaamisel.

Oleme teadlikud, et planeeringuprotsessi läbiviimiseks on eeldatavalt vajalik riigihange planeeringu ja mõjude hindamise konsultandi leidmiseks. Vajaduse ja soovi korral saame omavalitsust kui planeeringu koostamise korraldajat aidata hankedokumentatsiooni koostamisel tuginedes Eesti Planeerijate Ühingu ja Rahandusministeeriumi poolt koostatud juhendmaterjalile „[Soovitused ruumilise planeerimise konsultatsioonihanke läbiviimiseks](#)“.

4. Lähteandmed ja uuringute vajadus

KOV EP läbiviimisel läheb vaja erinevat tüüpi lähteandmeid. Põhiosas tugineti esialgse planeeringulahenduse väljatöötamisel olemasolevatele ruumi- ja keskkonnaseisundi andmetele, kasutades eelkõige Maa-ameti ja Statistikaameti poolt koondatud andmekogusid ja väljaantud materjale. Ruumiandmete puhul on olulisemateks andmekogudeks maakatastri andmed, Eesti topograafiline andmekogu (ETAK), maa-ameti kitsenduste ja maakatte andmebaas ja Eesti Looduse Infosüsteem-Keskkonnaregister (EELIS). Riikliku seire käigus saadud keskkonnaseisundi andmed on koondatud keskkonnaseire infosüsteemi KESE (kese.envir.ee). Olemasolul kasutatakse ka asukohaspetsiifilisi andmeid (nt õhukvaliteedi pidevseirejaamade tulemusi Eesti õhukvaliteedi juhtimissüsteemist ohuseire.ee). Riiklikele ametlikele andmebaasidele tuginemine tagab planeeringulahenduse usaldusväärsuse ja vähendab mitmeti mõistetavusest tulenevaid vaidlusi.

Lähteandmeid kasutati sobivate asukohtade leidmisel läbiviidud geoinformaatilises analüüsis, GIS-analüüsi kasutatakse ka detailse lahenduse väljatöötamisel.

Vajalikuks võivad osutuda ka alusuuringud. Nende väljaselgitamiseks on vajalik koostöö erinevate osapoolte, eelkõige Keskkonnaametiga. VKG on valmis omalt poolt koondama lähteseisukohtade väljatöötamise kavatsuse sisendi ja vormistama esialgse versiooni nimetatud dokumendist.

Keskkonna- ja maaelukomisjoni koosoleku protokoll nr 22

Kiviõlis

02.oktoober 2020.a.

Koosolek algas kell 17.09.2020 e-kirja teel

Koosolek lõppes kell 28.09.2020

Koosolekul osalesid komisjoni liikmed: Jevgeni Korniltsev, Leino Tammann, Hannes Prits, Eldur Lainjärv

Koosolekult puudusid komisjoni liikmed: Arno Strauch, Mehis Kreisman

Koosolekule oli kutsutud: vallavalitsuse esindajad Andrea Eiche, Enno Saarmets ja Anu Needo; Bert Lõuke Viru Keemia Grupp AS Tehnikajuht

Koosoleku juhataja: komisjoni esimees Jevgeni Korniltsev

Koosoleku protokollija: komisjoni esimees Jevgeni Korniltsev

Vaadati läbi ja kinnitati **päevakorda** alljärgnevad küsimused:

1. Meetmesse „Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes“ taotluse esitamine ja omafinantseeringu kinnitamine.

Ettekandja Anu Needo.

2. Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri korrastamisprojekti kooskõlastamine.

Ettekandja Enno Saarmets

3. VKG AS taotluse KOV eriplaneeringu algatamiseks, et rajada Lüganuse valda poolkoksi jäätmeoidla.

Ettekandja Kaie Metsaots.

Päevakorra punkt nr 1

Anu Needo: Jäätmejaama taotluse eelnõu seletuskirjas on lahti kirjutatud, mis plaanis on. Kes soovib, saab juurde lugeda Lüganuse valla jäätmekavast siit: <https://www.lyganuse.ee/jaatmemajandus> Punktis 5.2.2 on pikemalt selgitatud jäätmejaama sisu.

Jevgeni Korniltsev: Väga hea idee, et teha jäätmejaam, kuid jäätmejaama avamisel peab võtma arvesse, et kasutab seda elanikkond, st et vältida prügi sattumist loodusesse ja teha inimestele mugavaks, peaks jäätmejaam olema vähemalt 1 kord kuu või veel parem iga laupäev avatud.

Anu Needo: Toetuse määruks on sätestatud nõue, et jäätmejaama toetuse korral peab toetuse saaja projekti lõpparuandes tõendama, et jäätmejaama lahtiolekuajad tagavad elanikkonnale võimaluse sorditud ja liigiti kogutud jäätmed sobival ajal üle anda **nädalas** vähemalt 30 tunni jooksul, **sh vähemalt kaheksa tundi ühel puhkepäeval**. Teadmiseks, et ka praegu on ERRA OJP avatud igal laupäeval 9.00-15.00 ja töötavatel inimestel on seda võimalik kasutada! Peale projekti lõppu tuleb suurendada laupäevast lahtiolekuajaga 2 tunni võrra.

Jevgeni Korniltsev: Loodan, et enamus kogutavast prügist läheb võimalusel taaskasutusse/ümbertöötlemisse. Praegu on sügavalt puudus näiteks tekstiilikonteinerist, sest vanasti võttis vanu tekstiiltooteid ümbertöötlemisse vastu nt H&M, siis praegu seda ei tehta, kuid tänapäeva kvaliteedi juures tekstiilijäätmeid tekib.

Anu Needo: Jäätmejaamas liigiti kogumise eesmärk ongi suunata kogutav taaskasutusse – muud jäätmed ju annab inimene ära korraldatud jäätmeveo raames. Tekstiilijäätmete kogumine on jäätmejaamas plaanis. Meil on huvi tundnud ka nn uuskasutuskeskused, et tegeleda kasutatud rõivaste ja mööbli kogumisega meie vallas. Esialgu pole veel leitud sobivaid ruume.

Jevgeni Korniltsev: Praegu võetakse Erras vastu ka ravimeid ja vanu elektroonikaseadmeid, kas planeeritavas jäätmejaamas see jätkub?

Anu Needo: Eelnõu seletuskirjas on **kohustuslik nimekiri** jäätmeliikidest, mida peab hakkama jäätmejaamas vastu võtma. **Ravimid** kuuluvad ohtlike jäätmete hulka ja **elektroonikaseadmete osad** probleemtoodete hulka. Järelikult nende kogumine peaks jätkuma.

Jevgeni Korniltsev: Kas jäätmejaama avamise järel jätkatakse või tehakse uusi nõ väljasõidukampaaniatega (konteiner viiakse konkreetsesse kohta konkreetses ajaks, et elanikud saaks kodule lähemal ladustada tekkinud prügi), nagu suuregabariitse prügi kogumiskonteiner kevadeti ja kevadel/sügisel komposteeritava biolagunevate jäätmete (lehed, oksad jms) kogumine ?

Anu Needo: „Väljasõidukampaaniad“ peaks teoreetiliselt mõeldes lõppema peale jäätmejaama laienduse valmimist, kuna seal võetakse siis juba vastu **KÕIKI jäätmeliike**, mis ei ole hõlmatud korraldatud jäätmeveoga. Erra ei asu väga kaugel ühestki kodumajapidamisest ja neid kaste ei pea veelgi rohkem „kodule lähemale“ viima. Halb asi on see, et suurde konteinerisse pannakse kõik läbisegamini ja keegi peab hakkama ikkagi jäätmeid sorteerima või kui me ei suuda neid sortida, siis kulgevad need Uikalasse, mis ei ole kindlasti kõige otstarbekam viis taaskasutuseks. Õigem oleks, et igaüks ise sordib oma jäätmed ja viib need vastavalt jäätmejaama. Selles ongi jäätmejaama mõte! Aga kuidas tegelikkuses kujuneb, mida otsustavad poliitikud ja kuidas selle tegevuse kannatab välja valla eelarve – ei oska ennustada. Jäätmejaama ülalpidamine ise on juba täna suhteliselt kulukas.

Jevgeni Korniltsev: Kas plaanitakse ka kompostereid mitte ainult Erra, vaid ka linna/valla territooriumi konkreetsetesse kohtadesse, nagu praegu on klaasi- ja pakendikonteiner või isegi ühistute territooriumile? Vajadus oleks selleks olemas ja komposteeritavate jäätmete puhul on oluline kasutusmugavus ja seda laadi jäätmeid viiakse välja tihedamini.

Anu Needo: iolagunevate jäätmete kogumine on korraldatud ära konkursiga ja alates 17.12.2020 laieneb kogu valla territooriumile s.h Kiviõli linnas, vedajana Ragn-Sells.

Ragn-Sells'i teenuste hulgas hinnakirjas on ette nähtud biolagunevate köögi-ja sööklajäätmete kogumine. **Ühistud saavad tellida vastavad konteinerid:**

140L konteiner - graafikujärgne tühjendus 0,01 EUR, konteineri rent 1,75 EUR.

240L konteiner – graafikujärgne tühjendus 0,01 EUR, konteineri rent 2,10 EUR.

Biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumismahuti minimaalne tühjendamissagedus **on vähemalt üks kord 14 päeva jooksul** (valla jäätmehoolduseeskiri).

Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed kuuluvad vastuvõtmisele Erras. Meil tuleb läbi mõelda, kuidas seda kraami seal komposteerida ja taaskasutada.

Hannes Prits: Kuidas on piirkonnas lahendatud ehitusjäätmete ja ehitusest üle jäävate pinnaste käitlemine? Ametlikult saab viia vist ainult Uikalasse?

Anu Needo: Ehitusjäätmeid ja kattepinnast võetakse vastu Uikala prügilas, Lääne-Viru Jäätmekeskuses ja Narva pool on ka mõni firma, kes võtab.

Ehitusloaga ehitamise puhul on käitlemine meie jäätmehoolduseeskirjas ka lahti kirjutatud ja **ehitusloa alusel toimuva ehitustegevuse lõpetamisel tuleb esitada omavalitsusele tekkinud jäätmete käitlemist või üleandmist tõendavad dokumendid**. Praktikas lahendatakse neid asju projektipõhiselt – tellija ja töövõtja koostöös ning mida näeb ette ehitusprojekt. Pinnase paigaldamisel uude kohta tuleb ju ka Keskkonnaametit teavitada jäätmete taaskasutamisest maa-ala täitmiseks ja saada vastav jäätmekäitleja registreerimistõend. Suurte objektide puhul ei ole probleeme esinenud.

Erakinnistutel toimuv ehitamine, mis tihtilugu ei ole ka ehitusloa kohustuslik, on reguleerimata s.t vald ei jõua seda jälgida. Sotsiaalmeedias olen sattunud kuulutustele, kus keegi pakub „soodsat“ teenust – veetakse välja ehitus-lammutusprahi. Olen inimestele soovitanud nõuda vastavat tõendit – kuhu on jäätmed üle antud. Siin ongi väga nõrk koht, kus inimene, kellel ei ole kusagile viia, annab soodsat teenust pakkuvale isikule oma lammutusprahi ja hiljem avastatakse see metsast. Lähedalasuvasse jäätmejaama ehk suudaks inimene ise veo ära korraldada.

Jevgeni Korniltsev: Äkki tasuks selle või mõne muu projekti raames soetada eraisikutest/ühistutest kodumajapidamistele komposterid? Sel juhul ei pea nad viima komposteeritavaid jäätmeid Erra, vaid saavad neid ladustada/käidelda oma territooriumil. Kas selline võimalus on programmis ja kas saab selle võimaluse liita seekord taotlusse?

Anu Needo: Määruse seletuskirjast: termin **kodukomposter** on eelnõukohase määruse tähenduses kodumajapidamises tekkinud biojätmete tekkekohas mikro- ja makroorganismide kaasabil aeroobseks lagundamiseks ettenähtud anum, kuhu on takistatud lindude ja loomade juurdepääs. See tähendab, et komposter peab olema suletud. Tagatud peab olema õhustatus, et toimiks aeroobne protsess. Kompostri suurus peab olema mõistlik ja arvestama majapidamise vajadusi. Suurema kompostri kui 420 liitrit soetamist ei toetata, kuna eramajade jaoks ei ole suurem komposter mõistlik. **Korteriühistute puhul vajab esmalt lahendamist küsimus, kes hoolitseb kompostri õigesti kasutamise eest. Enne, kui tasub suuremas koguses toetada ka kortermajade jaoks kompostrite muretsemist, peab see praktika kujunema.** Küll on võimalik anda kompostreid paarismajadele või ridaelamutele ja sõltuvalt majapidamistest kas igale eraldi või mitmele koos. Liiga suures kompostris ei pruugi toimuda tõhusat kompostimisprotsessi, kuna kompostrisse lisatavate biojätmete kogused võivad olla liialt väikesed. KOV-idel on võimalik otsustada, kui palju ja kui suuri (kuni 420 l) kodukompostreid olenevalt piirkonna ja majapidamiste iseloomust vaja on. Kompostrite turuhinnad on enamasti vahemikus 50–90 eurot.

Mainin veelkord, et me peaks eelkõige saavutama olukorra, kus korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldajad võtaksid kätte, õpiksid ja harjuksid ära biolagunevate jätmete üldse eraldi kogumise. Ragn-Sells-ile saab seda oma kodu lähedal praktiliselt tasuta üle anda ja rentida soodsa hinnaga konteinerit. Sellega pole veel keegi õieti kokkugi puutunud. Erra ei pea ühistu inimene midagi viima hakkama.

Eramajapidamises võib biolagunevaid kompostida ka lahtiselt aunades või ise rajada kompostikast, selleks ei pea omama spetsiaalset kompostrit. Ning inimesed ka teevad seda.

Korteriühistutele mina siiski soovitaksin tegutseda korraldatud jäätmeveo raames ja siis kunagi hiljem liikuda edasi komposteerimise suunal.

Eriti hästi ei kujuta seda komposteerimist ette tiheasustusaladel kortermajade vahel. Ja 1-2 x aastas viia oma lehed ja oksad Erra see ei tohiks ka olla ületamatu.

Jevgeni Korniltsev: Meie pere sorteerib jäätmeid, sh biolagunevaid. Probleem ongi, et korteris elades pole neid kuskile viia, mistõttu ei pruugi paljud korterites elajad just sel põhjusel biolagunevaid jäätmeid sorteerida. Kas saan õigesti aru, et praegu on küsimus KÜ tegevuste ja soovi taga? Mis tegevusi on vald sel teemal teinud, et julgustada ja suunata kü jäätmeid, sh biolagunevaid, sorteerima ja eraldi käitlema? Koolitused? Infopäevad? Koosolekud?

Anu Needo: Nagu mainisin, alates 17.12.2020 hakkab Kiviõlis vedama Ragn-Sells ja alates 17.12.2020 saavad KÜ-d alles endale taotleda bio-konteinereid. Sõlmitakse kõik uued lepingud ja rakenduvad uued hinnakirjad. Küllap selle ettevalmistustööga hakatakse varsti pihta ka KÜ-de suunal. Iga teadlikum pere on teretulnud ka ise oma KÜ-s sortimist julgustama ja juhatusele vastavaid konteinereid nõudma.

Jevgeni Korniltsev: Loomulikult pöördume ka ise ühistu poole, kuid KÜ-de juhatused kipuvad vahel uskuma pigem KOVi juttu, kui elanike oma, seega on iga (sõnaline) toetus ka KOVi poolt teretulnud,

Arutelu kokkuvõtte:

Komisjon hääletas ja hääletuse tulemusena võttis vastu otsuse nõustuda esitada taotlus meetmesse „Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes“ ja kinnitada omafinantseering.

Päevakorrapunkt nr 2

Hannes Prits: 1) Vallavalitsuse koostatud eelnõu viitab kohustusele taastada kohalikud teed 7510149 Kaubastu tee ning 7510002 Ilmaste tee kaevandamisele eelnenud seisukorra- ja asukohale vastavaks. Kas tegemist saaks oleme avalikult kasutatavate teedega? Milline peaks oleme teede taastamisjärgne kandevõime? Kelle omandisse läheksid teed korrastamisjärgselt (st eratee, riigitee, KOV-le kuuluv tee)? Kohalike teede puhul on kvaliteet ja kandevõime väga olulised – pole mõtet võtte valla bilanssi kehva ehituskvaliteediga ja nõrga kandevõimega (a 'la 8 t massipiirang) teid.

2) Korrastamise üldine suund on metsamaa st ala metsastatakse. Kas rekultiveeritavale alale on ette nähtud mingi muu sihtotstarve? Maaomanik on vist peamiselt riik st RMK? Eelnõus, punkt 1.4 sedastab, et vaja on „Kujundada karjääri alale, sobivasse asukohta, tranžeede asemel kunstlik järv pindalaga ca 4 ha.“ Küsin, et mis selle punkti eesmärk on? Kui ala jääb metsamaaks (mitte näiteks puhkealade maaks) siis oleks ju ka veega täitunud tranžeed igati sobilik lahendus?

Enno Saarmets: 1) Kaubastu tee T1 (75101:001:0218), 13201 Sonda-Satsu tee (75101:002:0064) ja Ilmaste tee T1 (75101:001:0207) ja Ilmaste tee T2 (75101:001:0243) on munitsipaalomandis st. avalikus kasutuses. Täiendavate teede bilanssi võtmist ei ole kavandatud, küll aga peaks Ilmaste tee erakinnistutel asuvad osad olema määratud avalikult kasutatavateks, tagamaks juurdepääsu erinevatele kinnistutele. Korrastamisprojektis on näidatud metsateede konstruktsioon punktis 4.4.1. Kuna teede projekti eraldi ei koostata, peavad kohalikud teed vastama enne karjääri alla minekut eelnenud seisukorrale.

2) Eelnõu punkti 1.4 eesmärk on taotleda karjäärialale veekogu, mida saaksid inimesed kasutada puhkekohana. Veega täitunud tranžee ei ole puhkeotstarbeks parim lahendus. Korrastamisprojekt sätestab osas 4, et „Tehnoloogilise korrastamise eesmärk on kaevandamisjärgse maastiku ümberkujundamine looduslähedaseks ja maa-ala väärtuse tõstmine. Kaevandamise järgse ala veerežiimi kujundamine selliselt, et välditud oleks liigniiskete alade teke ning võimalik oleks ala kujundada metsamaaks ning veekoguks arvestades Keskkonnaameti tingimusi“. Seega ei välista metsamaa sihtotstarve veekogu (loe: sealhulgas kunstliku tiigi või järve) olemasolu.

Keskkonnaamet on 04.september 2019 kirjaskirjas nr 1-3/19/1792 kirjaskirjastanud, et kaevandatud ala korrastatakse vastavalt kehtivale kaevandamisloale metsamaaks ja tehisveekoguks.

Keskkonnaministri 07.04.2017 määruse nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded, kaevandatud maa ning selle korrastamise kohta aruande esitamise kord ja aruande vorm ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ § 14 sätestab veekogu rajamise nõuded. Põhja-Kiviõli II karjäärialale kujundatakse veekogud (täitunud tranžeed) erinevate veetasapindadega ja nende hoidmiseks truubid-regulaatorid. Seega peaks olema võimalik sobivasse kohta rajada ka sobiva kuju ja suurusega kunstlik järv. metsamaaks ja tehisveekoguks korrastamiseks.

Arutelu kokkuvõtte: Kooskõlastada Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri korrastamisprojekt

Päevakorrapunkt nr 3

Kaie Metsaots: Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531; edaspidi VKG) esitas 18.08.2020 Lüganuse Vallavalitsusele taotluse (6-2/1393) Lüganuse valla eriplaneeringu algatamiseks (edaspidi KOV EP), sooviga kavandada valla territooriumile tööstusjäätmete prügila (edaspidi prügila). Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Keskkonnaministri 14.12.2015 määrus nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lg 2 ning määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajääde ja poolkoks ohtlik jääde.

Vastavalt planeerimisseaduse § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi ORME) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Praegu kehtivas üldplaneeringus (kehtestatud 28.07.2004) ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valikuks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. Planeerimisseaduse § 98 lg 2 näeb ette, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut (minimaalselt kaht) võimalikku asukohta. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb ORME-na: tavajäätmete keemiliseks töötlemiseks mõeldud rajatis, kus töödeldakse üle 100 tonni jäätmepäevast (punkt 6) ja ohtlike jäätmepäevast ladestamise paik (punkt 7).

Taotletava KOV EP eesmärgiks on ORME jaoks parima võimaliku asukoha valiku menetluse läbiviimine ja prügila rajamise detailse lahenduse (sh ehituslikud küsimused) väljatöötamine. Asukoha valimisel palutakse arvesse võtta VKG õlithase lähedust (Keemia vkt 12j, Kohtla-Järve, 32217:001:0046). Asukoht peab vastama ka järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlithasest;

Bert Lõuke täpsustus: miks jäävad välja teised kohaliku omavalitsuse üksused - hinnates reaalseid võimalusi ei ole mujal ruumi, lisaks peab KOV eriplaneeringu ala, millelt asukohti otsitakse, jääma ühe KOV piiridesse

- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Kui kavandatava prügila maht on 100 mln tonni, siis praegu tekkiva aastase koguse ladestamisel on prügila kasutusega 31 aastat. Koostatud on prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang Hendrikson&Ko OÜ poolt (2019. a), milles kaaluti nelja asukohaalternatiivi (joonis 1 lisatud protokollile). Selgus, et alternatiiv nr 1 on tehniliste ja keskkonnatingimuste poolest eelistatud asukoht, sest ala on õlithasele lähedal, olemasolevat haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik, ala kuulub VKG-le.

VKG on planeeringu koostamisest huvitatud isikuna vastavalt planeerimisseaduse § 4 lg-le 21 valmis kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud. Ollakse valmis panustama planeeringu materjalide väljatöötamisse. Vajaduse ja soovi korral aitab VKG omavalitsust kui planeeringu

koostamise korraldajat hankedokumentatsiooni koostamisel. Nii asukohtade leidmisel kui ka detailse lahenduse väljatöötamisel kasutatakse geoinformaatilist analüüsi. Alusuuringute vajaduse väljaselgitamiseks on vajalik koostöö erinevate osapoolte, eelkõige Keskkonnaametiga. VKG on valmis koondama lähteseisukohtade väljatöötamise kavatsuse sisendi ja vormistama esialgse versiooni nimetatud dokumendist.

Bert Lõuke: VKG jätkab põlevkivi ümbertöötlemist, kuid eeldatavalt 6-10 aasta pärast on olemasolev tööstusjäätmete prügila ammendunud. Miks kohaliku omavalitsuse eriplaneering: planeerimisseaduse järgi tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitisega ja KOV eriplaneering on ette nähtud. Eriplaneeringu käigus tuleb analüüsida vähemalt kahte alternatiivset asukohta.

Asukohavaliku kriteeriumud (vt Kaie Metsaots ettekanne).

Nendele kriteeriumitele vastavate asukohtade olemasolu analüüsiks tellis VKG prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnangu, milles GIS analüüsi abil välistati asukohad, kuhu õigusaktidega sätestatud piirangute ning praeguse/planeeritud maakasutuse järgi prügilat rajada ei ole võimalik. Hinnati kogu Lüganuse valla territooriumi. Leiti 4 potentsiaalset ala, millest Aidu piirkond tuleks samuti välistada – prügila rajamine eeldaks vahepeal väljatöötatud Aidu karjääri arengukontseptsiooni ümbervaatamist, samuti olemasolevate tuulikute teisse kohta üleviimist. Arvestades ka kaugust õlitehasest ning et eeldatavad transporditeed läbivad teist omavalitsusüksust, ei ole kokkuvõttes tegemist realistliku alternatiiviga.

Analüüsist selgus, et asukohaalternatiiv 1 on tehniliste ja keskkonnatingimuste poolest sobivaim asukoht - ala on õlitehasele lähedal, sisuliselt olemasoleva prügila kõrval, haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik, ala kuulub VKG-le. Alale on väljastatud VKG-le lubjakivi kaevandamisluba, et varustada kavandatav tsemenditehas toormega, kuid kokkuvõttes projekti ei realiseerita ja muuks otstarbeks see lubjakivi kasutatav ei ole. Kuid ainuke võimalus muuta kinnistu kasutusotstarvet prügila rajamiseks on läbi KOV eriplaneeringu.

Asukohaalternatiivide 2 ja 3 puhul tuleb eriplaneeringu koosseisus arvestada taristu rajamisega (transporditeed ja konveieri kulgemine), lisaks on mõlemal alal kogu ulatuses maaparandust reguleerivad võrgud ning tagada tuleb piirkonna maaparandussüsteemi eesmärgipärane toimimine.

Kas piirduda asukohavalikul juba eelnevalt tehtud analüüsiga? VKG on huvitatud maksimaalselt avalikust prügila kavandamise protsessist ja seda eeldab ka planeerimisseadus. KOV eriplaneeringu protsessis saab tehtud tööd lähteandmetena kasutada, kuid menetlusosalised ja avalikkus peab jõudma ühiselt kaalutledes eeltoodud järeldusteni. Oleme omaltpoolt valmis igakülgselt panustama materjalide ettevalmistamisse ja kandma planeeringuga seotud kulud.

Jevgeni Korniltsev: 1. Kui tuleb asukoht nr 4, siis kuidas see mõjutab Aidu Veemaailma, kuhu vald on tohtu raha sisse pannud?

2. Kui tuleb asukoht 1, mida eelistab ise ettevõtte, siis:

2.1 kus on lähimad elumajad, kus aastaringselt elatakse?

2.2 kas on kaitsealuste loomade/taimede elukohti/asukohti?

2.3 millist mõju vallavalitsus praegu selles asukohas näeks valla turismile ja muudele valdkondadele (töökohad vms)?

2.4 mis kasu saab vald prügilast oma maa-alal-keskkonnamaksud täidavad valla eelarvet?

Kaie Metsaots: 1. Asukoht nr 4 tuleks alternatiivide hulgast välja jätta. Peale Aidu Veespordikeskuse plaanide on endise karjääri alale tehtud teemaplaneering "Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektid".

2.1 Lähimad elamud on lõunas ja edelas 1,2 km kaugusel Roodu külas Toila vallas (Kangru 32003:001:0001, Vanajõe 32003:001:0007, Tihkani 32003:001:0016 jt).

2.2. Looduskaitseliste piirangute osas esitasin Keskkonnaagentuurile päringu. Vastus tuleb 2-3 päeva jooksul. Maa-ameti geoportaalis looduskaitse ja Natura 2000 kaardirakendus ei tööta (st Flash ei tööta). Lähim kultuurimälestis 1,3 km kaugusel Roodu külas Toila vallas.

2.3. Alternatiiv 1 puhul ilmselt mõju turismile ei oleks suur, kuna asub juba olemasoleva tööstusala ja jäätmemäe vahetus naabruses. Töökohtade osas võib arvata, et tööd saavad õlitööstuse enda töötajad, aga sellele küsimusele oskab Bert Lõuke ilmselt paremini vastata.

2.4. Jätan selle küsimuse Bert Lõukele selgitada.

Bert Lõuke: VKG poolsed vastused küsimustele on järgnevad:

1. Eriplaneeringu eesmärk ongi välistada konfliktid asukohad, kuhu prügilat rajada ei saa. See, et asukoht on GIS analüüsi alusel võimalik (hinnatakse looduslike tingimusi ja olemasolevat asustust), ei tähenda et see tingimata on reaalseks asukohaks eriplaneeringu läbiviimiseks. Ka VKG ei pea seda asukohta sobivaks, üheks põhjuseks just Aidu piirkonna puhkemajanduslik arendamine.

2.1. Lisaks Kaie poolt toodule toome välja, et eriplaneeringu 1. etapi käigus on kaugus elamutest üks asukohavaliku kriteeriume.

2.2 Ei ole. Eriplaneeringu 1. etapi käigus on kaugus looduskaitseobjektidest üks asukohavaliku kriteeriume.

2.3 Kõikide eriplaneeringus alternatiivsete asukohtade hulka jõudvate kohtade osas hinnatakse igakülgset mõju, sh turismile ja töökohtadele. Mõju töökohtadele peab ka arvestama, et kui VKG ei saa prügilat jaoks asukohta, siis sellisel juhul VKG-l puudub võimalus arendada välja ka Uus-Kiviõli kaevandus ning sellega seoses Lüganuse valla tööhõivele mõju negatiivne.

2.4 Keskkonnatasude seaduse § 551 lg1 p26 alusel saab KOV 0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta. Planeeritav Uus-Kiviõli kaevanduse aastaseks kaevemahuks on planeeritud u. 6'000'000 tonni. Seega laekuks valla eelarvesse hinnanguliselt 1'650'000 eurot aastas. Põlevkivi lend- ja koldetuha tonni kõrvaldamise saastetasust kantakse 0,08 eurot ühe kõrvaldatud tonni eest kõrvaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse. [RT I, 22.12.2018, 1 - jõust.

01.01.2020]. Kuna jäätmekoodi ei ole juurde pandud, siis seda rakendatakse Kiviter seadmete poolkoksi ja Petroter seadmete tuha puhul. Sellisel juhul lisanduks valla eelarvesse 248 000 € aastas.

Jevgeni Korniltsev: kuidas see poolkoksiprügila laiendamine on kooskõlas üldise CO₂ vähendamise suunaga? Kui me räägime üldiselt, siis lähiajal kavandatakse põlevkivitööstust vähendada, kuidas VKG siis arvab, et 6 aasta pärast teil puudub ladustamise plats ja uus plats on vajalik 30. aastaks kasutamiseks? Maa-ameti kaardi järgi on kohal number 1 soine ala. Kas see prügila rajamine ei tekita lisaohtu pinnaseveel

Bert Lõuke: Meie tootmine on ehitatud õli, elektri- ja soojusenergia koostootmisel. VKG põhitoodeteks on põlevkiviõli ning -keemia. Põlevkiviõli müüme maailmaturgudel ning kõikide prognooside järgselt nõudlus kasvab vähemalt aastani 2040. Elektrit suuname börsile ning soojusenergia läheb Kohtla-Järve ning Jõhvi linnade kütmiseks. VKG ei kasuta põlevkivi energia tootmiseks otsepõletamisel. Tootes põlevkivist otse elektrit on tänases turuolukorras raske konkureerida (CO₂ hinna kasv) ning pigem on see hääbuv suund. Põlevkiviõli tootmise vähendamist ei ole ette nähtud riiklikes arengukavades aastani 2030 ega ka kuni 2050. Sellest lähtuvalt teeme meie ka oma pikaajalised plaanid. Lisaks töötame jätkuvalt oma tootmise protsesside efektiivistamise kallal ning sellega püsime jätkuvalt konkurentsivõimelisena.

Me ei näe täiendavat ohtu pinnaseveele, kuna lähtume nii projekteerimisel kui ka ehitamisel rangelt ala looduslikest iseärasustest.

Lisa: Joonis 1 VKG tööstusjäätmete prügila asukoha alternatiivid

Komisjoni otsus: Vaja arvesse võtta prügila rajamisel kõiki keskkonnaohutuse nõudmisi, et mitte lubada õhu- ja pinnasevee reostamist.

Koosoleku juhataja

Jevgeni Korniltsev

/allkirjastatud digitaalselt/

Koosoleku protokollija

Jevgeni Korniltsev

/allkirjastatud digitaalselt/

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISA 2. AVALIKUL VÄLJAPANEKUL LAEKUNUD KIRJAD JA VASTUSKIRJAD

Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald, Ida-
Viru maakond

Teie: 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie: 13.12.2021 nr 16-6/21-14622-002

**Arvamus Lüganuse valla eriplaneeringu
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta**

Edastasite Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (TTJA) 16.11.2021 kirja nr 6-2/2053, millega teavitasite Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikust väljapanekust.

Lüganuse valla eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on läbi viia parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus. Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ala jääb Lüganuse valla territooriumile.

TTJA tutvus asjakohaste materjalidega ning edastab järgnevad märkused:

1. Vastavalt EhS §73-le tuleb raudtee kaitsevööndis ehitamiseks taotleda luba nii raudteevaldajalt kui ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt (TTJA). Loa taotlemiseks TTJA-lt palume vähemalt 30 päeva enne tööde algust saata aadressile info@ttja.ee raudteevaldaja kirjalik nõusolek, projekti seletuskiri ning asendiplaan.
2. Raudtee kaitsevööndis tehtavate tööde käigus ei tohi rikkuda majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määruses nr 71 „Raudtee tehnokasutuseeskiri“ viidatud raudtee ehitusgabariidi nõudeid. Ehitusgabariit on rööbastee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa (erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga). Raudtee kaitsevööndis ehitise ehitamisel tuleb arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooniga. Raudtee kaitsevööndis on keelatud ohustada liiklust ja takistada nähtavust raudteel.
3. Eriplaneeringu menetlusse on asjakohane kaasata ka raudteevaldaja.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Roosimägi

ehituse tegevusõiguse talituse juhataja

Maarja Moks +372 667 2063

maarja.moks@ttja.ee

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee
mait.rei@lyganuse.ee

Teie: 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie: 14.12.2021 nr 9.3-4/21/15545-2

**Seisukoht Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku
omavalitsuse eriplaneeringu
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta**

Esitasite Terviseametile Viru Keemia Grupp (VKG) AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohad (edaspidi LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK) seisukoha esitamiseks. Lüganuse valla eriplaneeringu ning KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289.

Eriplaneeringu eesmärgiks on leida põlevkivikeemiaga tegeleva VKG AS tööstusjäätmete prügila rajamiseks sobiv asukoht ning töötada välja prügila rajamiseks detailne lahendus. Planeerimisprotsessiga paralleelselt kavandatakse hinnata ka plaanitud tegevuse mõju keskkonnale, mille kohta koostati KSH VTK.

Eriplaneeringu ala (ligikaudu 172 km²) asub Lüganuse valla kirdeosas ning piirneb idas Toila valla ja Kohtla-Järve linnaga ja kagus Alutaguse vallaga. Planeeringu LS ja KSH VTK koostamisel määratleti kriteeriumid (sh veekogude-, teede- ning elu- ja ühiskondlike hoonete asukohad), mille alusel esmaselt analüüsiti prügila ala võimalikud asukohaalternatiivid. Eriplaneeringu LS esmase kaardianalüüsi põhjal selgitati ja määratleti prügila võimalike asukohaalternatiivide ala, mis hõlmab riigimandis olevat maad (Tuhavälja, kü tunnus 43701:003:0127 sihtotstarbeta maa; Kohtla metskond 2, kü tunnus 43701:003:0310; Kohtla metskond 80, kü tunnus 43701:003:0131; Kohtla metskond 81, kü tunnus 43701:003:0132; Aru, kü tunnus 43701:004:0176 ja Aasa, kü tunnus 43701:004:0168).

Esitatud KSH VTK kohaselt eriplaneeringu KSH esimese etapi aruandes hinnatakse kavandatava tegevusega kaasneva mõjude (vahetu, kaudne, kumulatiivne, sünergiline, lühi- ja pikaajaline, soodne ja ebasoodne) keskkonnale, tehakse ettepanek sobivaima prügila asukoha alternatiivi valimiseks ning määratakse kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või vähendamiseks leevendavaid meetmeid.

KMH käigus hinnatakse muuhulgas mõjuvaldkondi:

- mõju välisõhu seisundile – hinnatakse tööstusprügila rajamisega kaasnevat mõju (ehitusperioodil ja prügila kasutamisel) õhukvaliteedile, mis on seotud tekkiva müra ja õhku paisatavate saasteainete, sh tolmuuga. KSH I etapi aruandes ka vajadusel määratakse kavandatava tegevuse müratasemele tingimused, mida järgida eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel.

- mõju inimese tervisele ja heaolule – prügila rajamisel välistatakse selle ala ümbruses elu- või ühiskondlike hoonete (puhvertsoon 700 m). KSH I etapi aruandes käsitletakse tööstusjäätmete prügila rajamisel mõju inimese tervisele, mis on seotud õhukvaliteedile, müratasemele ja põhjaveekvaliteedile avalduva mõjuga. Samuti inimeste heaolu mõjutava visuaalse häiringu hindamiseks visualiseeritakse kavandatava tegevuse mõju maastikuilmele.
- mõju veekvaliteedile ja veerežiimile – hinnatakse kavandatava tegevuse mõju maaparandussüsteemide toimimisele ja pinnavee kvaliteedile ning vajadusel määratakse veekogude seisundi kaitseks leevendusmeetmeid või tingimusi. Vajadusel käsitletakse võimalikku mõju põhjaveele tööstusjäätmete ladestamisel.

Terviseameti Ida regionaalosakond on tutvunud Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu ka asjaolule:

- nii ehitusperioodil kui ka prügila kasutamisel ei tohi kavandatava tegevuse ala (sh teevõrgustik) lähimal asuvates elamutes vibratsioon (nt raske veoautode liiklemisest) ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marje Muusikus
osakonnajuhataja
Ida regionaalosakond

Jelena Dmitrijeva 5818 1675
jelena.dmitrijeva@terviseamet.ee

MAA-AMET

Marja-Liisa Veiser
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 15.12.2021 nr 6-3/21/18168-2

**Ettepanekute esitamine Lüganuse valla
Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete
prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsusele**

Austatud Marja-Liisa Veiser

Teavitaste 16.11.2021 kirjaga nr 6-2/2053 Maa-ametit kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikust väljapanekust, mis toimub alates 01.12.2021 kuni 31.01.2022. Lüganuse valla eriplaneeringu ja KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on läbi viia parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus. Planeeringu materjalidega oli võimalik tutvuda veebilehel: <https://www.lyganuse.ee/eriplaneering>. Maa-amet, tutvunud kättesaadaval olnud materjalidega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 99 lõike 1 kohaselt tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. PlanS § 105 lõike 1 kohaselt esitatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu koos keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruandega kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõuseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 7 kohaselt, kui planeeritaval maa alal asub maardla või selle osa, kooskõlastatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutusega. Keskkonnaminister on oma 05.03.2019 käskkirjaga nr 1-2/19/198 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuid PlanS sätestatud korras, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 kohaselt võib ministri volitatud asutus lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda või halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat

olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.

Seisuga 03.12.2021 asuvad Lüganuse valla eriplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult üheksa keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat või maardlaosa ning kuus kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist.

Palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste ning nende teenindusmaade piire. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus kasutada WFS-teenust aadressil <https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities> või küsida piiride väljavõtet GIS-failidena. Plaanidele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.

Palume eriplaneeringu koostamisel arvestada, et Lüganuse valla territoorium kattub osaliselt põlevkivi altkaevandatud aladega. Tallinna Tehnikaülikooli poolt on SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel 2015. aastal koostatud töö „Põlevkivi altkaevandatud alade planšettide digitaliseerimine ja stabiilsushinnangu andmine“, mille tekstiosa ja ruumiandmed on kättesaadavad aadressil: <https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Geoloogilised-andmed/Polevkivi-altkaevandatud-alad-p501.html>. Palume planeeringujooniste koostamisel märkida joonistele ka altkaevandatud alad ning vastavalt vajadusele arvestada altkaevandatud aladega mõjude hindamise juures.

Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga. Turbamaardlate puhul palume arvestada MaaPS § 45 lõikes 1 sätestatuga, mille kohaselt turba kaevandamiseks on lubatud kaevandamisluba taotleda üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal.

Seletuskirjas on kirjeldatud: „Mäeeraldised ja turbaalad loeti välistavaks teguriks, va Kohtla-Järve lubjakivikarjäär. Mäeeraldisel on kaevandamisloa nr L.MK/330055 alusel lubatud lubjakivi kaevandamine Viru Keemia Grupp AS kuuluval osaühingul VKG Tsement (registrikood 11436628, alates 17.08.2018 VKG Logistika OÜ). Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõttel kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks. Mäeeraldisel ala on varasemalt peetud sobivaks uue tööstusjäätmete prügila rajamiseks ja alal on juba varasemalt nõukogude ajal prügila rajamiseks ette valmistatud. Toid on looduses juba tehtud. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku koostamisel tehakse koostööd Maa-ametiga ja selgitatakse välja, kas ja millistel tingimustel on võimalik mäeeraldisel ala käsitleda reaalse prügila asukoha alternatiivina. Eriplaneeringu koostamise tulemusena võib tekkida ka olukord, kus praeguse mäeeraldisel ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks. Sel juhul võib tekkida tõendatud ülekaalukas avalik huvi rajada prügila sellele alale ning see võib osutuda kaalukamaks kui riiklik huvi konkreetsel alal lubjakivi kaevandamise vastu.“

Selgitame, et vastavalt MaaPS §14 lõike 2 punktile 2, juhul kui kavandatav tegevus halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, on seda maardla alale võimalik planeerida vaid siis, kui tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta. Kui kaalutlemise tulemusena soovitakse prügilat planeerida Kohtla-Järve lubjakivikarjääri alale, palume seletuskirjas põhjalikult selgitada, miks Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla 8. plokis arvel olev 23 646 tuh m³ tsemendilubjakivi ei ole kaevandamisväärne, miks ükski teine ala ei ole prügila asukoha jaoks sobiv ja mis põhjusel on prügila puhul tegu ülekaaluka avaliku huviga ehitisega.

Selgitame ja palume olukorra analüüsimisel silmas pidada, et põhjendusena saab arvestada ainult argumente, mis on ajas püsivad. Ühe ettevõtte huvi tekkimine ja kadumine ei ole piisav argument lubjakivimaardla kasutusest välja arvamisele. Kohtla-Järve lubjakivikarjäär, millel on kuni 10.05.2048 kehtiv kaevandamisluba nr L.MK/330055, asub katastriüksusel Tuhavälja (tunnus 43701:003:0127), mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Kui praegune kaevandamisloa omaja kaotab huvi kaevandamisloa omamise suhtes, on võimalik, et tulevikus soovib alal kaevandamisluba omada mõni teine ettevõte.

Maavara on uuritud OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud aruandes „Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla Kohtla-Järve IV uuringuruumi geoloogilise uuringu aruanne (varu seisuga 01.01.2015)“, töö nr 14/1347, mis on kättesaadav aadressilt <https://fond.egt.ee/fond/egf/8602>. Uuringuaruandest nähtub, et tsemendilubjakivina arvele võetud lubjakivi vastab suuremas osas kõrgemargilisele ehituslubjakivile esitatavatele nõuetele ja väheses osas madalamargilisele ehituslubjakivile esitatavatele nõuetele. Eeltoodust tuleneb, et ka juhul, kui maavarana arvel olev lubjakivi ei ole väheses nõudluse tõttu tsemendilubjakivina kasutatav, siis saab materjali kasutada ka teisel otstarbel, kõrgemargilise ja madalamargilise ehituslubjakivina.

Dokumendi *Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus* peatükis 4.2 KAASATAVAD JA KOOSTÖÖ TEGIJAD on märgitud (tsiteerin): „Eriplaneering koostatakse ja kooskõlastatakse asjaomaste asutustega, kelleks on Kaitseministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Transpordiamet, Muinsuskaitseamet, Politsei- ja Piirivalveamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Päästeamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Terviseamet.“ Selgitame, et kuna planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal, tuleb planeering kooskõlastada ka Maa-ametiga. Palume täpsustada.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada planeering enne vastuvõtmist Maa-ametile kooskõlastamiseks.

Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tambet Tiits
peadirektor

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium - keskkonnaministeerium@envir.ee

Holger Ehrlich
675 0194 holger.ehrlich@maaamet.ee

MUINSUSKAITSEAMET

Hr. Andrea Eiche
vallavanem
Lüganuse vallavalitsus
Keskpuiestee 20
Kiviõli
Lüganuse vald
43199 Ida-Viru maakond
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 15.12.2021 nr 1.1-7/3447-1

Tööstusjäätmete prügila eriplaneering

Teavitasite Muinsuskaitseametit Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikust väljapanekust ja palusite MKA seisukohta. Seletuskirjas on kultuurimälestise olemasolu nimetatud ühe prügilat välistava tegurina.

- Prügila asukoha eelvaliku esmase analüüsi alal ei asu ühtegi riikliku kaitse all olevat mälestist ning Muinsuskaitseametile ei ole hetkel teada ka ühtegi seni riikliku kaitse alla veel mitte jõudnud muistist sellel alal.
- Lisaks teadaolevatele muististele, on maastikul ka eeldatavat **arheoloogiapärandit**. Näiteks, Varja küla lähiumbrus on tuntud aarete rohkuse poolest (Kiudsoo, M. 2015. „Viking Age votive deposits from Varja, north-east Estonia“ https://arheoloogia.ee/ave2014/AVE2014_08_Kiudsoo_Varja.pdf ja Kiudsoo, M., Tamla, Ü. 2017. „New hoards from Voorepera, Eastern Virumaa“ https://arheoloogia.ee/ave2016/AVE2016_08_KIUDSOO-TAMLA_Voorepera.pdf) ning on võimalik, et esmase analüüsiga määratletud prügila asukohaalternatiivide alal on samuti mõni seni avastamata aare.
- Kuna eriplaneeringu esmase analüüsiga määratletud ala on osaliselt niiske ja soine, on võimalus, et tööde käigus satutakse näiteks sooteedele, rabasaarel asunud asula- või pelgupaigale, sohu peidetud esemetele või rabalaipadele.
- Väljaspool mälestiste ja kaitsevööndite ala toimuvatel kaevetöödel tuleb igal juhul arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kalle Merilai
Ida-Virumaa nõunik
Keskväljak 1
41594 Jõhvi
e-post: kalle.merilai@muinsuskaitseamet.ee
tel: 5347 8582

From: Alar Tetting <Alar.Tetting@rescue.ee>

Sent: Wednesday, December 15, 2021 8:51 AM

To: valitsus@lyganuse.ee

Subject: Lügänuše valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek

Tere,

Oma 17.11.2021 saadetud kirjas (nr 6-2/2053) soovisite saada ettepanekuid parima asukoha leidmiseks prügilale. Anname teada, et Ida päästekeskusel ettepanekud puuduvad, kuid juhime tähelepanu, et juhul, kui prügilä juurde planeeritakse tulevikus erinevaid ehitisi, siis peab olema tagatud tulekustutusvee olemasolu ja päästemeeskonna ligipääs.

Alar Tetting

Ohutusjärelvalve büroo

peainspektor

mob: +372 5300 4667

tel: +372 322 2708

Alar.Tetting@rescue.ee

PÄÄSTEAMET

F. R. Kreutzwaldi 5A | 44314 Rakvere

www.rescue.ee

<http://www.facebook.com/paasteamet>

OHUTUSE EESTVEDAJA

Lüganuse Vallavalitsus

valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 16.12.2021 nr 12-1/21/4271

Arvamus Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Kaitseministeerium tutvus Lüganuse valla veebilehel 01.12.2021 - 31.01.2022 avalikul väljapanekul oleva Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega (edaspidi dokument).

Dokumendist nähtub, et eriplaneeringu ala hõlmab muuhulgas riigikaitse ehitisi Aidu linnakut ja Aidu lasketiiru ning nende piiranguvööndeid. Dokumendi peatükis 2.5 "Eriplaneeringu ala täpsustamine" on märgitud, et riigikaitse ehitised on loetud prügila rajamist välistavaks. Riigikaitse ehitiste piiranguvööndit ei ole käsitletud välistava kriteeriumina, kuna ei ole põhjust eeldada, et prügila rajamine riigikaitse ehitise piiranguvööndisse võiks riigikaitse ehitisi ohustada.

Arvestades eeltoodut, nõustub Kaitseministeerium dokumendis märgituga ega pea vajalikuks esitada selle kohta vastuväiteid või ettepanekuid.

Kaitseministeerium soovib olla edasises planeeringumenetluses kaastatud, et kavandatava prügila asukoha täpsustamisel esitada omapoolsed nõuded ja tingimused, kui see on vajalik riigikaitse ehitiste töövõime tagamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Oliver Tüür

Riigikaitse infosüsteemide ja innovatsiooni
osakonna juhataja

Paul Kunimägi 717 0225
paul.kunimagi@kaitseministeerium.ee

Ene Mägi 5332 6332
ene.magi@kaitseinvesteeringud.ee

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053
Meie 17.12.2021 nr 14-11/8058-2

**Ettepanekud Lüganuse valla
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
KSH väljatöötamise kavatsuse
kohta**

Lüganuse Vallavalitsus esitas 16. novembril 2021 Rahandusministeeriumile planeerimisseaduse (PlanS) § 103 lõike 1 alusel taotluse ettepanekute saamiseks Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuse kohta. Samuti teavitati lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikust väljapanekust 01.12.2021-31.01.2022. Dokument avalikustati Lüganuse Vallavalitsuse ning konsultandi Kobras OÜ veebilehel.

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete ladestamise prügila Lüganuse valla eriplaneeringu ülesanne on töötada välja prügila rajamise detailne lahendus, selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamine ning teostada parima võimaliku asukoha valiku menetlus. Planeeringu KSH algatas Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289. Planeeringuala suurusega ca 172 km² jääb Lüganuse valla territooriumile, planeeringualal asuvad Püssi linn, Lüganuse alevik ja Erra alevik. Lisaks on ala idapiiri lähistel Kohtla-Järve linn ja Kohtla-Nõmme alev ning läänepiiri lähistel Kiviõli linn.

PlanS § 55 lõige 2 sätestab, et maakonnaplaneering on üldplaneeringu koostamise alus ning PlanS § 74 lõige 5 sätestab, et üldplaneering on kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise alus, mistõttu tuleb planeeringu koostajatel juhendada Ida-Viru maakonnaplaneeringus väljatoodud põhimõtetest. Vajadusel ja põhjendatud juhul on võimalik teha ettepaneku maakonnaplaneeringu muutmiseks. Kui selgub vajadus maakonnaplaneeringu muutmiseks, palume koheselt selles osas teha koostööd Rahandusministeeriumiga.

Tutvunud esitatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 103 lõikest 2 peame oluliseks välja tuua järgmist:

1. Peatükis 2.4.1 *Kõrgema taseme strateegilised planeerimisdokumendid* teeme ettepaneku arvestada planeeringulahenduse koostamisel Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine“ eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi materjalidega. Teemaplaneering ja selle KSH on algatatud Ida-Viru maavanema 19.05.2015

korraldusega nr 1-1/2015/150. Materjalidega saab tutvuda veebilehel https://www.rahandusministeerium.ee/et/ruumiline-planeerimine/maakonnaplaneeringud#uus_kivioli ja paberkandjal Lüganuse Vallavalitsuses Kiviõlis (Keskpuiestee 20) vallavalitsuste lahtiolekuaegadel.

2. Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida Rahandusministeeriumi soovitustega veebilehel <https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orne-planeerimine/>.

Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Ida-Viru talitust kursis eriplaneeringute ja KSH aruande menetlusega ning teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Eriplaneeringute asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne esitada arvamuse avaldamiseks ning täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate määramiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Tiit Toos 715 5813
Tiit.Toos@fin.ee

Lp Marja-Liisa Veiser
Vallavanem
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20
43199 Kiviõli
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 07.01.2022 nr 3-1.1/2021/6596

RMK seisukohad Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Olete 16.11.2021 kirjaga nr 6-2/2053 küsinud Riigimetsa Majandamise Keskuselt (edaspidi RMK) seisukohti Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.

RMK on saadetud dokumentidega tutvunud ja annab oma seisukohad:

1. Praegune Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila asub Kohtla-Järve linna maadel. Teeme ettepaneku kaaluda olemasoleva prügila vahetut laienemist põhja ja kirdesse Kohtla-Järve linna maadel asuvatele prügilaga piirnevatele jäätmaadele. Nende hinnanguline pindala on vähemalt 100 ha.
2. Teeme ettepaneku teise variandina kaaluda olemasoleva prügila vahetut laienemist läände maaüksustele Keemia vkt 2e (katastritunnus nr 32215:001:0058) ja Keemia vkt 3t (katastritunnus nr 32215:001:0065), paigutades settebasseinid vajadusel ümber läände või põhja.
3. Kolmanda variandina peaks kaaluma olemasoleva prügila lääneküljel asuvate jäätmaade kasutamist, sealhulgas Tuhavälja maaüksus (katastritunnus nr 43701:003:0127), sihtotstarbeta maa 100 %, pindala 122,56 ha.
4. RMK on seisukohal, et tööstusjäätmete prügila planeerimine metsamaadele ei ole põhjendatud kui olemasoleva prügila vahetus läheduses on sobivaid asukohti jäätmaade näol. Juhul kui tööstusjäätmete prügilat planeeritakse metsamaale, tuleb eriplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsust täiendada planeerimisseaduse § 4 lõikes 5 kirjeldatud planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamisega. Täpsemalt - on vaja hinnata, millist mõju avaldab eriplaneeringu tulemusel rajatav võimalik tööstusjäätmete prügila maa metsamajanduslikule kasutusele, sellega seotud tööhõivele ja metsamajanduses loodavale lisaväärtusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Alar Süda
Metsaülem

506 1698 ida-virumaa@rmk.ee

Lüganuse Vallavalitsus

Teie: 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie: 11.01.2022 nr 4.1-5/2158-1

Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek

Lüganuse Vallavalitsus edastas avalikule väljapanekule esitatud Lüganuse valla eriplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse ja palub nimetatud dokumendi kohta Maaeluministeeriumi seisukohta. Täname, et olete meid selle eriplaneeringu koostamisse kaasanud.

Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on viia läbi Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus. Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Eriplaneeringu ala hõlmab ligikaudu 172 km² suuruse osa Lüganuse valla territooriumist ning see hõlmab Lüganuse valla kirdeosa, piirnedes idas Toila valla ja Kohtla-Järve linnaga ning kagus Alutaguse vallaga. Prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 hektarit ning selle eeldatav maht on 100 miljonit tonni.

Dokumendi jaotises 2.5 „Eriplaneeringu ala täpsustamine“ märgitu kohaselt loetakse väärtuslikud põllumajandusmaad prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks, kuna Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ ja koostatava Lüganuse valla üldplaneeringuga määratud väärtuslikud põllumajandusmaad tuleb säilitada põllumajanduslikus kasutuses ning nende kaitse on vajalik toidujulgeoleku kindlustamiseks. Maaeluministeeriumis koostatud analüüsi kohaselt on eriplaneeringu alal väärtuslikke põllumajandusmaid u 2500 hektari ulatuses, kuid jooniselt 1616 nähtub, et esmase analüüsil põhjal määratletud prügila võimalike asukoha-alternatiivide alal väärtuslikku põllumajandusmaad ei ole. Ka dokumendi jaotises 3.3.4 „Mõju pinnasele, sh väärtuslikule põllumajandusmaale“ kinnitatakse, et kuna esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal ega ümbruses, kuhu võidakse rajada vajalikku taristut, ei ole väärtuslikke põllumajandusmaid, võib mõju väärtuslikele põllumajandusmaadele pidada välistatuks. Maaeluministeerium tunnustab eriplaneeringu koostajaid sellise tähelepaneliku ja hooliva suhtumise eest.

Dokumendi jaotises 3.3.3 „Mõju veekvaliteedile ja veerežiimile“ on märgitud, et esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal on mitmeid maaparandussüsteemide ehitisi, sealhulgas üle 25 km² valgala eesvool Varbe peakraav (Varbe oja), ja järeldatud, et prügila rajamisega võib kaasneda vajadus maaparandussüsteemide ümberehitamiseks või negatiivne mõju nende toimimisele, mis võib omakorda mõjutada piirkonna veekogude veerežiimi. Kui kavandatava tegevusega kaasneb suuremahuline

maaparandussüsteemide ümberehitamine, võib olla tegemist olulise mõjuga. Dokumendi koostanud ekspertide poolt kinnitatakse, et KSH aruande I etapis hinnatakse kavandatava tegevuse mõju maaparandussüsteemide toimimisele. Maaeluministerium on sellega nõus.

Lisaks märgime järgmist. Planeeringuala eelvaliku tegemisel kujundati elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev 700 meetri raadiusega puhverala, mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks. Sellise puhveralaga arvestamise korral on suure tõenäosusega prügilast tingitud tervist mõjutav õhusaaste ja müra elamualade juures välistatud ning prügila rajamisega kaasnev reljeefi muutus elamute juurest avanevas vaates ilmselt vähetajutav. Nagu dokumendis kinnitatakse, siis eelnimetatud väide on esialgselt hinnanguline ning planeerimise järgmistes etappides kavatakse puhverala määramisel arvestada kohalike oludega ja sellest johtuvalt täpsustada vajadusel selle kohta antavat hinnangut. Nõustudes eelnimetatuga aga teeme ettepaneku kõnealuse puhverala kindlakstegemiseks uurida lisaks lokaalsete oludega ja vajadustega arvestamisele ka teistes riikides sarnaste objektide mõjude, sealhulgas võimalike reaalsete negatiivsete mõjude, ulatuse hindamisega seotud kogemusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiina Saron

Kantsler

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee

Taavi Kurvits

625 6526 taavi.kurvits@agri.ee

Hannes Puu

625 6241 hannes.puu@agri.ee

Andrea Eiche
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee
Keskpuiestee 20
Lüganuse vald, 43199, Kiviõli, Ida-
Viru maakond

Teie 16.11.2021

Meie 11.01.2022 nr 1.10-17/21-0054/6774-
2

**Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete
prügila eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsusest**

Austatud Andrea Eiche

Teavitaste Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (EP) lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (VTK) avalikust väljapanekust. Lüganuse Vallavalitsuse tellitud töö teostajaks on Kobras OÜ (valmis detsember 2021. a). Töö eesmärgiks on eriplaneeringu koostamine Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila asukoha valiku tegemiseks.

VTK-s on kirjeldatud järgmist.

Lk 29-30

„Maapõuseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 tulenevalt võib alal maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;*
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga;*
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise (edaspidi riigikaitse ehitise) ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta.*

Esmases analüüsis välistati kehtivad mäeeraldised, kuid tehti erand Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisel osas. Mäeeraldisel on kaevandamisloa nr L.MK/330055 alusel lubatud lubjakivi kaevandamine Viru Keemia Grupp AS kuuluval osaiühingul VKG Tsement (registrikood 11436628, alates 17.08.2018 VKG Logistika OÜ). Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõtte kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks.

/.../

Eriplaneeringu koostamise tulemusena võib tekkida ka olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks. Sel juhul võib tekkida tõendatud ülekaalukas avalik huvi rajada prügila sellele alale ning see võib osutuda kaalukamaks kui riiklik huvi konkreetsel alal lubjakivi kaevandamise vastu.“

Lk 44: 3.3.10 „Mõju maavaravarudele“

„Eriplaneeringu alale jäävad maardlad on nimetatud tabelis 1. Esmase analüüsi koostamisel välistati kehtivate mäeeraliste alad, kuid tehti erand Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldise osas. Maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutav tegevus lubatud üksnes Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse nõusolekul. Eriplaneeringu koostamisel ja KSH läbiviimisel tehakse koostööd Maa-ametiga, et selgitada välja, kas ja millistel tingimustel on prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jääva Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) alal võimalik tööstusjäätmete prügila rajamine.“

Märgime, et erand enam ei kehti, kuna VKG Logistika OÜ esitas 17.12.21 Keskkonnaametile maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi võtmise taotluse (nr LOG.02-04/153-1)“. VKG Logistika OÜ-l tekkis uuesti vajadus uurida täiendavalt Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla Kohtla-Järve lubjakivikarjääris lubjakivi kaevandamise võimalusi.

Juhul, kui VKG Logistika OÜ tulevikus siiski ei näe seal kaevandamise võimalusi, võib vajadus tekkida mõnel teisel kaevandusettevõtjal. Rõhutame, et Kohtla-Järve lubjakivikarjääris on arvel suur kogus maavara (tsemendilubjakivi) ja kui eriplaneeringu koostamise tulemusena võib ikkagi tekkida olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks, tuleks maavaraga seoses hinnata riigi huvi, lähtudes maapõue majanduslikult otstarbekast kasutamisest, sh maavara ekspordi- ja suurema lisandväärtusega saaduste tootmise potentsiaalst.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ando Leppiman
kantsler

Kristel Marksalu
5100902 Kristel.Marksalu@fin.ee

KESKKONNAAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 17.01.2022 nr 6-5/21/24133-2

**Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse seisukoht**

Teavitaste Keskkonnaameti¹ Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (VTK) avalikust väljapanekust (01.12.2021-31.01.2022).

Lüganuse valla eriplaneeringu ja KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Eriplaneeringu algatamisotsusega määratletud ala hõlmab ligikaudu 172 km² suuruse osa Lüganuse valla territooriumist. Planeeringuala piires otsitakse parimat võimalikku asukohta tööstusjäätmete prügilale.

Keskkonnaamet esitas 16.12.2021 kirjaga nr 6-2/21/26272 Kobras OÜ-le esialgse asukoha valiku kohta tähelepanekud. Märkisime, et arvestada tuleb põhjavee kaitstusest ja alal paikneva Varbe peakraavi seisundist ja veemajanduskavaga sätestatud eesmärkidest. Juhtisime tähelepanu, et asukoha valikul tuleb lähtuda keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 "[Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded](#)" ptk-s 2 sätestatud nõuetest. Märkisime, et võimalikul ala kattub Kohtla Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisega ja vääriselupaigaga (VEP157100). Palume endiselt arvestada Keskkonnaameti tähelepanekute kirjaga nr 6-2/21/26272.

Keskkonnaamet on tutvunud avalikul väljapanekule esitatud materjalidega ning edastame seisukoha:

1. Juhime tähelepanu, et prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jäävates metsamassiivides on mitmed vääriselupaigad. Kuna antud piirkonnas ei ole teostatud looduskaitselisi uuringuid ega inventuure, siis tuleb alal teha linnuinventuur.
2. Märgime, et asukoht tuleks valida nii, et vääriselupaiga alal ei tuleks raadamist teha. KSH VTK tabeli 1 on esitatud: „*Vääriselupaikadele avaldub negatiivne mõju eelkõige juhul, kui vaadeldavale alale kavandatakse otseselt ehitustegevust*“. Juhime tähelepanu, et mõju võib siiski olla ka vääriselupaiga piiridest väljajääval tegevusel.

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 17.11.2021 nr 6-5/21/24133 all
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

3. KSH VTK ptk-s 3.3.3 on öeldud, et tabelis 1 on väljatoodud veekogud, mis jäävad eriplaneeringu alale, kuid tabelis 1 neid esitatud ei ole. Palume ebatäpsus parandada.
4. KSH VTK ptk-s 2.5 on välja toodud: „Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõttel kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks.“ VKG Logistika OÜ esitas Keskkonnaametile küll taotluse nimetatud keskkonnaloa kehtetuks tunnistamiseks², ent on nimetatud taotluse tänaseks tagasi võtnud³. Märgime muuhulgas, et tegevuse planeerimisel tuleb lähtuda [maapõuaseaduse §-st 14](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Anna-Maria Tael 5351 3920 (keskkonnakorraldus)
anna-maria.tael@keskkonnaamet.ee

Krista Pukk 5699 5021 (looduskasutus)
krista.pukk@keskkonnaamet.ee

Liilia Tamm 5692 8735 (metsandus)
liilia.tamm@keskkonnaamet.ee

Anna-Maria Vassiljev 5305 2863 (vesi)
anna-maria.vassiljev@keskkonnaamet.ee

Lilli Tamm 5699 2028 (maapõu)
lilli.tamm@keskkonnaamet.ee

² Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 26.11.2021 nr DL-330055-1

³ Kiri registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis 23.12.2021 nr DM-118097-2

Andrea Eiche
Lüganuse Vallavalitsus

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 19.01.2022 nr 7-15/21/5656-4

Ettepanekud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse
kohta

Austatud proua Eiche

Teavitaste Keskkonnaministeeriumi Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) väljatöötamise kavatsuse (töö täitja: Kobras OÜ, töö nr 2021-298, Detsember 2021) avalikust väljapanekust.

Keskkonnaministeerium on tutvunud avalikul väljapanekul esitatud dokumentidega ning esitab oma märkused alljärgnevalt:

1. Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (edaspidi *dokument*) peatükis 2.2 *Eriplaneeringu ala* on toodud kriteeriumid, millele prügila asukoht peab vastama, nendeks on: prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha; eeldatav maht on 100 miljonit tonni; asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km kaugusel VKG Oil AS tootmiskompleksist; prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Peatüki 2.5 *Eriplaneeringu ala täpsustamine* kohaselt tehti dokumendi koostamisel esmane analüüs prügila võimalike asukohaalternatiivide ala välja selgitamiseks ning analüüsi jaoks määratleti kriteeriumid, mis välistavad alal prügila rajamise või mille tõttu ei ole ala prügila rajamiseks eelistatud. Märgitud on, et analüüsis käsitletud tegurid on esitatud joonistel 8-14, milleks on veekogud, kaitsealad ja kaitsealuste liikide leiukohad, kultuurimälestised koos kaitsevööndiga, riigikaitsealised ehitised, teed ja rööbasteed koos kaitsevööndiga, elektripaigaldised ja gaasipaigaldised koos kaitsevööndiga, lintkonveier Ojamaa kaevandusest Kohtla-Järve tööstusterritooriumini, Aidu tuulepargi ala, mäeeraldised ja turbaalad, elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev 700 m raadiusega puhverala, väärtuslikud põllumajandusmaad, maakonnaplaneeringu kohane orienteeruv maantee trassikoridor, Aidu karjääri turismipotentsiaaliga ala, kavandatava biotoodete tootmiskompleksi ala, kavandatava

Varja tuulikupargi Aidu taastuvenegiapargi ala. Lisaks on märgitud, et *kaardianalüüsi põhjal jäi uuritavasse alasse piirkondi, kus oleks võimalik ära mahutada prügila jaoks vajalik maa-ala, kuid alale jääks mitmeid eraomandis maaüksusi (joonis 15). Üksikute või suurte eraomandis olevate maaüksuste puhul oleks kavandatava tegevuse võimaldamiseks kokkulepete sõlmimine eeldatavalt võimalik. Kui alal on palju eraomandis maaüksusi, siis võib sobivate kokkulepete saavutamine olla keeruline. Prügila võimalike asukohaalternatiivide ala määramisel välditi seega esialgu eramaade hõlmamist.*

Eeltoodu tulemusena määratleti dokumendis prügila võimalike asukohaalternatiivide ala, mis on kujutatud joonisel 16 ja hõlmab riigiomandis olevat sihtotstarbeta maad Tuhavälja (kü tunnus 43701:003:0127) katastriüksusel ning riigiomandis olevat maatulundusmaad Kohtla metskond 2 (kü tunnus 43701:003:0310), Kohtla metskond 80 (kü tunnus 43701:003:0131), Kohtla metskond 81 (kü tunnus 43701:003:0132), Aru (kü tunnus 43701:004:0176) ja Aasa (kü tunnus 43701:004:0168) katastriüksuseid.

Keskkonnaministeerium juhib tähelepanu, et Aru ja Aasa katastriüksuste puhul on tegemist kinnisasjadega, mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Kinnisasjad on antud kasutusvaldusesse OÜ-le Saka Era tähtajaga 20 aastat. Aru kinnisasja kasutusvalduse leping lõppeb 17.12.2023 ja Aasa kinnisasja leping 23.01.2024. Kasutusvaldajal on kasutusvaldusesse antud maa omandamise õigus ja kasutusvaldaja on 07.09.2021 esitanud taotlused kinnisasjade omandamiseks. Maa-amet maa võõrandamise korraldajana on algatanud kinnisasjade võõrandamise menetluse kasutusvaldajale, teostanud maa võõrandamise eeltoimingud ja Riigi kinnisvararegistris 04.10.2021 algatanud menetluse kinnisasjade vajalikkuse välja selgitamiseks tähtajaga 25.10.2021. Tähtaja jooksul ei esitanud õigustatud isikud taotlusi kinnisasja vajalikkuse kohta. Kinnisasjade osas on Maa-amet määranud maa ostuhinna. Kasutusvaldajal säilib maa omandamise õigus maa omandamise menetluse lõpuleviimiseni, välja arvatud juhul, kui kasutusvaldaja mõjuva põhjusega ei sõlmi maa müügilepingut maa võõrandamise otsuses määratud tähtaja jooksul.

Kasutusvaldusesse antud maa võõrandamine on reguleeritud eraldi maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seadusega (edaspidi *MaaRKMOS*), mille § 3 lõike 1 kohaselt omandada võib maareformi seaduse alusel kasutusvaldusesse antud maad, mis ei ole vajalik riigivõimu teostamiseks, kohalikule omavalitsusele tema ülesannete täitmiseks või muul avalikul eesmärgil. Samuti sätestab *MaaRKMOS* § 8 lõige 4, kui maa võõrandamise eeltoimingute käigus selgub, et kasutusvaldusesse antud maa võib osutada vajalikuks riigivõimu teostamiseks, kohalikule omavalitsusele või muul avalikul eesmärgil, on maa võõrandamise korraldajal õigus maa omandamise menetlus peatada kuni riigi, kohaliku omavalitsuse või avaliku huvi selgumiseni, sealhulgas planeeringu kehtestamiseni või joonehitise ehitusprojekti kinnitamiseni.

Eeltoimingute käigus ei ole selgunud, et Aru ja Aasa kinnisasjad oleksid vajalikud *MaaRKMOS* § 3 lõikes 1 nimetatud eesmärgil ja kasutusvaldajal on seadusest tulenevalt õigustatud ootus kinnisasjade omandamiseks. Keskkonnaministeeriumi seisukohast ei esine kasutusvaldusesse antud maa omandamise piiranguid ja puudub alus maa võõrandamisest keeldumiseks või maa omandamise menetluse peatamiseks.

Palume planeeringu menetlemisel arvestada eeltoodud informatsiooniga ja võimalusega, et Aru ja Aasa kinnisasjad omandatakse kasutusvaldaja poolt.

2. Jäätmeseadus (edaspidi *JäätS*) § 34 lg 4 sätestab prügila liigid. Prügila liigid sõltuvalt ladestavate jäätmete omadustest on: ohtlike jäätmete prügila, tavajäätmeprügila ja püsijäätmeprügila. Kõnealuse strateegilise planeerimisdokumendi lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse dokumendis on läbivalt kasutatud mõistet tööstusjäätmete prügila. Mõistet, tööstusjäätmete prügila, ei ole *JäätS* defineeritud. Keskkonnaministeerium palub

dokumendis selgitada mida antud töö kontekstis mõistetakse tööstusjäätmetena ning välja tuua millise prügila liigiga on tegemist JäätS mõistes.

Lisaks eelnevale juhib Keskkonnaministeerium tähelepanu, et dokumendis puudub viide keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“. Määruse nr 38 kohaselt on teatud juhtudel sätestatud erinevad nõuded prügila liigist lähtuvalt. Võib küll eeldada, et dokumendi koostamisel on lähtutud antud määruse nõuetest, kuid sellele vaatamata palub Keskkonnaministeerium selguse huvides, et määrus nr 38 oleks dokumendis eraldi kirjeldatud. Samuti ei leidu eelnõus ülevaadet, kas sobivate alade valikul on analüüsitud sama määruse 2. peatükis kirjeldatud prügila rajamisnõudeid.

3. Peatükis 3.1 *Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajadus ja eesmärk* on toodud, et *Eriplaneeringu KSH esimese etapi aruande koostamisel on planeerimisseaduse § 80 lg 3 kohaselt aluseks keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus*.

Keskkonnaministeerium juhib tähelepanu, et planeerimisseadus (edaspidi *PlanS*) § 80 ei käsitle kohaliku omavalituse eriplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsust vaid üldplaneeringu menetlust. Kohaliku omavalituse eriplaneeringu sätted on toodud *PlanS* 7. peatükis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Heinma
Asekantsler

Teadmiseks: Maa-amet (maaamet@maaamet.ee)

Antti Pääsukene, 626 2854, antti.paasukene@envir.ee
Kertu Sapelkov, 626 2862, kertu.sapelkov@envir.ee
Kristy Käärid, 5697 0408, kristy.kaarid@envir.ee

Andrea Eiche
Lüganuse vallavalitsus
Keskpuiestee 20
Kiviõli, Lüganuse vald
43199 Ida-Viru maakond

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053
Meie 27.01.2022 nr 11-4/2020/21-9

Elering AS-i vastus Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikule väljapanekule

Lugupeetud Andrea Eiche

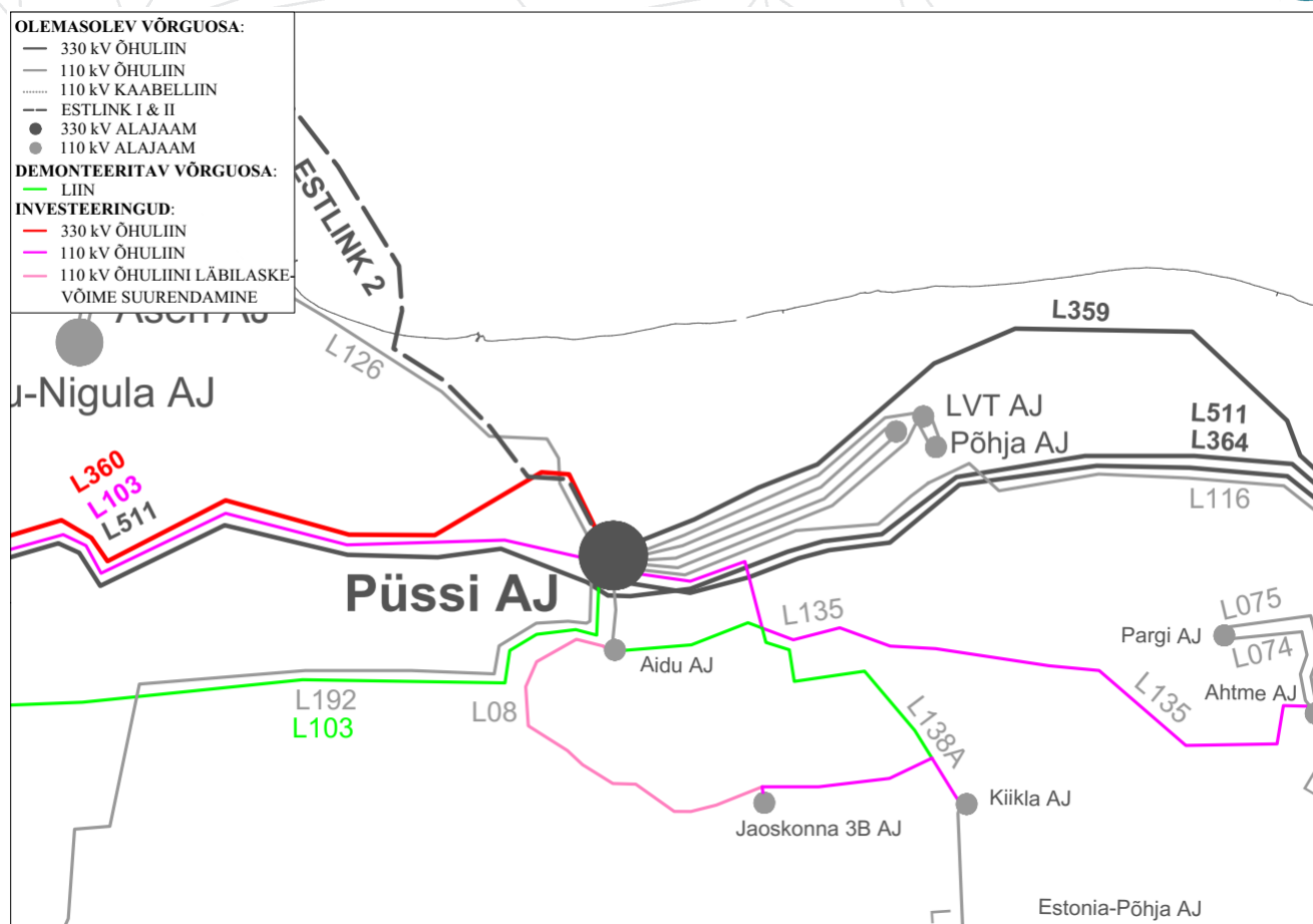
Käesoleva kirjaga esitab Elering AS (edaspidi Elering) oma seisukohad Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusele.

Planeeringualal asuvad Eleringi poolt hallatava elektri- ja gaasitaristu objektid, mille puhul tuleb arvestada paigaldiste kaitsevööndiga, kus on piiratud tegutseda. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73. Palume tööstusjäätmete prügila planeerida väljaspoole elektri- ja gaasipaigaldiste kaitsevööndit. Kõik ristumised Eleringi taristuga ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Kirjaga on kaasas Eleringi olemasoleva elektri- ja gaasitaristu *Shape* failid (Lisa 1).

Eleringil on järgneval kümnel aastal plaanis Lüganuse valla territooriumil mitmeid elektrivõrgu rekonstrueerimis- ja optimeerimistöid (kujutatud alloleval joonisel):

- Valla territooriumil olevatest 330 kV õhuliinidest on kavas rekonstrueerida L360 Püssi-Rakvere. Ehitustööd on plaanis aastatel 2029-2030.
- 110 kV õhuliinidest rekonstrueeritakse aastatel 2022-2023 L103 Püssi-Rakvere õhuliin endise 220 kV L206 Püssi-Kiisa liinikoridoris.
- Eeldatavalt 2023 aastal rajatakse uus 110 kV õhuliinilõik Jaoskonna 3B ja Kiikla alajaamade vahel ning liini L08 Aidu-Jaoskonna 3B asemel moodustub Aidu-Kiikla 110 kV õhuliin, millele ühendatakse haruna Jaoskonna 3B alajaam. Peale uue õhuliinilõigu valmimist tõstetakse Jaoskonna 3B ja Aidu alajaamade vahelisel liinilõigul gabariidid 60 kraadile.
- Kavas on 110 kV õhuliinide L138A Püssi-Kiikla ja L135 Ahtme-Aidu kokku ühendamine ja tugevdamine ning osaline demonteerimine nii, et moodustub uus liin Püssi-Ahtme (alloleval joonisel).

Eleringi gaasitaristu osas pole praeguse seisuga muudatusi planeeritud.

Joonis 1. Elering AS elektrivõrgu rekonstrueerimine ja optimeerimine Lüganuse valla territooriumil

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristen Tammerand
Elektrisüsteemi analüütik
Kristen.Tammerand@elering.ee

Jüri Viirmaa
Gaasitehnika ekspert
Juri.Viirmaa@elering.ee

LISAD:

1. Elering AS-i olemasolevad elektri- ja gaasipaigaldised Lüganuse vallas (*.zip formaadis pakitud shape failid)

Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20
Kiviõli, Lüganuse vald
43199 Ida-Viru maakond
valitsus@lyganuse.ee

Teie: 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie: kuupäev digiallkirjas nr 21-1/4471-1

Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek

Teavitatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikust väljapanekust 01.12.2021-31.01.2022. Planeeringuala piires otsitakse parimat võimalikku asukohta tööstusjäätmete prügilale.

Oleme tutvunud avalikule väljapanekule suunatud eriplaneeringu asukoha eelvalikus toodud prügila võimalike asukohaalternatiividega. Kuna planeeringu eelvalikus ja planeeringu algatamise taotluses toodud võimalikud prügila alternatiivsed alad asuvad olemasolevast AS-ile Eesti Raudtee kuuluvast raudteetaristust rohkem kui 600 meetri kaugusele, siis eelvalikus toodud prügila asukohaalternatiivide osas AS-il Eesti Raudtee ettepanekud puuduvad.

Kui eriplaneeringu koostamise käigus muutuvad eelvalikus toodud prügila asukohaalternatiivid, siis raudteemaa vahetusse lähedusse jäävate alternatiivsete alade korral palume arvestada:

1. Raudtee kaitsevööndiga, mille laius on määratud ehitusseadustiku (EhS) § 73 lõikes 1 ning raudtee kaitsevööndis kehtivate piirangutega vastavalt EhS §-des 70, 73 toodule.
2. Majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määruses nr 71 „Raudtee tehnokasutuseeskiri“ toodud ehitusgabariidi nõuetega. *Ehitusgabariit on tee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa. Erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga.*
3. Raudteeinfrastruktuuri sideehitiste ja elektripaigaldiste kaitsevöönditega, mille ulatus ja piirangud on kehtestatud vastavalt majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruses nr 73 ja EhS-is toodule.

Lisaks teavitame AS Eesti Raudtee lähiaastate ja pikemas perspektiivis planeeritavatest arendustegevustest, millega palume arvestada valla planeerimis- ja ehitustegevuses:

4. Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse otsusest elektrifitseerida raudtee taristu on AS Eesti Raudtee alustanud kontaktvõrgu projekteerimistöödega ning ehitus on kavandatud aastatele 2023-2028. Tapa-Narva liinil ehitatakse välja kontaktvõrk ja nende teenindamiseks vajalikud rajatised raudtee elektrifitseerimise

otstarbeks. Püssi jaama piirkonda on kavandatud perspektiivne veoalajaam. Seoses eeltooduga peab arvestama, et raudteemaale lisandub kitsendusi põhjustavaid tehnovõrke ja rajatisi.

5. Tulenevalt Üleriigilisest planeeringust „Eesti 2030+”, et *tulevikus tuleb rongide maksimaalset lubatud piirkiirust suurendada kuni 160 km/h Tallinna–Narva–Peterburi, Tallinna–Tartu–Pihkva ja Tartu–Valga–Rii liinidel*, on Lüganuse valla haldusalas vaja õgvendada olemasolevat raudteetrassi Püssi jaamas 246,9-247,3 km lõigus ja Püssi-Kohtla jaamavahes 248,6 – 252,3 km lõigus. Palume arvestada kõnesolevate õgvendustega valla planeerimis- ja ehitustegevuses (AS Eesti Raudtee 05.11.2021 kiri nr 21-1/3742-1).
6. Pikemas perspektiivis, rongide liiklussageduse suurenemise ja kaubavoogude läbilaskevõime ammendumise riski korral, on Tapa-Narva liinil planeeritud jaamavahedes rajada paralleelselt olemasoleva raudtee peateega teine peatee (raudtee telgede vahega ligikaudu 4,3 meetrit). Seoses sellega peab arvestama ka olemasoleva raudtee kaitsevööndi laienemisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riho Vjatkin
Ehitusteenistuse juht

Argo Kangur, 615 8514, argo.kangur@evr.ee

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

ASUTUSE SISISEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud:

Kehtib kuni:

Alus:

Teabevaldaja: Politsei- ja Piirivalveamet

Mait Rei
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 31.01.2022 nr 2.1-3/37088-2

Tööstusjätmete prügila rajamisest

Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri Jõhvi politseijaoskond on läbi vaadanud ja tutvunud Teie poolt esitatud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku dokumentidega.

Parim ja turvaline elukeskkond tagatakse läbi üld- ja detailplaneeringute koostamise. Hinnates varajases planeerimise staadiumis riske, on tulevikus võimalik vähendada erinevaid võimalikke toimuda võivaid süütegusid ning muuta planeeringutega piirkonna elukeskkond väärtuslikumaks ja kogukonna jaoks turvalisemaks.

Seoses tööstusjätmete prügila rajamise tuleb arvestada selle koha spetsiifikaga. Kindlasti, tuleb lähtuda ka turvalise linnaplaneerimise ja elukeskkonna standarditest. Nimetatud mõtteviise toetavad CPTED põhimõtted, mille juhendmaterjalidega saab tutvuda aadressil: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/seminaride-materjalid/cpted-juhendmaterjalid>.

Lähtudes eeltoodule ei ole Politsei- ja Piirivalveametil esitatud materjalidele täiendavaid ettepanekuid ega kommentaare.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sofia Sarap
vaneminspektor
Ida prefektuur, Jõhvi politseijaoskond,
Kohtla-Järve piirkonnagrupp
piirkonnapolitseinik

Sofia Sarap, 3372447, sofia.sarap@politsei.ee

TRANSPORDIAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee
Keskpuiestee 20
43199, Ida-Viru maakond, Lüganuse
vald, Kiviõli linn

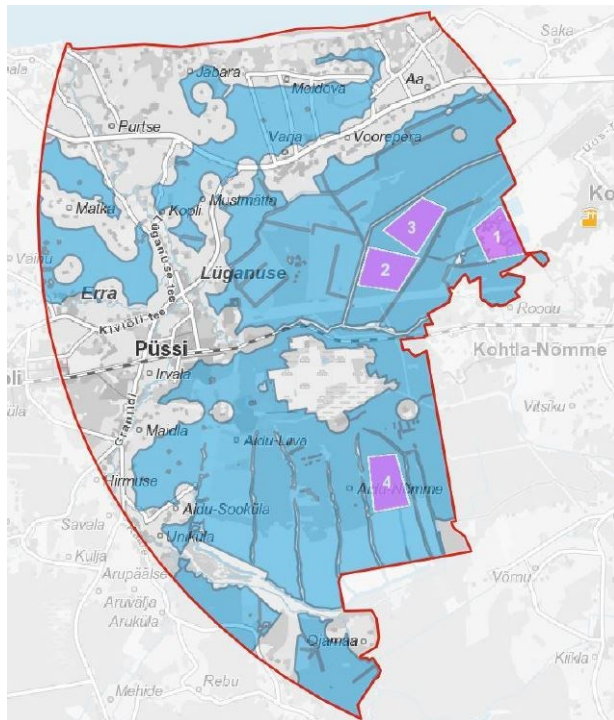
Teie 16.11.2021 nr 6-2/2053

Meie 31.01.2022 nr 7.1-2/21/27575-2

**Ettepanekud Lüganuse valla Viru Keemia
Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku
omavalitsuse eriplaneeringu
lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise
kavatsuste kohta**

Olete pöördunud meie poole ettepanekute saamiseks Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (edaspidi *eriplaneering*) lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) väljatöötamise kavatsusele.

Eriplaneering algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289, planeeringuala piir on näidatud joonisel 1. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on läbi viia tööstusjäätmete prügila parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja prügila rajamise detailne lahendus.

Joonis 1. Planeeringuala piir (tähistatud punasega) ning esialgselt sobivate alade paiknemine Lüganuse vallas (tähistatud lillaga) ja VKG õlitehase asukoht (tähistatud kollasega) (Hendrikson & Ko 2019).

Võttes aluseks planeerimisseaduse § 103 lg 2, ehitusseadustiku ja Transpordiameti põhimääruse, esitame Lüganuse valla eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta järgmised ettepanekud, millega palume arvestada planeeringu edasisel koostamisel.

1. Avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha ja liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine

1.1 Planeeringu lahenduse eesmärgiks on muuhulgas liikluskorralduse põhimõtete määramine ning servituutide seadmise ja olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajaduse märkimine. Asukoha eelvaliku tegemisel tuleb analüüsida olemasoleva teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel, määrata planeeringualal perspektiivsete kohalike teede üldised asukohad ja nende ristumiskohad riigiteedega ning oluliselt ümberehitatavad riigitee lõigud või ristmikud (nende olemasolul).

1.2 Määrata riigiteede liikluskorralduse ja ümberehituse vajadus seoses kavandatava tegevusega kaasnevate (eri)veostega ning ehitusaegsete veostega.

1.3 Arvestada, et Transpordiamet riigiteede omanikuna ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.

1.4 Eelistame prügila asukoha variante nr 1-3. Variandi nr 4 puhul peame vajalikuks täiendavat koostööd täpsustamaks võimalikke marsruute, prügiveoks kasutatavat liikluskoosseisu jms ning sellest tulenevalt meie seisukohti eriplaneeringu koostamiseks.

2. Ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsusele

Oleme seisukohal, et KSH väljatöötamise kavatsus on valdavalt asjakohane ja piisav. Täiendavalt palume käsitleda eriplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju riigiteede konstruktsioonile nii prügila rajamise ettevalmistamisel kui ka kasutamisel.

Palume kohalikul omavalitsusel planeeringuala asukoha valikul meie ettepanekutega arvestada ning teha meiega planeeringu koostamisel sisulist koostööd. Ettepanekute mitteametlikult arvestamist palume sisuliselt põhjendada.

Oleme valmis vajadusel selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud ettepanekuid ning koostöös välja töötama kohakeskselt sobivaimaid lahendusi. Küsimuste korral palume pöörduda kirja koostaja poole kelle nimi on toodud kirja lõpus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marek Lind

juhtivspetsialist

projekteerimise osakonna taristu kooskõlastuste üksus

Tuuli Tsahkna

58073001, Tuuli.Tsahkna@transpordiamet.ee

LÜGANUSE VALLAVALITSUS

Nimekirja alusel

08.02.2022 nr 6-2/2053-18

Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik arutelu ning vastused avalikul väljapanekul esitatud ettepanekutele ja seisukohtadele

Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu toimub kolmapäeval, 23.02.2022 kell 12.00 Maidla rahvamajas aadressil Maidla tee 56, Savala küla, Lüganuse vald. Avalikul arutelul on võimalik osaleda ka keskkonnas Microsoft Teams: <https://bit.ly/3GgpT6L>.**

Lüganuse Vallavalitsus teavitas 16.11.2021 kirjaga nr 6-2/2053 Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (KSH VTK) avalikust väljapanekust, mis toimus 01.12.2021 kuni 31.01.2022. Vastused väljapaneku jooksul esitatud seisukohtadele ja ettepanekutele on toodud kirjale lisatud tabelis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marja-Liisa Veiser
vallavanem

Lisa: Avalikul väljapanekul laekunud kirjade ja vastuste koondtabel

Kaie Metsaots
5361 8707; kaie.metsaots@lyganuse.ee

Keskpuiestee 20
Kiviõli, Lüganuse vald
43199 Ida-Viru maakond

Telefon +372 332 1320
E-post valitsus@lyganuse.ee
www.lyganuse.ee

registrikood 77000223
a/k EE162200221068428704
AS Swedbank

Nimekiri:

Viru Keemia Grupp AS
Kohtla-Järve Linnavalitsus
Toila Vallavalitsus
Alutaguse Vallavalitsus
Kaitseministeerium
Keskkonnaministeerium
Maaeluministeerium
Majandus-ja kommunikatsiooniministeerium
Rahandusministeerium
Siseministeerium
Keskkonnaamet
Transpordiamet
Maa-amet
Terviseamet
Muinsuskaitseamet
Põllumajandus- ja Toiduamet
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet
Päästeamet
Politsei- ja Piirivalveamet
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet
Põllumajandusuuringute Keskus
Eesti Geoloogiateenistus
Riigimetsa Majandamise Keskus
Osaühing Saka ERA
Varja Windfarm OÜ
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
Elering AS
Telia Eesti AS
Elektrilevi OÜ
NOVOTRADE Invest AS
Nitrofert AS
SAKA KÜLA SELTS
Lüganuse Küla Selts
Lüganuse Tagaküla MTÜ
Kohtla-Nõmme Jahtkond
Eesti Raudtee AS
Palumetsa OÜ
Sustainable Investments OÜ
OÜ Viru Mets
Tornator Eesti OÜ
Nitfer Investments OÜ
OÜ Landeker
OÜ Sigwar
Juhan Pärtna
Toomas Evert
Danel Priisaar
Piret Priisaar
Expertline OÜ
Reet Sass
Dan Mikael Wimberg

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalikul väljapanekul laekunud ettepanekud ja seisukohad ning nendega arvestamine			
<u>Esitaja, kuupäev ja kirja nr</u>	<u>Ettepanek, seisukoht</u>	<u>Seisukohaga ja ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine</u>	
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet 13.12.2021 (kiri nr 16-6/21-14622-002)	TTJA tutvus asjakohaste materjalidega ning edastab järgnevad märkused:		1
	1. Vastavalt EhS §73-le tuleb raudtee kaitsevööndis ehitamiseks taotleda luba nii raudteevaldajatelt kui ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametilt (TTJA). Loa taotlemiseks TTJA-lt palume vähemalt 30 päeva enne tööde algust saata aadressile info@ttja.ee raudteevaldaja kirjalik nõusolek, projekti seletuskiri ning asendiplaan.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	2. Raudtee kaitsevööndis tehtavate tööde käigus ei tohi rikkuda majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määruses nr 71 „Raudtee tehnikasutuseeskiri“ viidatud raudtee ehitusgabariidi nõudeid. Ehitusgabariit on rööbastee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa (erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga). Raudtee kaitsevööndis ehitise ehitamisel tuleb arvestada raudteeveeremist tulenevate mõjudega, sh võimaliku vibratsiooniga. Raudtee kaitsevööndis on keelatud ohustada liiklust ja takistada nähtavust raudteel.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	3. Eriplaneeringu menetlusse on asjakohane kaasata ka raudteevaldaja.	Seisukohaga arvestatakse. Raudteevaldajad on eriplaneeringu koostamisse kaasatud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
Terviseamet 14.12.2021 (kiri nr 9.3-4/21/15545-2)	Terviseameti Ida regionaalosakond on tutvunud Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu ka asjaolule: nii ehitusperioodil kui ka prügila kasutamisel ei tohi kavandatava tegevuse ala (sh teevõrgustik) lähimal asuvates elamutes vibratsioon (nt raske veoautode liiklemisest) ületada sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtusi.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	2
Maa-amet 15.12.2021 (kiri nr 6-3/21/18168-2)	Seisuga 03.12.2021 asuvad Lüganuse valla eriplaneeringu territooriumil osaliselt või täielikult üheksa keskkonnaregistri maardlate nimistus arvel olevat maardlat või maardlaosa ning kuus kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist.	Seisukoht võetakse teatavaks. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	3

	Palume planeeringu jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvel olevate maardlate ja mäeeraldiste ning nende teenindusmaade piire. Ajakohaste andmete saamiseks on võimalus kasutada WFS-teenust aadressil https://teenus.maaamet.ee/ows/maardlad?service=WFS&version=1.1.0&request=GetCapabilities või küsida piiride väljavõtet GIS-failidena. Plaanidele palume lisada info, mis kuupäeva seisuga maardlate ja mäeeraldiste andmeid on kasutatud.	
	Palume eriplaneeringu koostamisel arvestada, et Lüganuse valla territoorium kattub osaliselt põlevkivi altkaevandatud aladega. Tallinna Tehnikaülikooli poolt on SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel 2015. aastal koostatud töö „Põlevkivi altkaevandatud alade planšettide digitaliseerimine ja stabiilsushinnangu andmine“, mille tekstiosa ja ruumiandmed on kättesaadavad aadressil: https://geoportaal.maaamet.ee/est/Ruumiandmed/Geoloogilised-andmed/Polevkivi-altkaevandatud-alad-p501.html. Palume planeeringujooniste koostamisel märkida joonistele ka altkaevandatud alad ning vastavalt vajadusele arvestada altkaevandatud aladega mõjude hindamise juures.	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha valiku LS ja KSH VTK täiendatakse.
	Palume planeeringu koostamisel maardlate aladel arvestada MaaPS-s sätestatuga. Turbamaardlate puhul palume arvestada MaaPS § 45 lõikes 1 sätestatuga, mille kohaselt turba kaevandamiseks on lubatud kaevandamisloa taotleja üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal.	Seisukoht teatavaks võetud. Seisukoht ei ole eriplaneeringu kontekstis asjakohane.
	Seletuskirjas on kirjeldatud: „Mäeeraldised ja turbaalad loeti välistavaks teguriks, va Kohtla-Järve lubjakivikarjäär. Mäeeraldisel on kaevandamisloa nr L.MK/330055 alusel lubatud lubjakivi kaevandamine Viru Keemia Grupp AS kuuluval osühingul VKG Tsement (registrikood 11436628, alates 17.08.2018 VKG Logistika OÜ). Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõtte kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks. Mäeeraldise ala on varasemalt peetud sobivaks uue tööstusjäätmete prügila rajamiseks ja alal on juba varasemalt nõukogude ajal prügila rajamiseks ette valmistatud. Töid on looduses juba tehtud. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku koostamisel tehakse koostööd Maaametiga ja selgitatakse välja, kas ja millistel tingimustel on võimalik mäeeraldise ala käsitleda reaalse prügila asukoha alternatiivina. Eriplaneeringu koostamise tulemusena võib tekkida ka olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes	Teie poolt viidatud asjaoludest ollakse teadlik ja teemaga tegeletakse. Lähtudes Teie soovitusel koostatakse vastava sisuline analüüs.

	eelistatuks. Sel juhul võib tekkida tõendatud ülekaalukas avalik huvi rajada prügila sellele alale ning see võib osutuda kaalukamaks kui riiklik huvi konkreetse alal lubjakivi kaevandamise vastu.“ Selgitame, et vastavalt MaaPS §14 lõike 2 punktile 2, juhul kui kavandatud tegevus halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, on seda maardla alale võimalik planeerida vaid siis, kui tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta. Kui kaalutlemise tulemusena soovitakse prügilat planeerida Kohtla-Järve lubjakivikarjääri alale, palume seletuskirjas põhjalikult selgitada, miks Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivim aardla 8. plokis arvel olev 23 646 tuh m³ tsemendilubjakivi ei ole kaevandamisväärne, miks ükski teine ala ei ole prügila asukoha jaoks sobiv ja mis põhjusel on prügila puhul tegu ülekaaluka avaliku huviga ehitisega. Selgitame ja palume olukorra analüüsimisel silmas pidada, et põhjendusest saab arvestada ainult argumente, mis on ajas püsivad. Ühe ettevõtte huvi tekkimine ja kadumine ei ole piisav argument lubjakivimaardla kasutusest välja arvamisele. Kohtla-Järve lubjakivikarjäär, millel on kuni 10.05.204 8 kehtiv kaevandamisluba nr L.MK/330055, asub katastriüksusel Tuhavälja (tunnus 43701:003:0127), mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Kui praegune kaevandamisloa omaja kaotab huvi kaevandamisloa omamise suhtes, on võimalik, et tulevikus soovib alal kaevandamisluba omada mõni teine ettevõtte.	
	Dokumendi Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus peatükis 4.2 KAASATAVAD JA KOOSTÖÖ TEGIJAD on märgitud (tsiteerin): „Eriplaneering koostatakse ja kooskõlastatakse asjaomaste asutustega, kelleks on Kaitseministeerium, Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Transpordiamet, Muinsuskaitseamet, Politsei ja Piirivalveamet, Põllumajandus ja Toiduamet, Päästeamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning Terviseamet.“ Selgitame, et kuna planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleva maardlal või selle osal, tuleb planeering kooskõlastada ka Maa-ametiga. Palume täpsustada. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada planeering enne vastuvõtmist Maa-ametile	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täpsustatakse.

	kooskõlastamiseks.		
	Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab üldplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.	Seisukoht teatavaks võetud. Seisukoht käsitleb üldplaneeringuid ja ei ole eriplaneeringu kontekstis asjakohane.	
Päästeamet 15.12.2021	Anname teada, et Ida päästkeskusel ettepanekud puuduvad, kuid juhime tähelepanu, et juhul, kui prügila juurde planeeritakse tulevikus erinevaid ehitisi, siis peab olema tagatud tulekustutusvee olemasolu ja päästemeeskonna ligipääs.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	4
Muinsuskaitseamet 15.12.2021 (kiri nr 1.1-7/3447-1)	Prügila asukoha eelvaliku esmase analüüsi alal ei asu ühtegi riikliku kaitse all olevat mälestist ning Muinsuskaitseametile ei ole hetkel teada ka ühtegi seni riikliku kaitse alla veel mitte jõudnud muistist sellel alal.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	5
	Lisaks teadaolevatele muististele, on maastikul ka eeldatavat arheoloogiapärandid . Näiteks, Varja küla lähiümbrus on tuntud aarete rohkuse poolest (Kiudsoo, M. 2015. „Viking Age votive deposits from Varja, north-east Estonia“ https://arheoloogia.ee/ave2014/AVE2014_08_Kiudsoo_Varja.pdf ja Kiudsoo, M., Tamla, Ü. 2017. „New hoards from Voorepera, Eastern Virumaa“ https://arheoloogia.ee/ave2016/AVE2016_08_KIUDSOO-TAMLA_Voorepera.pdf) ning on võimalik, et esmase analüüsiga määratletud prügila asukohaalternatiivide alal on samuti mõni seni avastamata aare.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	Kuna eriplaneeringu esmase analüüsiga määratletud ala on osaliselt niiske ja soine, on võimalus, et tööde käigus satutakse näiteks sooteedele, rabasaarel asunud asula- või pelgupaigale, sohu peidetud esemetele või rabalaipadele.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	Väljaspool mälestiste ja kaitsevööndite ala toimuvatel kaevetöödel tuleb igal juhul arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
Kaitseministeerium 16.12.2021 (kiri nr 12-1/21/4271)	Dokumendist nähtub, et eriplaneeringu ala hõlmab muuhulgas riigikaitse ehitisi Aidu linnakut ja Aidu lasketiiru ning nende piiranguvööndeid. Dokumendi peatükis 2.5 "Eriplaneeringu ala täpsustamine" on märgitud, et riigikaitse ehitised on loetud prügila rajamist välistavaks. Riigikaitse ehitiste piiranguvööndid ei ole käsitletud välistava kriteeriumina, kuna ei ole põhjust eeldada, et prügila rajamine riigikaitse ehitise piiranguvööndisse võiks riigikaitse ehitisi ohustada. Arvestades eeltoodut, nõustub Kaitseministeerium dokumendis märgituga ega pea vajalikuks esitada selle kohta vastuväiteid või ettepanekuid.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	6

	Kaitseministeerium soovib olla edasises planeeringumenetluses kaastatud, et kavandatava prügila asukoha täpsustamisel esitada omapoolsed nõuded ja tingimused, kui see on vajalik riigikaitse ehitiste töövõime tagamiseks.	Seisukohaga arvestatakse. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
Rahandusministeerium, 17.12.2021 (kiri nr 14-11/8058-2)	Tutvunud esitatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadega ja KSH väljatöötamise kavatsusega ning lähtuvalt PlanS § 103 lõikest 2 peame oluliseks välja tuua järgmist:		7
	1. Peatükis 2.4.1 <i>Kõrgema taseme strateegilised planeerimisdokumendid</i> teeme ettepaneku arvestada planeeringulahenduse koostamisel Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Uus-Kiviõli kaevanduse logistikataristu asukohavaliku kavandamine“ eskiisi ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi materjalidega. Teemaplaneering ja selle KSH on algatatud Ida-Viru maavanema 19.05.2015 korraldusega nr 1-1/2015/150. Materjalidega saab tutvuda veebilehel https://www.rahandusministeerium.ee/et/ruumiline-planeerimine/maakonnaplaneeringud#uus_kivioli ja paberkandjal Lüganuse Vallavalitsuses Kiviõlis (Keskpuiestee 20) vallavalitsuste lahtiolekuaegadel.	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendatakse.	
	2. Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida Rahandusministeeriumi soovitusi veebilehel https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/ .	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	Palume hoida Rahandusministeeriumi regionaalhalduse osakonna Ida-Viru talitust kursis eriplaneeringute ja KSH aruande menetlusega ning teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Eriplaneeringute asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne esitada arvamus avaldamiseks ning täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate määramiseks.	Seisukoht teatavaks võetud.	
Riigimetsa Majandamise Keskus 07.01.2022 (kiri nr 3-1.1/2021/6596)	RMK on saadetud dokumentidega tutvunud ja annab oma seisukohad:		8
	1. Praegune Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila asub Kohtla-Järve linna maadel. Teeme ettepaneku kaaluda olemasoleva prügila vahetut laienemist põhja ja kirdesse Kohtla-Järve linna maadel asuvatele prügilaga piirnevatele jäätmaadele. Nende hinnanguline pindala on vähemalt 100 ha.	Ettepanekuga ei arvestata. Nimetatud ala jääb Kohtla-Järve linna territooriumile. Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu raames ei ole võimalik kaaluda teise omavalitsuse territooriumile jäävaid alasid asukohaalternatiividena.	
	2. Teeme ettepaneku teise variandina kaaluda olemasoleva prügila vahetut laienemist läände maaüksustele Keemia vkt 2e (katastritunnus nr 32215:001:0058) ja Keemia vkt 3t (katastritunnus nr 32215:001:0065), paigutades settebasseinid vajadusel ümber läände või põhja.	Ettepanekuga ei arvestata. Nimetatud katastriüksused jäävad samuti Kohtla-Järve linna territooriumile. Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu raames ei ole võimalik kaaluda teise	

		omavalitsuse territooriumile jäävaid alasid asukohaalternatiividenä.	
	3. Kolmanda variandina peaks kaaluma olemasoleva prügila lääneküljel asuvate jäätmaade kasutamist, sealhulgas Tuhavälja maaüksus (katastritunnus nr 43701:003:0127), sihtotstarbeta maa 100 %, pindala 122,56 ha.	Ettepanekuga arvestatakse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	4. RMK on seisukohal, et tööstusjäätmete prügila planeerimine metsamaadele ei ole põhjendatud kui olemasoleva prügila vahetus läheduses on sobivaid asukohti jäätmaade näol. Juhul kui tööstusjäätmete prügilat planeeritakse metsamaale, tuleb eriplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsust täiendada planeerimisseaduse § 4 lõikes 5 kirjeldatud planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamisega. Täpsemalt - on vaja hinnata, millist mõju avaldab eriplaneeringu tulemusel rajatav võimalik tööstusjäätmete prügila maa metsamajanduslikule kasutusele, sellega seotud tööhõivele ja metsamajanduses loodavale lisaväärtusele.	Seisukoht teatavaks võetud. Selgitus. Asukoha eelvaliku etapis arvestatakse üldiselt maakasutuse majanduslikele aspektidele avalduva mõjuga. Detailsem mõju hindamine arvestades tööhõive ning põllumajanduses või metsamajanduses loodavate lisaväärtustega ei ole asukoha eelvaliku etapis vajalik. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendatakse vastava selgitusega.	
Maaeluministeerium 11.01.2022 (kiri nr 4.1-5/2158-1)	Dokumendi jaotises 2.5 „Eriplaneeringu ala täpsustamine“ märgitu kohaselt loetakse väärtuslikud põllumajandusmaad prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks, kuna Ida-Viru maakonnaplaneeringu 2030+ ja koostatava Lügänu valla üldplaneeringuga määratud väärtuslikud põllumajandusmaad tuleb säilitada põllumajanduslikus kasutuses ning nende kaitse on vajalik toidujulgeoleku kindlustamiseks. Maaeluministeeriumis koostatud analüüsi kohaselt on eriplaneeringu alal väärtuslikke põllumajandusmaid u 2500 hektari ulatuses, kuid jooniselt 1616 nähtub, et esmase analüüsil põhjal määratletud prügila võimalike asukoha-alternatiivide alal väärtuslikku põllumajandusmaad ei ole. Ka dokumendi jaotises 3.3.4 „Mõju pinnasele, sh väärtuslikule põllumajandusmaale“ kinnitatakse, et kuna esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal ega ümbruses, kuhu võidakse rajada vajalikku taristut, ei ole väärtuslikke põllumajandusmaid, võib mõju väärtuslikele põllumajandusmaadele pidada välistatuks. Maaeluministeerium tunnustab eriplaneeringu koostajaid sellise tähelepaneliku ja hooliva suhtumise eest.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	9
	Dokumendi jaotises 3.3.3 „Mõju veekvaliteedile ja veerežiimile“ on märgitud, et esmase analüüsi põhjal selgunud prügila võimalike asukohaalternatiivide alal on mitmeid maaparandussüsteemide ehitisi, sealhulgas üle 25 km ² valgalaga eesvool Varbe peakraav (Varbe oja), ja järeldatud, et prügila rajamisega võib kaasneda vajadus maaparandussüsteemide ümberehitamiseks või negatiivne mõju nende	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	

	toimimisele, mis võib omakorda mõjutada piirkonna veekogude veerežiimi. Kui kavandatava tegevusega kaasneb suuremahuline maaparandussüsteemide ümberehitamine, võib olla tegemist olulise mõjuga. Dokumendi koostanud ekspertide poolt kinnitatakse, et KSH aruande I etapis hinnatakse kavandatava tegevuse mõju maaparandussüsteemide toimimisele. Maaeluministerium on sellega nõus.		
	Lisaks märgime järgmist. Planeeringuala eelvaliku tegemisel kujundati elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev 700 meetri raadiusega puhverala, mis loeti prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks. Sellise puhveralaga arvestamise korral on suure tõenäosusega prügilast tingitud tervist mõjutav õhusaaste ja müra elamualade juures välistatud ning prügila rajamisega kaasnev reljeefi muutus elamute juurest avanevas vaates ilmselt vähetajutav. Nagu dokumendis kinnitatakse, siis eelnimetatud väide on esialgselt hinnanguline ning planeerimise järgmistes etappides kavatakse puhverala määramisel arvestada kohalike oludega ja sellest johtuvalt täpsustada vajadusel selle kohta antavat hinnangut. Nõustades eelnimetatuga aga teeme ettepaneku kõnealuse puhverala kindlakstegemiseks uurida lisaks lokaalsete oludega ja vajadustega arvestamisele ka teistes riikides sarnaste objektide mõjude, sealhulgas võimalike reaalsete negatiivsete mõjude, ulatuse hindamisega seotud kogemusi.	Seisukoht teatavaks võetud. Eriplaneeringu koostamisel ja keskkonnamõju hindamisel arvestatakse teiste piirkonnas asuvate tööstusjäätmete ladestamisega seotud objektide (näiteks olemasolev Kohtla-Järve tööstusjäätmete prügila) kogemusega kasutades nende kohta olemasolevat infot ja varasemalt koostatud tööd.	
Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium 11.01.2022 (kiri nr 1.10-17/21-0054/6774-2)	VTK-s on kirjeldatud järgmist. Lk 29-30 „Maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 tulenevalt võib alal maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus: 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda; 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga; 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitise, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitselise ehitise (edaspidi riigikaitseline ehitis) ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta. Esmases analüüsis välistati kehtivad mäeeraldised, kuid tehti erand Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisel osas. Mäeeraldisel on kaevandamisloa nr L.MK/330055 alusel lubatud lubjakivi kaevandamine Viru Keemia Grupp AS kuuluval osaühingul VKG Tsement (registrikood 11436628, alates 17.08.2018 VKG Logistika OÜ). Maavara arvele	Teie poolt viidatud asjaoludest ollakse teadlik ja teemaga tegeletakse.	1 0

	võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõtte kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks. /.../ Eriplaneeringu koostamise tulemusena võib tekkida ka olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks. Sel juhul võib tekkida tõendatud ülekaalukas avalik huvi rajada prügila sellele alale ning see võib osutada kaalukamaks kui riiklik huvi konkreetse alal lubjakivi kaevandamise vastu.“ Lk 44: 3.3.10 „Mõju maavaravarudele“ „Eriplaneeringu alale jäävad maardlad on nimetatud tabelis 1. Esmase analüüsi koostamisel välistati kehtivate mäeeraliste alad, kuid tehti erand Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldise osas. Maapõueseaduse (vastu võetud 27.10.2016) § 14 lg 2 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutav tegevus lubatud üksnes Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud asutuse nõusolekul. Eriplaneeringu koostamisel ja KSH läbiviimisel tehakse koostööd Maa-ametiga, et selgitada välja, kas ja millistel tingimustel on prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jääva Kohtla-Järve (Kolga-Saka) maardla (registrikaardi nr 16) alal võimalik tööstusjäätmete prügila rajamine.“ Märgime, et erand enam ei kehti, kuna VKG Logistika OÜ esitas 17.12.21 Keskkonnaametile maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi võtmise taotluse (nr LOG.02-04/153-1). VKG Logistika OÜ-l tekkis uuesti vajadus uurida täiendavalt Kohtla-Järve (Kolga-Saka) lubjakivimaardla Kohtla-Järve lubjakivikarjääris lubjakivi kaevandamise võimalusi. Juhul, kui VKG Logistika OÜ tulevikus siiski ei näe seal kaevandamise võimalusi, võib vajadus tekkida mõnel teisel kaevandusettevõtjal. Rõhutame, et Kohtla-Järve lubjakivikarjääris on arvel suur kogus maavara (tsemendilubjakivi) ja kui eriplaneeringu koostamise tulemusena võib ikkagi tekkida olukord, kus praeguse mäeeraldise ala osutub teiste variantidega võrreldes eelistatuks, tuleks maavaraga seoses hinnata riigi huvi, lähtudes maapõue majanduslikult otstarbekast kasutamisest, sh maavara ekspordi- ja suurema lisandväärtusega saaduste tootmise potentsiaalset.		
Keskkonnaamet 17.01.2022 (kiri nr 6-5/21/24133-2)	Keskkonnaamet esitas 16.12.2021 kirjaga nr 6-2/21/26272 Kobras OÜ-le esialgse asukoha valiku kohta tähelepanekud. Märkisime, et arvestada tuleb põhjavee kaitstusest ja alal paikneva Varbe peakraavi	Keskkonnaameti kirjas nr 6-2/21/26272 esitatud tähelepanekutega arvestatakse. Eriplaneeringu koostamisel ja keskkonnamõju hindamisel	

	seisundist ja veemajanduskavaga sätestatud eesmärkidest. Juhtisime tähelepanu, et asukoha valikul tuleb lähtuda keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded ” ptk-s 2 sätestatud nõuetest. Märkisime, et võimalikul ala kattub Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisega ja vääriselupaigaga VEP157100. Palume endiselt arvestada Keskkonnaameti tähelepanekute kirjaga nr 6-2/21/26272. Keskkonnaamet 16.12.2021 (kiri nr 6-2/21/26272): <i>Keskkonnaamet on tutvunud eriplaneeringu esialgse asukoha valikuga ning esitab tähelepanekud:</i> 1. <i>Esialgse eriplaneeringu asukoht paikneb Maa-ameti 1:50 000 geoloogilise baaskaardi andmetel nõrgal kaitstud ja keskmiselt kaitstud põhjaveega alal. Eelnevast lähtuvalt tuleb asukoha valikul arvestada põhjavee kaitstusest. Alal paikneb Varbe peakraav ja sellest lähtuvalt tuleb asukoha valikul lähtuda peakraavi seisundist ja veemajanduskavaga püstitatud eesmärkidest. Veevaldkonnaalaste uuringute kohta info puudub.</i> 2. <i>Joonise kohaselt kattub ala Kohtla-Järve lubjakivikarjääri mäeeraldisega. Märkime, et maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada juurdepääs maavarale (maapõueseaduse § 14 lg 1 p 2). Vastavalt maapõueseaduse § 14 lg 2-le tuleb küsida Maa-ametilt nõusolek maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevuse korral.</i> 3. <i>Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et asukoha valikul tuleb lähtuda keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" ptk-s 2 sätestatud nõuetest. Jäätmevaldkonnaalaste uuringute kohta info puudub.</i> 4. <i>Eriplaneeringu alal ei ole läbi viidud looduskaitselisi uuringuid ega inventuure. Keskkonnaregistri andmetel ei jää alale kaitstavaid ega planeeritavaid loodusobjekte. Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et alal paikneb vääriselupaik. Märkime, et hindamisel on vajalik arvestada haudelindude levikuatlase andmetega, mille kohaselt on alal võimalik rukkiräägu, punaselg-õgija, vaenukägu pesitsemine. Lisaks tuleb arvestada taimede levikuatlase infoga, samuti sellega, et alal asuvad mitmed põhjavee seirejaamad ning saarma seirejaam NF08.</i>	lähtutakse kirjas nr 6-2/21/26272 esitatud infost. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendatakse lisades info keskkonnaministri 29.04.2004 määruse nr 38 kohta.	
	Keskkonnaamet on tutvunud avalikul väljapanekule esitatud materjalidega ning edastame seisukoha:		
	Juhime tähelepanu, et prügila võimalike asukohaalternatiivide alale jäävates metsamassiivides on mitmed vääriselupaigad. Kuna antud piirkonnas ei ole teostatud looduskaitselisi uuringuid ega inventuure, siis tuleb alal teha linnuinventuur.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks. Selgitus.	

		Linnustiku inventeerimine oleks vajalik, kui võrreldakse linnustiku jaoks sarnase väärtusega alasid. Võimalik asukohaalternatiivide ala sisaldab aga väga erineva iseloomuga alasid. Registreeritud vääriselupaigad ja metsamassiivid on loomastiku ja linnustiku elupaikadena ilmselgelt olulisemad, kui põllumajandusmaa või tööstusest mõjutatud jäätmaa. Esialgse info põhjal ei ole linnustiku inventuuri läbiviimine vajalik, kuna kavandatava tegevuse mõju linnustikule on hinnatav alade iseloomu põhjal.	
	Märgime, et asukoht tuleks valida nii, et vääriselupaiga alal ei tuleks raadamist teha. KSH VTK tabeli 1 on esitatud: „Vääriselupaikadele avaldub negatiivne mõju eelkõige juhul, kui vaadeldavale alale kavandatakse otseselt ehitustegevust“. Juhime tähelepanu, et mõju võib siiski olla ka vääriselupaiga piiridest väljajääval tegevusel.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	KSH VTK ptk-s 3.3.3 on öeldud, et tabelis 1 on väljatoodud veekogud, mis jäävad eriplaneeringu alale, kuid tabelis 1 neid esitatud ei ole. Palume ebatäpsus parandada.	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendatakse.	
	KSH VTK ptk-s 2.5 on välja toodud: „Maavara arvele võtmise aluseks oli Viru Keemia Grupp AS huvi tsemendilubjakivi kaevandamise vastu. Olukorra muutustest tulenevalt ettevõttel kaevandamise soov praegu ja tulevikus puudub. VKG Logistika OÜ on esitanud taotluse maavara kaevandamise loa kehtetuks tunnistamiseks.“ VKG Logistika OÜ esitas Keskkonnaametile küll taotluse nimetatud keskkonnaloa kehtetuks tunnistamiseks, ent on nimetatud taotluse tänaseks tagasi võtnud. Märkime muuhulgas, et tegevuse planeerimisel tuleb lähtuda maapõueseaduse § st 14.	Teie poolt viidatud asjaoludest ollakse teadlik ja teemaga tegeletakse.	
Keskkonnaministeerium 19.01.2022 (kiri nr 7-15/21/5656-4)	Keskkonnaministeerium on tutvunud avalikul väljapanekul esitatud dokumentidega ning esitab oma märkused alljärgnevalt: Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (edaspidi dokument) peatükis 2.2 Eriplaneeringu ala on toodud kriteeriumid, millele prügila asukoht peab vastama, nendeks on: prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha; eeldatav maht on 100 miljonit tonni; asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km kaugusel VKG Oil AS tootmiskompleksist; prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus. Peatüki 2.5 Eriplaneeringu ala täpsustamine kohaselt tehti dokumendi koostamisel esmane analüüs prügila võimalike asukohaalternatiivide ala välja selgitamiseks ning analüüsi jaoks määratleti kriteeriumid, mis välistavad alal prügila rajamise või mille tõttu ei ole ala prügila	Seisukoht ja edastatud info teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	

	rajamiseks eelistatud. Märgitud on, et analüüsis käsitletud tegurid on esitatud joonistel 8-14, milleks on veekogud, kaitsealad ja kaitsealuste liikide leiukohad, kultuurimälestised koos kaitsevööndiga, riigikaitsealused ehitised, teed ja rööbasteed koos kaitsevööndiga, elektripaigaldised ja gaasipaigaldised koos kaitsevööndiga, lintkonveier Ojamaa kaevandusest Kohtla-Järve tööstusterritooriumini, Aidu tuulepargi ala, mäeeraldised ja turbaalad, elu- ja ühiskondlikke hooneid ümbritsev 700 m raadiusega puhverala, väärtuslikud põllumajandusmaad, maakonnaplaneeringu kohane orienteeruv maantee trassikoridor, Aidu karjääri turismipotentsiaaliga ala, kavandatava biotoodete tootmiskompleksi ala, kavandatava Varja tuulikupargi Aidu taastuvenegiapargi ala. Lisaks on märgitud, et kaardianalüüsi põhjal jäi uuritavasse alasse piirkondi, kus oleks võimalik ära mahutada prügila jaoks vajalik maa-ala, kuid alale jääks mitmeid eraomandis maaüksusi (joonis 15). Üksikute või suurte eraomandis olevate maaüksuste puhul oleks kavandatava tegevuse võimaldamiseks kokkulepete sõlmimine eeldatavalt võimalik. Kui alal on palju eraomandis maaüksusi, siis võib sobivate kokkulepete saavutamine olla keeruline. Prügila võimalike asukohaalternatiivide ala määramisel välditi seega esialgu eramaade hõlmamist. Eeltoodu tulemusena määratleti dokumendis prügila võimalike asukohaalternatiivide ala, mis on kujutatud joonisel 16 ja hõlmab riigiomandis olevat sihtotstarbeta maad Tuhavälja (kü tunnus 43701:003:0127) katastriüksusel ning riigiomandis olevat maatulundusmaad Kohtla metskond 2 (kü tunnus 43701:003:0310), Kohtla metskond 80 (kü tunnus 43701:003:0131), Kohtla metskond 81 (kü tunnus 43701:003:0132), Aru (kü tunnus 43701:004:0176) ja Aasa (kü tunnus 43701:004:0168) katastriüksuseid. Keskkonnaministeerium juhib tähelepanu, et Aru ja Aasa katastriüksuste puhul on tegemist kinnisasjadega, mille valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Maa-amet. Kinnisasjad on antud kasutusvaldusesse OÜ-le Saka Era tähtajaga 20 aastat. Aru kinnisasja kasutusvalduse leping lõppeb 17.12.2023 ja Aasa kinnisasja leping 23.01.2024. Kasutusvaldajal on kasutusvaldusesse antud maa omandamise õigus ja kasutusvaldaja on 07.09.2021 esitanud taotlused kinnisasjade omandamiseks. Maa-amet maa võõrandamise korraldajana on algatanud kinnisasjade võõrandamise menetluse kasutusvaldajale, teostanud maa võõrandamise eeltoimingud ja Riigi kinnisvararegistris 04.10.2021 algatanud menetluse kinnisasjade vajalikkuse välja selgitamiseks tähtajaga 25.10.2021. Tähtaja jooksul ei esitanud õigustatud isikud taotlusi kinnisasja vajalikkuse kohta. Kinnisasjade osas	
--	--	--

	on Maa-amet määranud maa ostuhinna. Kasutusvaldajal säilib maa omandamise õigus maa omandamise menetluse lõpuleviimiseni, välja arvatud juhul, kui kasutusvaldaja mõjuva põhjuseta ei sõlmi maa müügilepingut maa võõrandamise otsuses määratud tähtaja jooksul. Kasutusvaldusesse antud maa võõrandamine on reguleeritud eraldi maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seadusega (edaspidi MaaRKMOS), mille § 3 lõike 1 kohaselt omandada võib maareformi seaduse alusel kasutusvaldusesse antud maad, mis ei ole vajalik riigivõimu teostamiseks, kohalikule omavalitsusele tema ülesannete täitmiseks või muul avalikul eesmärgil. Samuti sätestab MaaRKMOS § 8 lõige 4, kui maa võõrandamise eeltoimingute käigus selgub, et kasutusvaldusesse antud maa võib osutuda vajalikuks riigivõimu teostamiseks, kohalikule omavalitsusele või muul avalikul eesmärgil, on maa võõrandamise korraldajal õigus maa omandamise menetlus peatada kuni riigi, kohaliku omavalitsuse või avaliku huvi selgumiseni, sealhulgas planeeringu kehtestamiseni või joonehitise ehitusprojekti kinnitamiseni. Eeltoimingute käigus ei ole selgunud, et Aru ja Aasa kinnisasjad oleksid vajalikud MaaRKMOS § 3 lõikes 1 nimetatud eesmärgil ja kasutusvaldajal on seadusest tulenevalt õigustatud ootus kinnisasjade omandamiseks. Keskkonnaministeeriumi seisukohast ei esine kasutusvaldusesse antud maa omandamise piiranguid ja puudub alus maa võõrandamisest keeldumiseks või maa omandamise menetluse peatamiseks. Palume planeeringu menetlemisel arvestada eeltoodud informatsiooniga ja võimalusega, et Aru ja Aasa kinnisasjad omandatakse kasutusvaldaja poolt.		
	2. Jäätmeseadus (edaspidi JäätS) § 34 lg 4 sätestab prügila liigid. Prügila liigid sõltuvalt ladestavate jäätmete omadustest on: ohtlike jäätmete prügila, tavajäätmeprügila ja püsijäätmeprügila. Kõnealuse strateegilise planeerimisdokumendi lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse dokumendis on läbivalt kasutatud mõistet tööstusjäätmete prügila. Mõistet, tööstusjäätmete prügila, ei ole JäätS defineeritud. Keskkonnaministeerium palub dokumendis selgitada mida antud töö kontekstis mõistetakse tööstusjäätmetena ning välja tuua millise prügila liigiga on tegemist JäätS mõistes.	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu LS ja KSH VTK täiendatakse lisades selgitus, et kavandatava tööstusjäätmete prügila puhul on tegemist jäätmeseaduse § 34 lg 4 tähenduses ohtlike jäätmete prügilaga.	
	Lisaks eelnevale juhib Keskkonnaministeerium tähelepanu, et dokumendis puudub viide keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“. Määruse nr 38 kohaselt on teatud juhtudel sätestatud erinevad nõuded prügila liigist	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendatakse lisades viide keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise	

	lähtuvalt. Võib küll eeldada, et dokumendi koostamisel on lähtutud antud määruse nõuetest, kuid sellele vaatamata palub Keskkonnaministeerium selguse huvides, et määrus nr 38 oleks dokumendis eraldi kirjeldatud. Samuti ei leidu eelnõus ülevaadet, kas sobivate alade valikul on analüüsitud sama määruse 2. peatükis kirjeldatud prügila rajamismõudeid.	nõuded“, tuues välja prügila asukoha valiku osas määratud tingimusi ja nende arvestamise eriplaneeringu ala täpsustamisel.	
	3. Peatükis 3.1 Keskkonnamõju strateegilise hindamise vajadus ja eesmärk on toodud, et „<i>Eriplaneeringu KSH esimese etapi aruande koostamisel on planeerimisseaduse § 80 lg 3 kohaselt aluseks keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus.</i>“ Keskkonnaministeerium juhib tähelepanu, et planeerimisseadus (edaspidi PlanS) § 80 ei käsitle kohaliku omavalituse eriplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsust vaid üldplaneeringu menetlust. Kohaliku omavalituse eriplaneeringu sätted on toodud PlanS 7. peatükis.	Seisukohaga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK asendatakse ebatäpne sõnastus ja lisatakse selgitus. Selgitus. PlanS 7. peatükk käsitleb kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamist, kuid PlanS ega KeHJS ei sätesta tingimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku KSH väljatöötamise kavatsuse sisule. PlanS paragrahvid 17, 60 ja 80 annavad üldise juhised üleriigilise planeeringu, maakonnaplaneeringu ja üldplaneeringu KSH väljatöötamise kavatsuse sisu kohta. Nende paragrahvide põhjal on KSH väljatöötamise kavatsus KSH aruande koostamise alus. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu KSH VTK koostamisel arvestatakse analoogiast tulenevalt PlanS paragrahvides 17, 60 ja 80 antud juhistega.	
Elering, 27.01.2022 (kiri nr 11-4/2020/21-9)	Planeeringualal asuvad Eleringi poolt hallatava elektri- ja gaasitaristu objektid, mille puhul tuleb arvestada paigaldiste kaitsevööndiga, kus on piiratud tegutseda. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73. Palume tööstusjäätmete prügila planeerida väljaspoole elektri- ja gaasipaigaldiste kaitsevööndit. Kõik ristumised Eleringi taristuga ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Kirjaga on kaasas Eleringi olemasoleva elektri- ja gaasitaristu <i>Shape</i> failid (Lisa 1). Eleringil on järgneval kümnel aastal plaanis Lüganuse valla territooriumil mitmeid elektrivõrgu rekonstrueerimis- ja optimeerimistööd (kujutatud alloleval joonisel): - Valla territooriumil olevatest 330 kV õhuliinidest on kavas rekonstrueerida L360 Püssi-Rakvere. Ehitustööd on plaanis aastatel 2029-2030. 110 kV õhuliinidest rekonstrueeritakse aastatel 2022-2023 L103 Püssi-Rakvere õhuliin endise 220 kV L206 Püssi-Kiisa liinikoridoris.	Seisukoht ja edastatud info teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	

	- Eeldatavalt 2023 aastal rajatakse uus 110 kV õhuliinilõik Jaoskonna 3B ja Kiikla alajaamade vahel ning liini L08 Aidu-Jaoskonna 3B asemel moodustub Aidu-Kiikla 110 kV õhuliin, millele ühendatakse haruna Jaoskonna 3B alajaam. Peale uue õhuliinilõigu valmimist tõstetakse Jaoskonna 3B ja Aidu alajaamade vahelisel liinilõigul gabariidid 60 kraadile. - Kavas on 110 kV õhuliinide L138A Püssi-Kiikla ja L135 Ahtme-Aidu kokku ühendamine ja tugevdamine ning osaline demonteerimine nii, et moodustub uus liin Püssi-Ahtme (alloleval joonisel). Eleringi gaasitaristu osas pole praeguse seisuga muudatusi planeeritud.		
Transpordiamet 31.01.2022 (kiri nr 7.1-2/21/27575-2)	Võttes aluseks planeerimisseaduse § 103 lg 2, ehitusseadustiku ja Transpordiameti põhimääruse, esitame Lügane valla eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta järgmised ettepanekud, millega palume arvestada planeeringu edasisel koostamisel.		2
	1. Avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha ja liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine 1.1 Planeeringu lahenduse eesmärgiks on muuhulgas liikluskorralduse põhimõtete määramine ning servituutide seadmise ja olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajaduse märkimine. Asukoha eelvaliku tegemisel tuleb analüüsida olemasoleva teedevõrgustiku piisavust juurdepääsude tagamisel, määrata planeeringualal perspektiivsete kohalike teede üldised asukohad ja nende ristumiskohad riigiteedega ning oluliselt ümberehitatavad riigitee lõigud või ristmikud (nende olemasolul).	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	1.2 Määrata riigiteede liikluskorralduse ja ümberehituse vajadus seoses kavandatava tegevusega kaasnevate (eri)veostega ning ehitusaegsete veostega.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	1.3 Arvestada, et Transpordiamet riigiteede omanikuna ei võta arendustegevuse vajadustest tingitud uute teelõikude rajamise ja riigiteede ümberehitamise kohustust kui riigiteede võrgustiku arengu seisukohalt selleks vajadus puudub.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	1.4 Eelistame prügila asukoha variante nr 1-3. Variandi nr 4 puhul peame vajalikuks täiendavat koostööd täpsustamiseks võimalikke marsruute, prügiveoks kasutatavat liikluskoosseisu jms ning sellest tulenevalt meie seisukohti eriplaneeringu koostamiseks.	Seisukoht teatavaks võetud. Selgitus. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK ei ole määratletud asukoha variante. Dokumendis on esialgse kaardianalüüsi põhjal määratud võimalike asukohaalternatiivide ala, mille raames asukoha eelvaliku etapis asukohaalternatiivid valitakse.	

		Viitate kirjas eriplaneeringu algatamisele eelnevalt koostatud Hendrikson & Ko (2019) töös esitatud asukohaalternatiividele. Hendrikson & Ko (2019) töö ei olnud LS ja KSH VTK koostamise aluseks, kuid töös käsitletud asukohaalternatiivid kattuvad osaliselt LS ja KSH VTK koostamisel määratletud võimalike asukohaalternatiivide alaga. Hendrikson & Ko (2019) töös käsitletud variant nr 4 ei jää eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK koostamisel esialgse kaardianalüüsi põhjal määratud võimalike asukohaalternatiivide alale.	
	2. Ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsusele Oleme seisukohal, et KSH väljatöötamise kavatsus on valdavalt asjakohane ja piisav. Täiendavalt palume käsitleda eriplaneeringuga kavandatava tegevuse mõju riigiteede konstruktsioonile nii prügila rajamise ettevalmistamisel kui ka kasutamisel. Palume kohalikul omavalitsusel planeeringuala asukoha valikul meie ettepanekutega arvestada ning teha meiega planeeringu koostamisel sisulist koostööd.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
Politsei- ja Piirivalveamet 31.01.2022 (kiri nr 2.1-3/37088-2)	Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri Jõhvi politseiijaoskond on läbi vaadanud ja tutvunud Teie poolt esitatud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku dokumentidega. Parim ja turvaline elukeskkond tagatakse läbi üld- ja detailplaneeringute koostamise. Hinnates varajases planeerimise staadiumis riske, on tulevikus võimalik vähendada erinevaid võimalikke toimuda võivaid süütegusid ning muuta planeeringutega piirkonna elukeskkond väärtuslikumaks ja kogukonna jaoks turvalisemaks. Seoses tööstusjäätmete prügila rajamise tuleb arvestada selle koha spetsiifikaga. Kindlasti, tuleb lähtuda ka turvalise linnaplaneerimise ja elukeskkonna standarditest. Nimetatud mõtteviise toetavad CPTED põhimõtted, mille juhendmaterjalidega saab tutvuda aadressil: https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/seminaride-materjalid/cpted-juhendmaterjalid. Lähtudes eeltoodule ei ole Politsei- ja Piirivalveametil esitatud materjalidele täiendavaid ettepanekuid ega kommentaare.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
Eesti Raudtee AS (kiri nr 21-1/4471-1)	Oleme tutvunud avalikule väljapanekule suunatud eriplaneeringu asukoha eelvalikus toodud prügila võimalike asukohaalternatiividega. Kuna planeeringu eelvalikus ja planeeringu algatamise taotluses toodud võimalikud prügila alternatiivsed alad asuvad olemasolevast AS-ile Eesti Raudtee kuuluvast raudteetaristust rohkem kui 600 meetri kaugusele,	Selgitus. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK ei ole määratletud asukohaalternatiivide. Dokumendis on esialgse kaardianalüüsi põhjal määratud võimalike asukohaalternatiivide ala, mille raames asukoha eelvaliku	

	siis eelvalikus toodud prügila asukohaalternatiivide osas AS-il Eesti Raudtee ettepanekud puuduvad.	etapis asukohaalternatiivid valitakse. Viitade kirjas eriplaneeringu algatamisele eelnevalt koostatud Hendrikson & Ko (2019) töös esitatud asukohaalternatiividele. Hendrikson & Ko (2019) töö ei olnud LS ja KSH VTK koostamise aluseks, kuid töös käsitletud asukohaalternatiivid kattuvad osaliselt LS ja KSH VTK koostamisel määratletud võimalike asukohaalternatiivide alaga.	
	Kui eriplaneeringu koostamise käigus muutuvad eelvalikus toodud prügila asukohaalternatiivid, siis raudteemaa vahetusse lähedusse jäävate alternatiivsete alade korral palume arvestada: 1. Raudtee kaitsevööndiga, mille laius on määratud ehitusseadustiku (EhS) § 73 lõikes 1 ning raudtee kaitsevööndis kehtivate piirangutega vastavalt EhS §-des 70, 73 toodule. 2. Majandus- ja taristuministri 09.11.2020 määruses nr 71 „Raudtee tehnokasutuseeskiri“ toodud ehitusgabariidi nõuetega. Ehitusgabariit on tee teljega risti oleval tasandil kujutatud piirjoon, millest sissepoole ei tohi ulatuda ükski ehitise või seadme osa. Erandiks võivad olla seadmed, mis on ette nähtud vahetuks koostööks raudteeveeremiga. 3. Raudteeinfrastruktuuri sideehitiste ja elektripaigaldiste kaitsevöönditega, mille ulatus ja piirangud on kehtestatud vastavalt majandus- ja taristuministri 25.06.2015 määruses nr 73 ja EhS-is toodule.	Seisukoht teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	
	Lisaks teavitame AS Eesti Raudtee lähiaastate ja pikemas perspektiivis planeeritavatest arendustegevustest, millega palume arvestada valla planeerimis- ja ehitustegevuses: 4. Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse otsusest elektrifitseerida raudtee taristu on AS Eesti Raudtee alustanud kontaktvõrgu projekteerimistöödega ning ehitus on kavandatud aastatele 2023-2028. Tapa-Narva liinil ehitatakse välja kontaktvõrk ja nende teenindamiseks vajalikud rajatised raudtee elektrifitseerimise otstarbeks. Püssi jaama piirkonda on kavandatud perspektiivne veoalajaam. Seoses eeltooduga peab arvestama, et raudteemaale lisandub kitsendusi põhjustavaid tehnovõrke ja rajatisi. 5. Tulenevalt Üleriigilisest planeeringust „Eesti 2030+“, et <i>tulevikus tuleb rongide maksimaalset lubatud piirkiirust suurendada kuni 160 km/h Tallinna–Narva–Peterburi, Tallinna–Tartu–Pihkva ja Tartu–Valga–Riia liinidel</i>, on Lüganuse valla haldusalas vaja õgvendada olemasolevat raudteetrassi Püssi jaamas 246,9-247,3 km lõigus ja Püssi-Kohtla jaamavahes 248,6 – 252,3 km lõigus. Palume arvestada kõnesolevate õgvendustega valla planeerimis- ja ehitustegevuses (AS Eesti Raudtee 05.11.2021 kiri nr 21-1/3742-1).	Seisukoht ja edastatud info teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.	

	6. Pikemas perspektiivis, rongide liiklussageduse suurenemise ja kaubavoogude läbilaskevõime ammendumise riski korral, on Tapa-Narva liinil planeeritud jaamavahedes rajada paralleelselt olemasoleva raudtee peateega teine peatee (raudtee telgede vahega ligikaudu 4,3 meetrit). Seoses sellega peab arvestama ka olemasoleva raudtee kaitsevööndi laienemisega.		
--	--	--	--

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISA 3. AVALIKU ARUTELU PROTOKOLL JA OSALEJATE NIMEKIRI

**Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse**

AVALIK ARUTELU

PROTOKOLL

Asukoht: Maidla rahvamaja (Maidla tee 56, Savala küla, Lüganuse vald)

Toimumisaeg: 23.02.2022, kell 12.00-13.05

Osavõtjaid: 32 (14 kohapeal ja 18 läbi *Microsoft Teamsi*)

Koosoleku juhataja: Marja-Liisa Veiser (Lüganuse Vallavalitus, vallavanem)

Ettekanded ja sõnavõttud:

- Kavandatava tegevuse ja selle vajaduse lühitutvustus - Meelis Eldermann (Viru Keemia Grupp AS, *eriplaneeringu koostamisest huvitatud isik*);
- Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse tutvustus, avalikul väljapanekul laekunud ettepanekute ja seisukohtade tutvustus ning ülevaade nendega arvestamisest – Urmas Uri (Kobras OÜ, eriplaneeringu koostamise konsultant ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostaja).

Küsimused ja arutelu:

Tiit Toos: Kas kavandatava tegevuse puhul on tegemist olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka kuuluva tegevusega ning tuleb läbi viia ka keskkonnamõju hindamine? Küsimus tuleneb sellest, et mitte teha topelt tööd, sest see läheb arendaja jaoks kallimaks.

Noela Kulm (edaspidi *N.K.*): Seda, kas tegemist on olulise keskkonnamõjuga tegevusega tuleb järele vaadata keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) paragrahvi 6 lõikest 1. KeHJS ütleb, et kui tegevuse mõjusid on varasemalt hinnatud, ei ole vaja topelt hinnata. Kuna detailse lahenduse teeme eskiisprojekti tasemel, siis ei pruugi hiljem keskkonnamõju hindamine vajalik olla, aga hetkel kindlalt öelda ei oska. Kui mõjud saavad keskkonnamõju strateegilise hindamise raames piisava detailsusega käsitletud, ei ole täiendav keskkonnamõju hindamine vajalik.

Laila Meister (edaspidi *L.M.*): Küsimus esmase kaardianalüüsi jooniste kohta. Kas biotoodete tootmiskompleksi alad on joonisel märgitud?

Urmas Uri (edaspidi *U.U.*): Kavandatava biotoodete tootmiskompleksi esialgne valikuala ja kavandatava Varja tuulepargi alad on võimalike asukohaalternatiivide alast välja jäetud.

Kaja Toikka (edaspidi *K.T.*): Küsimus esialgse kriteeriumite olulisuse tabeli kohta. Miks mõju põhjaveele on arvestatud nii väikse kaaluga?

N.K.: Prügila rajamisele kehtivad ranged põhjavee kaitse nõuded.

U.U.: Nõuded prügila aluse, projekteerimise, vee puhastamise kohta on esitatud vastavas määruises, need tuleb nagunii täita.

K.T.: Mis võimalike asukohaalternatiivide alal praegu on?

Meelis Eldermann (edaspidi *M.E.*): Lääneosas on endise prügila alus, mis ehitati kuskil 70-ndate lõpus. See on tööstusmaastik, kus ei kasva peal suurt midagi. See koosneb kahest suurest settebasseinist, mis kunagi planeeriti. Sellest idas on osaliselt kõrghaljastust ja metsa peal. Alast jooksevad läbi kõrgepingeliinid.

U.U.: Idaosa ääres on põllumaa. Lisaks läheb alast keskelt risti läbi raudtee ning on planeeritud maanteetrass, millega tuleb arvestada. Aga need on järgmise etapi küsimused, millega peame tegelema.

Arutelul osaleja: Kas oskate öelda, kui suur on tuha jääk orgaanilise aine keskmine sisaldus?

M.E.: Alla 1%. Utmisprotsessis läheb enamik orgaanikat õlisse.

Arutelul osaleja: Seega sisuliselt isesüttimise võimalus on minimaalne?

M.E.: Vanadese prügilatesse on ladestatud õlijäätmek ja orgaanilist materjali, mis asub mingi lasundi all. See lasund mõjutab nii, et seal on orgaanikal ja õlijäätmekel rõhk ning tekib sama olukord, mis pürolüüsiprotsessis. Teatud rõhu ja temperatuuri juures tekib orgaanika isesüttimine. Tegemist on pürolüüsiga.

U.U.: Vana mäe sulgemise juures on nende küsimustega põhjalikult tegeletud ja me töötame neid materjale läbi.

K.T.: Küsimus esmase kaardianalüüsi põhjal määratud võimalike asukohaalternatiivide ala kohta. Kobras OÜ on kogemus Kohtla jõe jääkreostuse teemaga. Kas võimalike asukohaalternatiivide ala on jääkreostusega kuidagi seotud või kuhu see pinnasereostus ulatub?

U.U.: Sellel alal ei ole jääkreostust täheldatud, reostust ei ole uurimisandmetes fikseeritud. Kui muutuvad põhjaveevoolu suunad, siis see mõjutab reostunud põhjavee levikut piirkonnas. Tahame vältida olukorda, kus vett tuleks juhtida Kohtla jõkke. Uued truubid on dimensioneeritud ja suures koguses vee lisandumine võib tekitada probleeme, aga seda ei ole praegu ette näha.

Inno Naur (edaspidi *I.N.*): Prügila on planeeritud 31 aastaks, aga tootmine on teada 2040. aastani. Kas planeering ei peaks lähtuma sellest?

U.U.: Suure tõenäosusega toimub tootmine edasi peale 2040. aastat. Praegu on arendaja soov sellises mahus kavandada.

I.N.: Kas ta läheb siis vastuollu Vabariigi Valitsuse seisukohaga?

U.U.: Selle kohta otsust vastu ei ole võetud, pigem räägitakse roheline energia tõttu kaevandamise mahtude vähenemisest, aga see ei kao kuhugi. Kui energiat ei toodeta, siis õli tootmisel või keemia tootmisel tekivad ikkagi jäätmed. Jäätmete hulk võib väheneda. Aga praegu on meilt soovitud sellise kriteeriumiga prügila asukoha valikut.

I.N.: Kas eriplaneeringu suhtes võib volikogu võtta vastu otsuse ei või ja ilma konkreetsetl põhjendamata, mille pärast ei või jaa? Kas eriplaneeringut on lihtsam menetleda, et see otsus ei pea olema põhjendatud?

M.E.: Pigem on eriplaneering kõige keerulisem planeeringuvorm üldse. Otsus peab olema ikka kaalutletud.

L.M.: Kas saan õigesti aru, et eriplaneering peaks jääma ühe omavalitsuse territooriumile?

M.E.: Ei pruugi, eriplaneeringuid saab teha ka mitme omavalitusega koos.

L.M.: Küsimus tekkis sellest, et ala on naaberomavalitsuste piiri lähedal.

M.E.: Eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise juures on kõigil piirnevatel omavalitsustel isegi siis, kui nad ei ole otseselt planeerimisel osalised, õigus anda oma seisukoht.

N.K.: Praegu on eriplaneering algatatud ainult Lügänu valla territooriumil, naaberomavalitsuste alasid enam planeeringualasse liita ei saa, otsime asukohta praegu ainult Lügänu valla territooriumil. Aga koostöö naaberomavalitsustega käib ikkagi.

L.M.: Kas erinevate eriplaneeringute tegijad omavahel suhtlevad ka pidevalt, et arvestada koosmõjusid?

U.U.: Eesti siseselt üldisel suhtlevad planeerijad omavahel Eesti Planeerijate Ühingu kaudu ja keskkonnamõju hindajad Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu kaudu. Me oleme konkreetselt suhelnud Lügänu valla üldplaneeringu koostajaga ja küsinud andmeid (näiteks seoses kavandatava maanteetrassiga). Me oleme arvestanud biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringuga võimalike asukohaalternatiivide ala määramisel. Kui nad selle eriplaneeringuga kuhugi jõuavad, siis arutame, seda enam, et arendaja on sama. Tuulikute planeering hakkab seda protsessi ka mõjutama, seal on teine arendaja.

Veebikeskkonna *Microsoft Teams* kaudu osalejad küsimusi esitada ei soovinud.

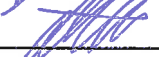
Protokolli koostas: Maris Palo (Kobras OÜ)

LÜGANUSE VALLA VIRU KEEMIA GRUPP AS TÖÖSTUSJÄÄTMETE PRÜGILA KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERINGU ASUKOHA
EELVALIKU LÄHTESEISUKOHTADE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE
AVALIK ARUTELU

KOOSOLEKUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

23. veebruar 2022

Maidla rahvamaja (Maidla tee 56, Savala
küla, Lüganduse vald)

Jrk nr	Nimi	Keda esindab ja kontaktandmed	Allkiri
1	Urmas Uri	Kobras OÜ	
2	Noela Kuelm	Kobras OÜ	
3	Maris Palo	Kobras OÜ	
4	Bert Louce	VKG AS	
5	ANTS ORAV	RAM RETHO Viimmaa talitus	
6	Tõnu Soos	RAM	
7	Enno Saarmet	Lüganduse VV	
8	Marja-Liina Oviir	Lüganduse VV	
9	Kaie Melsaots	Lüganduse VV	osales Microsoft Teams keskkonnas
10	Irina Bojenko	VKG AS	osales Microsoft Teams keskkonnas
11	Aliide Hindreus	VKG AS	osales Microsoft Teams keskkonnas
12	Melbe Hunt		osales Microsoft Teams keskkonnas
13	Imre Aruoja	VKG AS	osales Microsoft Teams keskkonnas

LÜGANUSE VALLA VIRU KEEMIA GRUPP AS TÖÖSTUSJÄÄTMETE PRÜGILA KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERINGU ASUKOHA
EELVALIKU LÄHTESEISUKOHTADE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE
AVALIK ARUTELU

KOOSOLEKUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

23. veebruar 2022

Maidla rahvamaja (Maidla tee 56, Savala
küla, Lüganduse vald)

Jrk nr	Nimi	Keda esindab ja kontaktandmed	Allkiri
14	Krisli Kaldaru	osales Microsoft Teams keskkonnas	
15	Lauri Raid	VKG AS osales Microsoft Teams keskkonnas	
16	Teele Nigola	Kobras OÜ osales Microsoft Teams keskkonnas	
17	Igor Press	VKG AS osales Microsoft Teams keskkonnas	
18	Hele Eltsman	VKG AS	
19	Erika Sule	VKG AS	
20	Lubo Durr		
21	Viggo Hain		
22	Helve Peltai	osales Microsoft Teams keskkonnas	
23	Anu Needo	osales Microsoft Teams keskkonnas	
24	Kersti Laan	VKG AS osales Microsoft Teams keskkonnas	
25	Kristel Kütt	osales Microsoft Teams keskkonnas	
26	Vladimir	osales Microsoft Teams keskkonnas	

27. Kristina Minonen VKG AS
28. Kaja Tarkka volikogu
29. Laila Meister volikogu

osales Microsoft Teams keskkonnas

**LÜGANUSE VALLA VIRU KEEMIA GRUPP AS TÖÖSTUSJÄÄTMETE PRÜGILA KOHALIKU OMAVALITSUSE ERIPLANEERINGU ASUKOHA
EELVALIKU LÄHTESEISUKOHTADE JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE VÄLJATÖÖTAMISE KAVATSUSE
AVALIK ARUTELU**

KOOSOLEKUST OSAVÕTJATE NIMEKIRI

23. veebruar 2022

**Maidla rahvamaja (Maidla tee 56, Savala
küla, Lüganuse vald)**

Jrk nr	Nimi	Keda esindab ja kontaktandmed	Allkiri
30	Anna-Maria Tael	Keskkonnaamet osales Microsoft Teams keskkonnas	
31	Alar Süda	RMK osales Microsoft Teams keskkonnas	
32	Indrek Aarna	VKG AS osales Microsoft Teams keskkonnas	

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISA 4. KESKKONNAAMETI 16.02.2022 KIRI JA VASTUSKIRI

KESKKONNAAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 08.02.2022 nr 6-2/2053-18

Meie 16.02.2022 nr 6-5/21/24133-4

**Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse avalikul väljapanekul esitatud
ettepanekute vastuste seisukoht**

Teavitaste Keskkonnaametit Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku (01.12.2021-31.01.2022) tulemuste avaliku arutelu (23.02.2022) toimumisest. Lisaks esitasite vastused avaliku väljapaneku jooksul esitatud seisukohtadele ja ettepanekutele.

Keskkonnaamet esitas 17.01.2022 kirjaga nr 6-5/21/24133-2 seisukoha avalikule väljapanekule esitatud materjalide kohta.

Keskkonnaamet on tutvunud seisukohtade vastustega ning juhime tähelepanu järgnevale:

1. Keskkonnaamet ei nõustu vastuste koondtabeli esitatud väitega (lk 10): „*Registreeritud vääriselupaigad ja metsamassiivid on loomastiku ja linnustiku elupaikadena ilmselgelt olulisemad, kui põllumajandusmaa või tööstusest mõjutatud jäätmaa. Esialgse info põhjal ei ole linnustiku inventuuri läbiviimine vajalik, kuna kavandatava tegevuse mõju linnustikule on hinnatav alade iseloomu põhjal*“.
- 1.1. Märkime, et linnustiku inventuur on oluline ka põllumajandusmaastike lindude ja nende elupaikade seisukohast ning eriti siis, kui uue prügila rajamisel antud ala drastiliselt muudetakse. Elupaikade suures ulatuses muutmine mõjutab negatiivselt antud piirkonna lindude eluala ning sigimis- ja poegade kasvatamise ala. Tööstusest mõjutatud maastikel elab samuti palju erinevaid linnuliike, millega nad hetkel juba harjunud on ning edasine häiring ei mõju hästi ala linnustikule. Linnustiku inventuur on vajalik, et hinnata kõrvuti asuvate erinevate alade inimtegevuse mõjusid antud piirkonnas elavale linnupopulatsioonile.

1.2.Lisaks eelmainitud tule on linnustiku inventuuri läbiviimine vajalik, kuna puuduvad andmed alal esinevate kaitsealuste liikide kohta ning kavandatud tegevus hävitaks nende elupaigad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Anna-Maria Tael 5351 3920 (keskkonnakorraldus)
anna-maria.tael@keskkonnaamet.ee

Krista Pukk 5699 5021 (looduskasutus)
krista.pukk@keskkonnaamet.ee

LÜGANUSE VALLAVALITSUS

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie: 16.02.2022 nr 6-5/21/24133-4

Meie: 23.03.2022 nr 6-2/2053-20

Lügänuše valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimine

Lügänuše valla eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise koostamine algatati Lügänuše Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289 „Viru Keemia Grupi tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek toimus 01.12.2021-31.01.2022 ning avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 23.02.2022.

Keskkonnaamet esitas 16.02.2022 kirjas nr 6-5/21/24133-4 täiendava seisukoha seoses vajadusega linnustiku inventuuri läbiviimiseks.

Esmase kaardianalüüsi põhjal määratletud võimalike asukohaalternatiivide ala piires on praeguseks teada mitmeid tegureid, mis võivad osal alast prügilä rajamist oluliselt raskendada või lausa välistada. Neid tegureid analüüsitakse täpsemalt eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel. Kogu võimalike asukohaalternatiivide alal linnustiku inventuuri tegemine ei ole seega vajalik ega proportsionaalne. Lisaks on osal võimalike asukohaalternatiivide alast Keskkonnaameti poolt välja antud kaevandamisluba nr L.MK/330055, mille taotlemisel viidi läbi ka keskkonnamõju hindamine. Alal, kus on kehtiva keskkonnaloa alusel lubatud kaevandamistegevus, ei ole linnustiku inventuuri läbiviimine asjakohane.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel viiakse valitud (eelistatud) asukohaalternatiivi alal (juhul, kui see jääb väljaspoole kaevandamisõigusega ala) läbi linnustiku inventuur. Selline lähenemine, mil inventuur viiakse läbi pärast asukoha valimist, kujutab küll arendajale (VKG AS-le) teatavaid riske, kuid linnustiku kaitse on sama efektiivselt tagatud.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse peatükke 3.3.1 ja 3.4 on vastavalt täiendatud.

Planeerimisseaduse § 103 alusel esitame Lügänuše valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ettepanekute esitamiseks ja palume edastada ettepanekud hiljemalt 22.04.2022.a.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega saab tutvuda eriplaneeringu veebilehel <https://arcg.is/zSnD5> ja Lügause valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/vkg-toostusjaatmete-prugila>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marja-Liisa Veiser
vallavanem

Kaie Metsaots
5361 8707, kaie.metsaots@lyganuse.ee

Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Töö nr 2021-298

LISA 5. ETTEPANEKUTE KÜSIMISEL LAEKUNUD KIRJAD JA ETTEPANEKUTEGA ARVESTAMINE

EESTI
GEOLOOGIAATEENISTUS

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie: 25.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie: 06.04.2022 nr 1-4/22-79

Vastuskiri Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimisele

Austatud Marja-Liisa Veiser

Lüganuse Vallavalitsus edastas oma 25.03.2022 kirjaga nr 6-2/2053-21 arvamuse avaldamiseks Lüganuse valda kavandatava Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Käesolevaga kinnitame, et Eesti Geoloogiateenistus on väljatöötamise kavatsusega tutvunud ning ei oma selles osas ettepanekuid ega kommentaare.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirli Sipp Kulli
Direktor

KAITSEMINISTEERIUM

Lüganuse Vallavalitsus

valitsus@lyganuse.ee

Teie 25.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie 06.04.2022 nr 12-1/22/566

Arvamus Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta

Täname, et olete kaasanud Kaitseministeeriumi Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) menetlusse.

Ettepanekute küsimiseks esitatud lähtekohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse järgi hõlmab planeeringuala ka riigikaitse ehitisi Aidu linnakut ja Aidu lasketiiru ning nende piiranguvööndeid. Dokumendis on riigikaitse ehitised loetud prügila rajamist välistavaks. Samas ei ole välistavaks loetud nende piiranguvööndeid.

Praegu teadaolevate andmete põhjal nõustub Kaitseministeerium dokumendis märgitud seisukohtadega ega esita täiendavaid ettepanekuid, kuid rõhutame, et prügila rajamine riigikaitse ehitise piiranguvööndisse ei tohi ohustada riigikaitse ehitist ega vähendada selle töövõimet. Seetõttu soovib Kaitseministeerium jätkuvalt olla planeeringu koostamisse kaasatud, et prügila täpsema asukoha ja tehniliste parameetrite selgumisel hinnata selle mõju riigikaitse ehitiste töövõimele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Oliver Tüür

Riigikaitse infosüsteemide ja innovatsiooni
osakonna juhataja

Paul Kunimägi 717 0225
paul.kunimagi@kaitseministeerium.ee

Ene Mägi 5332 6339
ene.magi@kaitseinvesteeringud.ee

MAAELUMINISTEERIUM

Marja-Liisa Veiser
Lüganuse Vallavalitsus

Teie: 25.03.2022 nr 6-2 /2053-21

Meie: 06.04.2022 nr 4.1-5/2158-4

Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsus

Austatud proua Veiser

Lüganuse Vallavalitsus esitas planeerimisseaduse § 103 alusel Maaeluministeeriumile Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse ettepanekute esitamiseks.

Maaeluministeerium esitas 11.01.2022 kirjaga nr 4.1-5/2158-1 eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta oma tähelepanekud. Võtame nende kohta antud vastused, mis kajastuvad asjakohases tabelis, teadmiseks.

Maaeluministeeriumil, võttes aluseks dokumendi jaotises 2.5 „Eriplaneeringu ala täpsustamine“ toodud põhimõtte, et väärtuslikud põllumajandusmaad loetakse prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks, täiendavaid ettepanekuid eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sealhulgas prügila asukoha eelvalik, kohta ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiina Saron
Kantsler

Helve Hunt
625 6511 helve.hunt@agri.ee

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 25.03.2022 nr 6-2/2053-21
Meie 06.04.2022 nr 15-3/2851-2

**Arvamuse andmine VKG
tööstusjäätmete prügila KOV
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
KSH programmi kohta**

Esitasite Rahandusministeeriumile planeerimisseaduse § 103 alusel arvamuse andmiseks Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse. Lisaks esitasite vastused avaliku väljapaneku (01.12.2021–31.01.2022) jooksul esitatud seisukohtadele ja ettepanekutele.

Tutvunud esitatud lähteseisukohtade ja KSH programmi eelnõuga, märgime järgmist:

1. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lüganuse valla Moldova küla Mõru vkt 15 detailplaneering (algatatud Lüganuse Vallavalitsuse 29.06.2017 korraldusega nr 227) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lüganuse Vallavalitsus Mõru vkt 15 detailplaneeringu 10.12.2018 aastal korraldusega nr 226.
2. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lüganuse valla Lüganuse aleviku Papli 7b detailplaneering (algatatud Lüganuse Vallavalitsuse 27.02.2014 korraldusega nr 49) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lüganuse Vallavalitsus Papli 7b detailplaneeringu 23.03.2016 korraldusega nr 163.
3. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lüganuse valla Püssi linna, A. Kitzbergi tn 5 detailplaneering (algatatud Lüganuse Vallavalitsuse 14.09.2020 korraldusega nr 548) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lüganuse Vallavalitsus A. Kitzbergi tn 5 detailplaneeringu 15.09. 2021 korraldusega nr 531.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet
regionaalvaldkonna asekanstler

Tiit Toos 715 5813
Tiit.Toos@fin.ee

TERVISEAMET

Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee
kaie.metsaots@lyganuse.ee

Teie: 25.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie: 12.04.2022 nr 9.3-4/21/3304-2

**Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete
prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse kohta**

Esitasite Terviseametile Viru Keemia Grupp (VKG) AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohad (edaspidi LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (edaspidi VTK) ettepanekute esitamiseks. Lüganuse valla eriplaneeringu ning KSH koostamine algatati Lüganuse Vallavolikogu 29.10.2020 otsusega nr 289.

Eriplaneeringu eesmärgiks on leida põlevkivikeemiaga tegeleva VKG AS tööstusjäätmete prügila rajamiseks sobiv asukoht ning töötada välja prügila rajamiseks detailne lahendus. Planeerimisprotsessiga paralleelselt kavandatakse hinnata ka plaanitud tegevuse mõju keskkonnale, mille kohta koostati KSH VTK.

Eriplaneeringu ala (ligikaudu 172 km²) asub Lüganuse valla kirdeosas ning piirneb idas Toila valla ja Kohtla-Järve linnaga ja kagus Alutaguse vallaga. Planeeringu LS ja KSH VTK koostamisel määratleti kriteeriumid (sh veekogude-, teede- ning elu- ja ühiskondlike hoonete asukohad), mille alusel analüüsiti prügila ala võimalikud asukohaalternatiivid. Eriplaneeringu LS esmase kaardianalüüsi põhjal selgitati ja määratleti prügila võimalike asukohaalternatiivide ala, mis hõlmab riigiomandis olevat maad (Tuhavälja, kü tunnus 43701:003:0127 sihtotstarbeta maa; Kohtla metskond 2, kü tunnus 43701:003:0310; Kohtla metskond 80, kü tunnus 43701:003:0131; Kohtla metskond 81, kü tunnus 43701:003:0132; Aru, kü tunnus 43701:004:0176 ja Aasa, kü tunnus 43701:004:0168).

Esitatud KSH VTK kohaselt eriplaneeringu KSH esimese etapi aruandes hinnatakse kavandatava tegevusega kaasneva võivate mõjude (vahetu, kaudne, kumulatiivne, sünergiline, lühi- ja pikaajaline, soodne ja ebasoodne) keskkonnale, tehakse ettepanek sobivaima prügila asukoha alternatiivi valimiseks ning määratakse kaasneva ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või vähendamiseks leevendavaid meetmeid.

Amet on varasemalt tutvunud VKG AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu LS ja KSH VTK, mille kohta saatis seisukoha 14.12.2021 kirjas nr 9.3-4/21/15545-2.

KMH käigus hinnatakse muuhulgas mõjuvaldkondi:

- mõju välisõhu seisundile – hinnatakse tööstusprügila rajamisega kaasnevat mõju (ehitusperioodil ja prügila kasutamisel) õhukvaliteedile, mis on seotud tekkiva müra ja õhku paisatavate saasteainete, sh tolmu. KSH I etapi aruandes ka vajadusel

määratakse kavandatava tegevuse mürataseme tingimused, mida järgida eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel.

- mõju inimese tervisele ja heaolule – prügila rajamisel välistatakse selle ala ümbruses elu- või ühiskondlike hoonete (puhvertsoon 700 m).). KSH I etapi aruandes käsitletakse tööstusjäätmete prügila rajamisel mõju inimese tervisele, mis on seotud õhukvaliteedile, müratasemele ja põhjaveekvaliteedile avalduva mõjuga. Samuti inimeste heaolu mõjutava visuaalse häiringu hindamiseks visualiseeritakse kavandatava tegevuse mõju maastikuilmele.
- mõju veekvaliteedile ja veerežiimile – hinnatakse kavandatava tegevuse mõju maaparandussüsteemide toimimisele ja pinnavee kvaliteedile ning vajadusel määratakse veekogude seisundi kaitseks leevendusmeetmeid või tingimusi. Vajadusel käsitletakse võimalikku mõju põhjaveele tööstusjäätmete ladestamisel.

Terviseameti Ida regionaalosakond on korduvalt tutvunud Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu asjaolule:

- kuna KSH VTK kohaselt eeldatakse ehitustegevusega ja prügila kasutusega kaasneva liikluskoormuse suurenemist, siis tuleks ka hinnata vibratsiooni taset sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtustele kasutatavate teede lähedal asuvates elamutes.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marje Muusikus
osakonnajuhataja
Ida regionaalosakond

Jelena Dmitrijeva 5818 1675
jelena.dmitrijeva@terviseamet.ee

KESKKONNAAMET

Lüganuse Vallavalitsus
lyganuse.ee@mg.lyganuse.ee

Teie 24.03.2022 nr 6-2/2053-20

Meie 20.04.2022 nr 6-5/22/7604

**Ettepanekud Lüganuse valla Viru Keemia
Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku
omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta**

Esitasite Keskkonnaametil planeerimisseaduse § 103 alusel ettepanekute esitamiseks Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Avalik väljapanek toimus 01.12.2021-31.01.2022 ning peale seda esitas Keskkonnaamet 16.02.2022 kirjaga nr 6-5/21/24133-4 seisukoha avalikul väljapanekul esitatud ettepanekute ja seisukohtade vastustele. Eelmainitud kirjas juhtisime tähelepanu linnustiku inventuuri vajadusele.

Ettepanekute küsimise kaaskirjas on selgitatud, et eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel viiakse valitud (eelistatud) asukohaalternatiivi alal (juhul, kui see jääb väljaspoole kaevandamisõigusega ala) läbi linnustiku inventuur.

Keskkonnaamet nõustub kaaskirjas esitatud linnustiku uuringu vajaduse selgitustega. Keskkonnaametil puuduvad täiendavad ettepanekud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamiskavatsusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Anna-Maria Tael 5351 3920 (keskkonnakorraldus)
anna-maria.tael@keskkonnaamet.ee

Lauri Saapar 527 3872 (looduskasutus)
lauri.saapar@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

Marja-Liisa Veiser
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 25.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie 21.04.2022 nr 7-15/21/5656-9

Ettepanekud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsuse kohta

Austatud proua Veiser

Planeerimisseaduse § 103 alusel küsite ettepanekuid Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaiku lähteseisukohtade
ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.

Keskkonnaministeeriumi 19.01.2022 kirjaga nr 7-15/21/5656-4 esitatud ettepanekutega, kohaliku
omavalitsuse eriplaneeringu I etapi avaliku väljapaneku ajal, on arvestatud ning vastavalt
dokumenti täiendatud. Siiski juhime täiendavalt tähelepanu kliimamuutuste valdkonnale ning
palume tööstusjäätme prügila asukoha valikul hinnata ka kliimamuutuste mõjuga seotud riske.

Lisaks eelnevalt juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsus algatas 23.03.2022 korraldusega nr 97
riigitee 1 Haljala ja Kukruse vahelise teelõigu 2+2 ristlõikega maantee riigi eriplaneeringu ning
keskkonnamõju strateegilise hindamise. Palume eetoodust tulenevalt dokumenti korrigeerida.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaupo Heinma
Asekantsler

Kristy Käärid, 626 0742, kristy.kaarid@envir.ee
Laura Remmelgas, 626 2895, laura.remmelgas@envir.ee

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

ASUTUSE SISISEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud:

Kehtib kuni:

Alus:

Teabevaldaja: Politsei- ja Piirivalveamet

Kristel Petrova
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 25.03.2022 nr 6 2 /2053 21

Meie 21.04.2022 nr 2.1-3/4384-3

Ettepanekute esitamine tööstusjäätmete prügila detailplaneeringule

Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri Jõhvi politseijaoskond on läbi vaadanud ja tutvunud Teie poolt esitatud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku dokumentidega.

Parim ja turvaline elukeskkond tagatakse läbi üld- ja detailplaneeringute koostamise. Hinnates varajases planeerimise staadiumis riske, on tulevikus võimalik vähendada erinevaid võimalikke toimuda võivaid süütegusid ning muuta planeeringutega piirkonna elukeskkond väärtuslikumaks ja kogukonna jaoks turvalisemaks.

Seoses tööstusjäätmete prügila rajamise tuleb arvestada selle koha spetsiifikaga. Kindlasti, tuleb arvestada, et jäätmete prügila territoorium oleks piiratud aia või tõketega, et kõrvaistel isikutel puuduks liigipääs.

Lähtudes eeltoodule ei ole Politsei- ja Piirivalveametil esitatud materjalidele täiendavaid ettepanekuid ega kommentaare.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sofia Sarap
vaneminspektor
Ida prefektuur, Jõhvi politseijaoskond, Kohtla-
Järve piirkonnagrupp
piirkonnapolitseinik

From: dhs@transpordiamet.ee <dhs@transpordiamet.ee>
Sent: Monday, April 25, 2022 12:19 PM
To: Lügänuſe Vallavalitsus <valitsus@lyganuse.ee>
Subject: Kiri

Tere!

Teile on saadetud Transpordiameti dokumendihaldussüsteemi Delta kaudu kiri.

Pealkiri: Lügänuſe valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringust

Registreerimise kuupäev: **25.04.2022**

Registreerimise number: **7.2-2/22/2915-3**.

Olete pöördunud meie poole ettepanekute küsimiseks Lügänuſe valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) väljatöötamise kavatsuste kohta.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek toimus 01.12.2021-31.01.2022 ning avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimus 23.02.2022.

Edastasime oma ettepanekud Lügänuſe valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügilä kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuste kohta 31.01.2022 kirjaga nr 7.1-2/21/27575-2 ning hetkel meil täiendavaid ettepanekuid ei ole.

Lugupidamisega

Tuuli Tsahkna
peaspetsialist
58073001

Transpordiamet
Valge 4
11413 Tallinn
kliendiinfo 620 1200, info@transpordiamet.ee
www.transpordiamet.ee

PÄÄSTEAMET

Maarja-Liis Veiser
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee

Teie 28.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie 26.04.2022 nr 7.2-3.3/1752-2

**Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku
omavalitsuse
eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise
hindamise väljatöötamise kavatsuse
kohta ettepanekute esitamine**

Austatud Maarja-Liis Veiser

Vastavalt planeerimisseaduse § 103 alusel esitasite Päästeameti Ida päästekomandokeskusele Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilisehindamise väljatöötamise kavatsuse kohta ettepanekute küsimiseks.

Päästeameti Ida päästekomandokeskus tutvus esitatud dokumentidega ning Päästeametil puuduvad vastuväited ja ettepanekud esitatud dokumentidele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kazmin
ohutusjärelvalve büroo nõunik
Ida päästekomandokeskus

+372 56877767
kristina.kazmin@rescue.ee

Ida päästekomandokeskus / Rahu 38 / 41532 Jõhvi / 628 2000 / ida@rescue.ee / www.paasteamet.ee /
Registrikood 70000585

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Marja-Liisa Veiser
Lüganuse Vallavalitsus
valitsus@lyganuse.ee
Keskpuiestee 20
Lüganuse vald, 43199, Kiviõli, Ida-
Viru maakond

Teie 25.03.2022 nr 6-2/2053-21

Meie 27.04.2022 nr 1.10-17/2022/2241-2

**Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS
tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse
eriplaneeringu asukoha eelvaliku
lähteseisukohtade ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsuse kohta ettepanekute küsimine**

Austatud Marja-Liisa Veiser

Olete saatnud Majandus- ja Kommunikatsiooniministriumile (MKM) Lüganuse vallas Viru Keemia Grupp AS-i tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse meilt ettepanekute saamiseks. MKM esitas 11.01.2022 kirjaga nr 1.10-17/21-0054/6774-2 seisukohad ning täiendavaid ettepanekuid ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
transpordi asekancler
kancleri ülesannetes

Ülle Otsepp
6113196 ylle.otsepp@fin.ee

Viru Keemia Grupp AS tööstusjätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse (VTK) kohta esitatud ettepanekud		
Esitaja, kuupäev ja kirja nr	Ettepanek	Ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine
Maaeluministeerium 06.04.2022 (kiri nr 4.1-5/2158-4)	Maaeluministeerium esitas 11.01.2022 kirjaga nr 4.1-5/2158-1 eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta oma tähelepanekud. Võtame nende kohta antud vastused, mis kajastuvad asjakohases tabelis, teadmiseks. Maaeluministeeriumil, võttes aluseks dokumendi jaotises 2.5 „Eriplaneeringu ala täpsustamine“ toodud põhimõtte, et väärtuslikud põllumajandusmaad loetakse prügila rajamist välistavaks kriteeriumiks, täiendavaid ettepanekuid eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse, sealhulgas prügila asukoha eelvalik, kohta ei ole.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Kaitseministeerium 06.04.2022 (kiri nr 12-1/22/566)	Praegu teadaolevate andmete põhjal nõustub Kaitseministeerium dokumendis märgitud seisukohtadega ega esita täiendavaid ettepanekuid, kuid rõhutame, et prügila rajamine riigikaitse ehitise piiranguvööndisse ei tohi ohustada riigikaitse ehitist ega vähendada selle töövõimet. Seetõttu soovib Kaitseministeerium jätkuvalt olla planeeringu koostamise kaasatud, et prügila täpsema asukoha ja tehniliste parameetrite selgumisel hinnata selle mõju riigikaitse ehitiste töövõimele.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Eesti Geoloogiateenistus 06.04.2022 (kiri nr 1-4/22-79)	Käesolevaga kinnitame, et Eesti Geoloogiateenistus on väljatöötamise kavatsusega tutvunud ning ei oma selles osas ettepanekuid ega kommentaare.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Rahandusministeerium 06.04.2022 (kiri nr 15-3/2851-2)	Tutvunud esitatud lähteseisukohtade ja KSH programmi eelnõuga, märgime järgmist: 1. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lügause valla Moldova küla Mõru vkt 15 detailplaneering (algatatud Lügause Vallavalitsuse 29.06.2017 korraldusega nr 227) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lügause Vallavalitsus Mõru vkt 15 detailplaneeringu 10.12.2018 aastal korraldusega nr 226. 2. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lügause valla Lügause aleviku Papli 7b detailplaneering (algatatud Lügause Vallavalitsuse 27.02.2014 korraldusega nr 49) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lügause Vallavalitsus Papli 7b detailplaneeringu 23.03.2016 korraldusega nr 163. 3. Planeeringu lähteseisukohtade leheküljel 26 on nimetatud, et Lügause valla Püssi linna, A. Kitzbergi tn 5 detailplaneering (algatatud Lügause Vallavalitsuse 14.09.2020 korraldusega nr 548) on menetluses. Meie andmetel kehtestas Lügause Vallavalitsus A. Kitzbergi tn 5 detailplaneeringu 15.09. 2021 korraldusega nr 531.	Ettepanekutega arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK ptk 2.4.3 korrigeeritakse.

Terviseamet 12.04.2022 (kiri nr 9.3-4/21/3304-2)	Amet on varasemalt tutvunud VKG AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu LS ja KSH VTK, mille kohta saatis seisukoha 14.12.2021 kirjas nr 9.3-4/21/15545-2. Terviseameti Ida regionaalosakond on korduvalt tutvunud Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusega ning juhib tähelepanu asjaolule: kuna KSH VTK kohaselt eeldatakse ehitustegevusega ja prügila kasutusega kaasneva liikluskoormuse suurenemist, siis tuleks ka hinnata vibratsiooni taset sotsiaalministri 17.05.2002 määruses nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“ § 3 kehtestatud piirväärtustele kasutatavate teede lähedal asuvates elamutes.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Keskkonnaamet 20.04.2022 (kiri nr 6-5/22/760415)	Ettepanekute küsimise kaaskirjas on selgitatud, et eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande koostamisel viiakse valitud (eelistatud) asukohaalternatiivi alal (juhul, kui see jääb väljaspoole kaevandamisõigusega ala) läbi linnustiku Keskkonnaamet nõustub kaaskirjas esitatud linnustiku uuringu vajaduse selgitustega. Keskkonnaametil puuduvad täiendavad ettepanekud eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamis kavatsusele.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Keskkonnaministeerium 21.04.2022 (kiri nr 7-15/21/5656-9)	Keskkonnaministeeriumi 19.01.2022 kirjaga nr 7-15/21/5656-4 esitatud ettepanekutega, kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu I etapi avaliku väljapaneku ajal, on arvestatud ning vastavalt dokumenti täiendatud. Siiski juhime täiendavalt tähelepanu kliimamuutuste valdkonnale ning palume tööstusjäätmeprügila asukoha valikul hinnata ka kliimamuutuste mõjuga seotud riske. Lisaks eelnevalt juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsus algatas 23.03.2022 korraldusega nr 97 riigitee 1 Haljala ja Kukruse vahelise teelõigu 2+2 ristlõikega maantee riigi eriplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise. Palume eeltoodust tulenevalt dokumenti korrigeerida.	Ettepanekuga arvestatakse. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK ptk 3.3.12 täiendatakse.
Politsei- ja Piirivalveamet 21.04.2022 (kiri nr 2.1-3/4384-3)	Parim ja turvaline elukeskkond tagatakse läbi üld- ja detailplaneeringute koostamise. Hinnates varajases planeerimise staadiumis riske, on tulevikus võimalik vähendada erinevaid võimalikke toimuda võivaid süütegusid ning muuta planeeringutega piirkonna elukeskkond väärtuslikumaks ja kogukonna jaoks turvalisemaks. Seoses tööstusjäätmeprügila rajamise tuleb arvestada selle koha spetsiifikaga. Kindlasti, tuleb arvestada, et jäätmeprügila territoorium oleks piiratud aia või tõketega, et kõrvaistel isikutel puuduks liigipääs. Lähtudes eeltoodule ei ole Politsei- ja Piirivalveametil esitatud materjalidele täiendavaid ettepanekuid ega kommentaare.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.

Transpordiamet 25.04.2022 (kiri nr 7.2-2/22/2915-3)	Edastasime oma ettepanekud Lüganuse valla Viru Keemia Grupp AS tööstusjäätmete prügila kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuste kohta 31.01.2022 kirjaga nr 7.1-2/21/27575-2 ning hetkel meil täiendavaid ettepanekuid ei ole.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Päästeamet 26.04.2022 (kiri nr 7.2-3.3/1752-2)	Päästeameti Ida päästkeskus tutvus esitatud dokumentidega ning Päästeametil puuduvad vastuväited ja ettepanekud esitatud dokumentidele.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 27.04.2022 (kiri nr 1.10-17/2022/2241-2)	MKM esitas 11.01.2022 kirjaga nr 1.10-17/21-0054/6774-2 seisukohad ning täiendavaid ettepanekuid ei ole.	Teatavaks võetud. Puudub vajadus eriplaneeringu asukoha eelvaliku LS ja KSH VTK täiendamiseks.